

Gmina Olszyna

Urokliwy i wyjątkowy zakątek Polski

Raport o stanie Gminy Olszyna za rok 2023

Spis treści

1.	Wstęp	4
2.	Podstawowe informacje o gminie	9
3.	Urząd Miejski w Olszynie	14
4.	Działalność Burmistrza jako kierownika jednostki finansów publicznych.....	22
5.	Działalność inwestycyjna i remontowa	24
6.	Budżet na rok 2023 oraz zamierzenia budżetowe na kolejny rok.....	31
7.	Fundusz Sołecki	32
8.	Świadczenia pomocy społecznej realizowane przez Urząd Miejski	34
9.	Podsumowanie pracy Burmistrza za poprzedni rok budżetowy	39
10.	Zasoby ludzkie Gminy Olszyna w 2023 roku	39
11.	Oświata w Gminie Olszyna w 2023 roku	41
11.1.	Kadra zatrudniona w jednostkach oświatowych Gminy Olszyna	42
11.2.	Bieżąca praca szkół.....	44
11.3.	Bieżąca praca Gminnego Przedszkola Publicznego	50
11.4.	Pomoc materialna dla uczniów, w tym programy rządowe	52
11.5.	Dowóz uczniów do szkół.....	53
12.	Pomoc Społeczna w Gminie Olszyna	55
12.1.	Ocena zasobów pomocy społecznej.....	56
12.2.	Zasiłki stałe, okresowe i celowe	57
12.3.	Ośrodki wsparcia, wsparcie rodziny i usługi opiekuńcze.....	60
12.4.	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	61
12.5.	Pomoc Państwa w zakresie dożywiania	62
12.6.	Pozostałe działania realizowane w 2023 roku.....	62
12.7.	Zespół interdyscyplinarny.....	63
13.	Działalność Kulturalna w Gminie Olszyna	64
14.	Działalność Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Olszynie.....	68
15.	Strategie i programy wieloletnie	72
15.1.	Strategia rozwoju Gminy Olszyna na lata 2021-2025.....	72
15.2.	Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych	76
15.3.	Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	78
15.4.	Plan usuwania azbestu z terenu Gminy Olszyna	79
15.5.	Gminny Program Ochrony Środowiska	80

15.6.	Gminny Program opieki nad zabytkami	84
15.7.	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Olszyna.....	88
15.8.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii	90
15.9.	Poprawa efektywności energetycznej.....	96
16.	Programy roczne	97
17.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi	99
18.	Gospodarowanie odpadami komunalnymi	102
19.	Podatki i opłaty lokalne	103
20.	Statuty jednostek pomocniczych Gminy Olszyna.....	105
21.	Dotacje i pomoc finansowa udzielana z budżetu Gminy Olszyna	106
22.	Gospodarowanie nieruchomościami.....	108
23.	Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	112
24.	Współpraca w kościołami.....	113
25.	Inne podejmowane uchwały	114
26.	Bezpieczeństwo publiczne.....	116
27.	Zakończenie.....	123

Na podstawie art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Burmistrz Olszyny przygotował kolejny raport o stanie gminy Olszyna za rok 2023. Dokument zawiera podsumowanie działalności Burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. Zgodnie z przywołanym przepisem przekazuję raport, który prezentuje nie tylko sposób realizacji poszczególnych uchwał podjętych w roku 2023, ale również wszystkie wydarzenia i działania, które wymagają, bądź są omówienia.

1. Wstęp

Mimo bardzo trudnej sytuacji finansowej naszego samorządu, rok 2023 obfitował w realizację szeregu zadań infrastrukturalnych oraz działań o charakterze prospołecznym i obywatelskim. Inwestycje i zadania jakie prowadziliśmy w roku ubiegłym na terenie naszej gminy opiewają na kwotę około 9 mln zł. Natomiast środki jakie udało nam się pozyskać z programów zewnętrznych rządowych i unijnych to kwota 5,5 mln zł. Jak można zauważyć, nie są to jakiegś zawrotne wartości, natomiast biorąc pod uwagę inflację, ogólny kryzys w gospodarce oraz ciężką sytuację nie tylko naszego, ale większości polskich samorządów, nie jest to wcale mała kwota, tym bardziej że udało nam się zrealizować większość z zaplanowanych przedsięwzięć.

MODERNIZACJA I ROZBUDOWA GMINNEGO PRZEDSZKOLA PUBLICZNEGO W OLSZYNIE

W ubiegłym roku zakończyliśmy drugi etap rozbudowy oraz modernizacji Gminnego Przedszkola Publicznego w Olszynie. W dniu 7 września 2023 r. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Lubaniu wydał zgodę na jego użytkowanie. Przypomnę, że prace polegały na rozbudowie placówki w taki sposób, by mogła ona docelowo przyjąć o blisko 50 dzieci więcej niż dotychczas. Ponadto w ramach zadania zmieniliśmy otoczenie zewnętrzne placówki. Przy przedszkolu powstał duży plac zabaw. Zalaży się tam między innymi huśtawki, zjeżdżalnia i piaskownica. Znalazło się również miejsce na niewielki plac, wyłożony kostką, gdzie zamontowaliśmy również kilka ławeczek, tworząc swoisty miniamfiteatr. Wszystkie prace planowaliśmy w taki sposób, by nie kolidowały z funkcjonowaniem przedszkola i nie stwarzały potencjalnego niebezpieczeństwa dla naszych maluchów. Obecnie do przedszkola uczęszcza 120 dzieci. Koszt tego zadania to kwota ponad 3,5 mln zł., z czego 2,2 mln udało nam się pozyskać z programu „Polski Ład”.

NOWY PLAC ZABAW NA SOWIEJ CHACIE

Na początku września został oddany do użytku mieszkańców naszej gminy, nowy plac zabaw przy ul. Marii Skłodowskiej – Curie z elementami siłowni zewnętrznej. Na obiekcie znajduje się dziewięć urządzeń, w tym piaskownica dla małych dzieci, zjeżdżalnie oraz huśtawki. Natomiast dla nieco starszych zamontowano urządzenia do ćwiczeń. Plac zabaw został ogrodzony i wyposażony w ławki. Inwestorem i beneficjentem finansowej pomocy zewnętrznej tego zadania jest Stowarzyszenie Sekcja Lekkoatletyczna KS Olsza Olszyna. Koszt zadania wyniósł 80 tys. zł.

NOWE PRZEJŚCIA DLA PIESZYCH W OLSZYNIE I BIEDRZYCHOWICACH

Regularnie zabiegamy o zwiększenie bezpieczeństwa w ciągu biegnącej przez Olszynę Dolną, Olszynę oraz Biedrzychowice – Drogi Krajowej nr 30. W połowie roku 2023, na nasz wniosek Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad wybudowała na tym trakcie kolejne przejście dla

pieszych, które znajduje się w Olszynie przy ul. Wolności, w pobliżu tamtejszego sklepu spożywczego i przystanku autobusowego. W ramach tego zadania wybudowano nowy chodnik prowadzący od przystanku do mostu i łagodne zejście do pasów. Przejście doświetlono i oznakowano, co pozwoliło na znaczną poprawę bezpieczeństwa pieszych. Kolejne przejścia wybudowaliśmy pod koniec roku na drodze powiatowej – ul. Wolności w Olszynie przy Szkole Podstawowej Nr 1 i Szkole Podstawowej Nr 3. Ponadto budowę kolejnych przejść zrealizowaliśmy w Biedzychowicach, w sąsiedztwie Dolnośląskiego Zespołu Szkół, oraz na drodze powiatowej w sąsiedztwie kościoła p.w. Świętego Antoniego Padewskiego i Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka. Wykonanie tych zadań, zwiększyło bezpieczeństwo mieszkańców, uczniów placówki i wiernych parafii. Koszt przedsięwzięcia zamknął się kwotą blisko 400 tys. zł.

CENTRUM OPIEKUŃCZO-MIESZKALNE

W 2023 roku kontynuowaliśmy prace związane z budową Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego, które powstaje przy ul. 3 Maja w Olszynie, tuż obok remizy Ochotniczej Straży Pożarnej. Zakończyły się już prace na zewnątrz. Jest już elewacja oraz wybudowano duży, przestronny parking, który sąsiaduje z remizą olszyńskiej OSP. Zakończono również roboty związane z porządkowaniem terenu wokół obiektu. Obecnie trwa proces wyposażania placówki w niezbędny sprzęt. Jak informowałem Państwa, zadanie to ma opóźnienie, które powstało z przyczyn niezależnych od nas, ale również niezależnych od wykonawcy czyli firmy Eltor z Lubania. Powodem były bardzo niekorzystne warunki gruntowe powodujące wystąpienie prac dodatkowych (wykonanie dodatkowego odwodnienia i muru oporowego) oraz poważne braki na rynku w dostępności niektórych materiałów budowlanych. W związku z tym wystąpiliśmy do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu z wnioskiem o wydłużenie terminu zakończenia zadania. Na co uzyskaliśmy zgodę i ostateczny termin zakończenia i ponoszenia kosztów został ustalony na dzień 30 czerwca 2024 roku. Nadmienię, że w placówce naszego centrum docelowo znajdzie się 20 miejsc dla pełnoletnich osób niepełnosprawnych , które są pozbawione opieki rodziny, w tym będzie to 8 miejsc całodobowych i 12 miejsc pobytu dziennego. Do dyspozycji podopiecznych będzie gabinet lekarski, gabinet rehabilitacyjny, jadalnia, świetlica, sypialnie, oraz sale zajęciowe. Nad ich bezpieczeństwem będzie czuwać wykwalifikowana kadra. Obiekt jest w pełni przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Koszt zadania to kwota blisko 4,8 mln złotych.

ODBUDOWA DROGI W KARŁOWICACH

W sierpniu 2023 roku odbudowaliśmy kilkusetmetrowy odcinek drogi gminnej w Karłowicach, która została zniszczona w wyniku ogromnej ulewy i w konsekwencji podtopień, jakie miały miejsce na terenie naszej gminy w maju poprzedniego roku. Droga została utwardzona, a wzdłuż niej powstały kanały melioracyjne. W kilku newralgicznych miejscach wybudowaliśmy również rynienki odwadniające. Koszt tego zadania zamknął się w kwocie 12 tys. zł.

REWITALIZACJA TERENÓW ZIELONYCH WZDŁUŻ RZEKI OLSZÓWKI W OLSZYNIE

Jesienią ubiegłego roku zakończyliśmy prace rewitalizacyjne terenów zielonych, znajdujących się w centrum Olszyny przy rzece Olszówce. W ramach tego zadania odbyło się porządkowanie

terenu, nowe nasadzenia, rewitalizacja trawników, montaż nowych ławek, koszy na śmieci i odnowienie balustrad oraz budowa kurtyny wodnej, która powstała w sąsiedztwie sklepów Biedronka i Dino. Obecnie są to przepiękne miejsca przypominające bulwar czy promenadę. Koszt inwestycji przekroczył 80 tys. zł.

TERMOMODERNIZACJA KOLEJNEGO BUDYNKU GMINNEGO PRZY UL. WOLNOŚCI 20C

W listopadzie zakończyliśmy prace termomodernizacyjne budynku przy ul. Wolności 20C, gdzie znajdują się dwa lokale mieszkalne, lokal użytkowy oraz siedziba placówki Łużyckiego Banku Spółdzielczego z Lubania. Wcześniej została wykonana przebudowa wejścia do budynku. Jest to kolejny, przepięknie wyremontowany budynek na terenie Olszyny, który poprawił estetykę naszego miasta. Koszt inwestycji to kwota 345 tys. zł.

REWITALIZACJA ŚWIĄTYNI P.W. PODWYŻSZENIA KRZYŻA ŚWIĘTEGO

Jak co roku, jako samorząd gminny partycypowaliśmy w kosztach rewitalizacji kościoła pomocniczego p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, który jest najstarszym czynnym kościołem na Dolnym Śląsku i jednym z najstarszych w Polsce oraz w tej części Europy. Od chwili rozpoczęcia zadania rewitalizacji w roku 2018 przez ówczesnego proboszcza parafii p.w. Świętego Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie, ks. dr Bogusława Wolańskiego, do której ta świątynia należy, dotujemy rewitalizację co roku kwotą 30 tys. zł. Wkrótce prace się zakończą i świątynia zostanie otwarta dla wiernych oraz dla turystów i niewątpliwie stanie się kolejną perełką na historycznej mapie naszej gminy.

BUDOWA „SKWERKA KULTURALNEGO” PRZY GMINNYM OŚRODKU KULTURY

Przy Gminnym Ośrodku Kultury, kończą się prace związane z budową „Skwerka kulturalnego”, który powstaje z tyłu placówki (od strony ul. Legnickiej). W ramach zadania powstanie tam wyłożony kostką plac z mini-sceną i oświetleniem, gdzie będzie można zorganizować mały koncert, wieczór poezji czy inne tego typu wydarzenie kulturalne. Zadanie jest realizowane w porozumieniu z działającym na terenie naszej gminy Stowarzyszeniem Bożkowice. Koszt przedsięwzięcia opiewa na kwotę 160 tys. zł.

WYMIANA WODOMIERZY

Od połowy 2023 roku na terenie gminy odbywała się wymiana starych wodomierzy, na nowoczesne elektroniczne urządzenia pomiarowe. Akcją wymiany prowadziło Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. Od momentu wymiany, pracownicy PUK Sp. z o.o., nie będą musieli wchodzić na posesje, czy do lokali mieszkalnych, by odczytać dane. Będą to robili zdalnie, a dane będą trafiać do firmy za pomocą rozwiązań bezprzewodowych. Na ich podstawie spółka będzie wystawiać faktury za zużycie wody. W sumie wymieniliśmy 230 wodomierzy. Ubiegłoroczna akcja wymiany wodomierzy kosztowała 86 tys. zł.

MODERNIZACJA OŚWIETLENIA ULICZNEGO PRZY UL. ASNYKA

W ubiegłym roku przeprowadziliśmy modernizację oświetlenia ulicznego przy ul. Asnyka w Olszynie, gdzie posadowiliśmy nowe słupy z nowoczesnymi latarniami typu LED. Jedyną niedogodnością, jaka powstała w czasie tej inwestycji, która nie będzie miała jednak żadnego

wpływu na funkcjonalność rozwiązania, to napowietrzne połączenie latarni, bowiem podłączenie podziemne w tamtym miejscu było niemożliwe ze względów technicznych. Modernizacja oświetlenia przy ul. Asnyka znacznie zwiększy bezpieczeństwo zarówno pieszych jak i zmotoryzowanych mieszkańców tej części naszego miasta. Koszta zadania wyniósł 150 tys. zł.

MODERNIZACJA WEJŚCIA DO SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1

W sierpniu 2023 roku, zakończyliśmy zadanie mające na celu modernizację wejścia do budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 w Olszynie. W ramach przedsięwzięcia wejście zostało odnowione, a znajdujący się przed nim ciąg komunikacyjny zyskał nowe, antypoślizgowe kafle, zwiększające bezpieczeństwo społeczności szkolnej. Koszta zadania to 10 tys. zł.

PRZEDSIĘWZIĘCIA W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU ODBUDOWY ZABYTKÓW

W ubiegłym roku, Rząd RP dwa razy ogłaszał wyniki konkursów w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. W pierwszej edycji programu dotację w wysokości ponad 232.606 zł. otrzymała zabytkowa kamienica przy ul. Legnickiej 12, z przeznaczeniem na remont elewacji wraz z izolacją ścian fundamentowych i wykonaniem dokumentacji projektowej. Ponad 326.380 zł. na remont elewacji i wykonanie izolacji przeciwwilgociowej, otrzymał również zabytkowy budynek przy ul. Legnickiej 20. Ponadto ponad 330.000 zł. otrzymała Parafia p.w. Świętego Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie na kompleksową konserwację i renowację ołtarza bocznego Matki Boskiej z kościoła parafialnego p.w. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie (ponad 97.467 zł.) oraz na pełną konserwację techniczną i estetyczną barokowego ołtarza głównego Męki Pańskiej, w kościele pomocniczym p.w. Podwyższenie Krzyża Świętego (ponad 265.082 zł.). Natomiast w drugiej edycji, dotację w wysokości ponad 331.212 zł. otrzymała parafia p.w. Świętego Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie na remont elewacji naszej olszyńskiej świątyni czyli kościół parafialny Św. Józefa.

PRZEBUDOWA DRÓG W OLSZYNI I BUDOWA ŚWIETLIC WIEJSKICH W NOWEJ ŚWIDNICY I BOŻKOWICACH

W ramach VII i VIII edycji Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład, Gmina Olszyna pozyskała 4 miliony złotych na przebudowę dróg i budowę świetlic wiejskich. W VII edycji programu, pozyskaliśmy 2 mln zł na przebudowę dróg w Olszynie, natomiast w edycji VIII otrzymaliśmy dofinansowanie w wysokości również 2 mln zł, tym razem realizację projektu pod nazwą „Budowa centrów kultury wiejskiej”, dla mieszkańców sołectw Nowa Świdnica i Bożkowice, czyli budowę nowych świetlic w tych miejscowościach. Gmina obecnie jest na etapie przygotowywania dokumentacji na te zadania. Ich realizacja rozpocznie się w tym roku, a zakończy w 2025 roku.

SPRZEDAŻ WĘGLA

Przez cały rok 2023, prowadziliśmy dla mieszkańców Gminy Olszyna sprzedaż węgla kamiennego – kostki, orzecha i ekogroszku, do której zostaliśmy zobligowani przez Rząd RP. Cena węgla dla odbiorców z Gminy Olszyna wynosiła 1.800 zł za 1 tonę z darmowym transportem. Do dnia 31 grudnia ubiegłego roku sprzedaliśmy ekwiwalent gminny w ilości 1.129 ton. Dysponujemy jeszcze 36 tonami tego paliwa i zachęcamy do jego kupna teraz w cenie 1.700 zł (w tym transport). Operatorem dystrybucji węgla dla mieszkańców naszej gminy jest Skład Opału SMS Pana Andrzeja

Juncewicza w Lubaniu i z tego miejsca chciałbym mu bardzo podziękować za sprawną sprzedaż i za dobrą współpracę.

PLANY OLSZYŃSKIEGO SAMORZĄDU NA ROK 2024

Wśród inwestycji jakie zaplanowaliśmy w bieżącym roku, znajdują się takie zadania jak:

- 1) remont dróg gminnych w Olszynie – ul. Polna, ul. Chopina - Osiedle, ul. Skłodowskiej, łączniki pomiędzy ul. Kamienną i Szkolną oraz drogi gminnej i remont przepustu w Zapuście,
- 2) remont drogi gminnej – ul. Skłodowskiej – w tzw. parku,
- 3) termomodernizacja remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Olszynie,
- 4) rozpoczęcie modernizacji stadionu sportowego w Olszynie,
- 5) termomodernizacja budynków wielorodzinnych przy ul. Legnickiej (dotacja dla wspólnot mieszkaniowych z Programu zabytki Polski Ład),
- 6) termomodernizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Wolności 20 (przylegającego do budynku Urzędu Miejskiego),
- 7) zakończenie adaptacji pomieszczeń w dawnym Urzędzie Miejskim przy ul. Wolności 6A na tzw. mieszkania chronione,
- 8) dalsze wsparcie remontów obiektów sakralnych (kościół p.w. Św. Józefa i kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Olszynie oraz kościół p.w. Świętego Antoniego z Padwy w Biedrzychowicach)
- 9) rozpoczęcie budowy dwóch świetlic wiejskich w ramach zadania Budowa centrum kultury wiejskiej w Bożkowicach i Nowej Świdnicy,
- 10) rozpoczęcie modernizacji kompleksu boisk sportowych ORLIK przy ul. Mickiewicza w Olszynie,
- 11) rozpoczęcie budowy boiska wielofunkcyjnego przy ul. Szkolnej w Olszynie.

Ponadto planujemy wystąpienie z wnioskami o przyznanie środków z Krajowego Planu Odbudowy (KPO) na zadania dotyczące budowy wodociągów i kanalizacji w Krzewiu Małym i Nowej Świdnicy, oraz na modernizację oczyszczalni ścieków w Olszynie. W tym roku przeprowadzimy odwierty, a następnie budowę nowej studni głębinowej w celu zabezpieczenia wody dla mieszkańców sołectwa Grodnica. Planujemy także systematyczną modernizację przepompowni ścieków w Olszynie. Należy również wspomnieć, o podpisaniu porozumienia międzygminnego pomiędzy gminą Olszyna a gminą Gryfów śląski w sprawie przystąpienia Gryfowa do aglomeracji Olszyna. Porozumienie było podstawą ujęcia zadania polegającego na budowie kanalizacji w Olszynie i Uboczach o wartości 30 mln złotych w dofinansowaniu ze środków unijnych w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Jeleniogórskiej.

We wstępie przedstawiłem jedynie najbardziej znaczące osiągnięcia inwestycyjne i organizacyjne Gminy Olszyna w 2023 roku. Pozostałe istotne wydarzenia, jak też rozwinięcie merytoryczne przedsięwzięć zasygnalizowanych, będzie przedmiotem pozostałej części niniejszego raportu.

2. Podstawowe informacje o gminie

Gmina Olszyna jest położona w zachodniej części województwa dolnośląskiego, w granicach powiatu lubańskiego i graniczy: od północnego zachodu z gminą Lubań, od wschodu z gminą Gryfów Śląski, od południa z Gminą Leśna. Przez gminę Olszyna, jak również samo miasto Olszyna przepływa Olszówka - prawy dopływ rzeki Kwisy. Malownicze i rekreacyjne położenie Gminy w bliskim sąsiedztwie przejść granicznych z Republiką Federalną Niemiec (Zgorzelec) Republiką Czeską (Zawidów) wpływają pozytywnie na rozwój turystyki. Walory krajobrazowe i klimatyczne gminy sprzyjają wypoczynkowi i rekreacji, znaczący wpływ w tej dziedzinie ma bliskość zalewu Złotnicko - Leśniańskiego, nad którym zlokalizowano liczne ośrodki wypoczynkowe i stacje turystyczne. Gmina liczy 9 sołectw skupionych wokół głównej miejscowości, czyli miasta Olszyna, do których zalicza się miejscowości: Biedrzychowice, Bożkowice, Grodnica, Kałużna, Karłowice, Krzewie Małe, Nowa Świdnica, Olszyna Dolna, Zapusta. Przez obszar gminy przebiega ważna trasa komunikacyjna (drogowa i kolejowa) umożliwiająca tranzyt (Niemcy - Polska - Czechy). Łączna powierzchnia Gminy wynosi 4.716 ha, z czego:

- 1) użytki rolne - 3.186 ha;
- 2) lasy - 917 ha;
- 3) tereny osiedlowe - 224 ha;
- 4) tereny komunikacyjne - 204 ha;
- 5) pozostałe tereny - 185 ha.

Gleby znajdujące się na obszarze Gminy są zaliczane do średnich i słabych. Charakterystyczne pagórkowate ukształtowanie terenu i zakwaszenie gleb znacznie utrudnia prowadzenie działalności rolniczej. Typowymi glebami są:

- 1) gleby brunatne wylugowane (60% gruntów ornych, 25% użytków zielonych);
- 2) gleby pseudobielicowe (40 % gruntów ornych, 60 % łąki i pastwisk);
- 3) mady (10% użytków zielonych);
- 4) gleby glejowe i organogeniczne (5% użytków zielonych).

Gmina nie jest bogata w surowce mineralne. Budowa geologiczna warunkuje występowanie surowców ilastych oraz bogatych złóż surowców okrucowych (piasku, żwiru, pospółki), jak też surowców skalnych, zlokalizowanych w północnej części gminy. Udokumentowane są zasoby złóż surowców ilastych „Olszyna Lubańska” tj. itów kamionkowych - zasoby kat. C1 w objętości 331.706 m³. Ponadto na terenie występują twory wodonośne o znacznej miąższości w dolinach rzek Wilki i Olszówki (czwartorzędowy poziom wodonośny).

Przez Olszynę przepływa rzeka Olszówka, ponadto przez teren gminy płynie rzeka (potok) Wilka. Oba ciek przecinają gminę ze wschodu na zachód i stanowią dopływy rzeki Kwisy. Wody podziemne na terenie miasta i gminy pochodzą z utworów czwartorzędowych i wietrzelin oraz wód szczelinowych. W kontekście wód powierzchniowych należy wspomnieć również o wodach Zalewu Leśniańsko - Złotnickiego, które mogą być wykorzystywane do celów rekreacyjnych oraz komunalnych, stąd też niezbędne jest zapewnienie właściwych parametrów stanu ich czystości.

Powietrze w gminie jest zanieczyszczone w niewielkim stopniu, głównie poprzez emisje transgraniczne (przeważające są wiatry zachodnie i południowo - zachodnie, niosące zanieczyszczenie z uprzemysłowionych terenów nadgranicznych Niemiec i Czech, jak również

z tzw. „worka turoszowskiego”). W celu ochrony powietrza w wymiarze możliwym do zrealizowania przez Gminę Olszyna konieczne jest ograniczenie emisji pyłów oraz związków chemicznych powstających przede wszystkim przy obróbce drewna, ale również w fabryce pianki poliuretanowej. W ostatnich latach zaobserwowano nieznaczne podwyższenie stopnia zanieczyszczenia powietrza, wynikające z nasilonego ruchu samochodowego. Jednym z czynników warunkujących ten stan rzeczy jest brak obwodnicy Biedzychowic.

Na terenie Gminy występują cenne elementy środowiska, w tym miejsca gatunkowej ochrony przyrody (zwierząt i roślin), w tym położone na obszarze całej gminy biotopy i biocenozy oraz ekosystemy leśne, związane z występowaniem gatunków chronionych. Występują także cenne ekosystemy zbiorowisk łąkowych oraz łąkowo-wodnych i biotopów związanych z występowaniem zwierząt chronionych oraz ekosystemów dolin rzecznych, które zostały szczegółowo rozpoznane i opisane w Inwentaryzacji Przyrodniczej Gminy Olszyna. Do najbardziej wartościowych, wskazanych do objęcia ochroną poprzez uznanie ich za użytki ekologiczne należy zaliczyć tereny:

- 1) Olszyna łąka, z gatunkami roślin chronionych;
- 2) Olszyna Dolna, wyrobisko piasku, kolonia jaskółki brzegówki;
- 3) Olszyna Dolna, staw z zespołem łąk, biotop zwierząt chronionych;
- 4) Olszyna Dolna (dolina Wilki), staw z zespołem łąk, biotop zwierząt chronionych;
- 5) Olszyna, staw z zespołem łąk, biotop zwierząt chronionych;
- 6) Olszyna - Ptasi Gaj, staw z zespołem łąk, biotop zwierząt chronionych;
- 7) Bożkowice, staw biotop zwierząt chronionych.

Istniejący układ drogowy na terenie Gminy Olszyna obejmuje trzy kategorie dróg: krajowe, powiatowe i gminne, jak również drogi wewnętrzne i dojazdowe, nie zaliczane do żadnej kategorii. Przez teren gminy przebiega droga krajowa Nr 30, łącząca Zgorzelec z Jelenią Górą, która dla mieszkańców gminy jest głównym szlakiem komunikacyjnym do Gryfowa Śląskiego i dalej do Jeleniej Góry (w kierunku południowo - wschodnim), oraz do Lubania (w kierunku północno – zachodnim). Dzięki drodze krajowej Nr 30 mieszkańcy gminy mają łatwy dojazd do przejść granicznych z Republiką Federalną Niemiec (Zgorzelec, Jędrzychowie, Radomierzyce, Sieniawka), jak też z Republiką Czeską (Zawidów, Jukusyzyce, Czerniawa, Bogatynia, Miłoszów). Nie bez znaczenia komunikacyjnego pozostaje fakt, że w odległości 20 km od Olszyny przebiega autostrada A4, łącząca zachodnie i wschodnie granice Polski. Łączna długość dróg gminnych wynosi 27,71 km, a ich powierzchnia 204 ha, co stanowi 4,33% powierzchni gminy. Należy stwierdzić, że ilość dróg jest zadowalająca, obsługują one wszystkie jednostki osadnicze. Co do zasady inwestuje się również w ciągi piesze (chodniki) oraz ścieżki rowerowe, co ma podstawowy wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców. Zgodnie z danymi przekazanymi przez Urząd Miejski, wykaz publicznych dróg gminnych obejmuje pozycje:

Tab. 2.1.

Lp.	Nr drogi	Specyfikacja
1.	109671 D	Olszyna, ul. Polna
2.	109672 D	Olszyna, ul. Rzeczna
3.	109673 D	Olszyna, ul. Parkowa
4.	109674 D	Olszyna, ul. M. Curie - Skłodowskiej

5.	109675 D	Olszyna, ul. 3 Maja
6.	109676 D	Olszyna, ul. Sienkiewicza
7.	109677 D	Olszyna, ul. Osiedle
8.	109678 D	Olszyna, ul. A. Asnyka
9.	109679 D	Olszyna, ul. 1 Maja
10.	109680 D	Olszyna, ul. Górna
11.	109681 D	Olszyna, ul. Kolejowa
12.	109682 D	Olszyna, ul. Chopina
13.	109683 D	Olszyna, ul. Mickiewicza
14.	109684 D	Olszyna, ul. Kamienna
15.	109685 D	Olszyna, ul. Szkolna
16.	109686 D	Olszyna, ul. Piękna
17.	109687 D	Krzewie Małe - Grodnica
18.	109688 D	Bożkowice, droga we wsi
19.	109689 D	Kałużna - Karłowice
20.	109690 D	Olszyna - Nowa Świdnica
21.	109691 D	Olszyna Dolna - droga we wsi
22.	109692 D	Biedrzychowice - droga we wsi
23.	109693 D	Nowa Świdnica - Gryfów Śląski
24.	109694 D	Biedrzychowice - Krzewie Małe

Tab. 2.1. wykaz dróg gminnych

W tym miejscu należy przypomnieć, że w sierpniu 2023 roku odbudowaliśmy kilkusetmetrowy odcinek drogi gminnej w Karłowicach, która została zniszczona w wyniku ogromnej ulewy oraz podtopień, jakie miały miejsce na terenie naszej gminy w maju poprzedniego roku. Droga została utwardzona, a wzdłuż niej powstały kanały melioracyjne. W kilku newralgicznych miejscach wybudowaliśmy również rynienki odwadniające. Ponadto w połowie roku 2023, na nasz wniosek Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad wybudowała na DK 30 kolejne przejście dla pieszych, które znajduje się w Olszynie przy ul. Wolności, w pobliżu tamtejszego sklepu spożywczego i przystanku autobusowego. W ramach tego zadania wybudowano nowy chodnik prowadzący od przystanku do mostu i łagodne zejście do pasów. Przejście doświetlono i oznakowano, co pozwoliło na znaczną poprawę bezpieczeństwa pieszych. Kolejne przejścia wybudowaliśmy pod koniec roku na DK 30 w Olszynie przy Szkole Podstawowej Nr 1 i Szkole Podstawowej Nr 3. Budowa kolejnych przejść została zrealizowana w Biedrzychowicach, w sąsiedztwie Dolnośląskiego Zespołu Szkół, oraz na drodze gminnej w sąsiedztwie kościoła p.w. Świętego Antoniego Padewskiego i Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka. Wykonanie tych zadań, zwiększyło bezpieczeństwo mieszkańców, uczniów placówki i wiernych parafii.

Zaopatrzenie w wodę, w świetle ustawy o samorządzie gminnym jest zadaniem własnym gminy. Analiza stanu infrastruktury wodociągowej na terenie miasta i gminy jest elementem dalszej części niniejszego raportu. Należy przypomnieć, że zaopatrzenie w wodę jest realizowane z obecnie funkcjonujących podziemnych ujęć wody, z ustanowionymi strefami ochrony bezpośredniej i pośredniej, do których należą:

- 1) ujęcia wody podziemnej na cele socjalno-bytowe i przeciwpożarowe dla Olszyny, składającego się z pięciu studni i zbiornika wyrównawczego, zgodnie z decyzją Starosty Lubańskiego Nr RŚ-6223-1/2001 z dnia 30.01.2001 r., zmienioną decyzją Starosty Lubańskiego Nr RŚ-6223-19/02 z dnia 09.08.2002 r. i decyzją Nr RŚ-6223-1/01/19/02/03 z dnia 22.09.2003 r.;
- 2) ujęcia wody na terenie zlikwidowanej Olszyńskiej Fabryki Mebli (Zakład nr 2), zgodnie z decyzją Starosty Lubańskiego Nr RŚ-6223-9/2000 z dnia 17.07.2000r.;
- 3) ujęcia wód podziemnych do celów komunalnych na działce 308 we wsi Grodnica, zgodnie z decyzją Urzędu Wojewódzkiego w Jeleniej Górze OS – 6210/90/96 z dnia 16.07.1996 r.
- 4) ujęcia wód podziemnych w Olszynie Dolnej (na działce 237/1) wraz z SUW – eksploatowane zgodnie z pozwoleniem wodno-prawnym Starosty Lubańskiego Nr RŚ-6223-18/02 z dnia 09.08.2002r.

Dalsza rozbudowa systemu zbiorowego zaopatrzenia w wodę przebiega w oparciu o zlokalizowane w miejscowościach Olszyna i Olszyna Dolna ujęcia wody, które obsługują miejscowości: Olszynę, Olszynę Dolną, Biedrzychowice, Karłowice, a w przyszłości Nową Świdnicę i Krzewie Małe. Planuje się utrzymanie i modernizację zbiorowego systemu zaopatrzenia w wodę w oparciu o ujęcia wody w miejscowości Grodnica. Priorytetem będzie również budowa zbiorowego lub grupowego systemu zaopatrzenia w wodę dla wsi zlokalizowanych w rejonie Zbiornika Leśniańsko-Złotnickiego. W tym celu niezbędne będzie podjęcie działań dla ustalenia źródeł i możliwości zaopatrzenia w wodę ze zbiorczych systemów wodociągowych funkcjonujących na obszarze gminy.

System kanalizacji oparty jest na funkcjonującej oczyszczalni zlokalizowanej w Olszynie, obejmującej miejscowości: Olszyna, Olszyna Dolna, Biedrzychowice oraz Karłowice, a w przyszłości Nowa Świdnica, Krzewie Małe. Oczyszczalnia została w ostatnich latach rozbudowana i zmodernizowana, aby jej wydajność wyniosła 1.017 m³/dobę. Takie rozwiązanie powinno zabezpieczyć potrzeby tych miejscowości w dłuższym horyzoncie czasowym. W ramach podjętych działań mających na celu zwiększenie uzbrojenia gminy w sieć kanalizacyjną, wykonano dokumentację projektową wraz z pozwoleniem na budowę w miejscowości Olszyna, dla tych ulic, które nie są jeszcze skanalizowane. Dla pozostałych wsi w Gminie przewiduje się budowę wariantowych systemów opartych o oczyszczalnie grupowe i lokalne. Obecnie w tych miejscowościach brak jest systemów kanalizacyjnych.

Mieszkalnictwo komunalne. Można stwierdzić, że Gminą, w miarę swoich możliwości, zabezpiecza potrzeby mieszkańców w zakresie dostępu do mieszkań. Gminna gospodarka mieszkaniowa opiera się na stałym zasobie mieszkań komunalnych. Jak już zaznaczono wcześniej, struktura mieszkań jest taka, że około 80 % zasobów tworzą budynki jednorodzinne, a pozostała część to budynki wielorodzinne, w tym bloki mieszkalne. Liczba mieszkań w Olszynie w ostatnich latach uległa stałemu, choć stosunkowo nieznamacznemu wzrostowi. Zagadnienia gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Olszyna będą szczegółowo omówione w dalszej części niniejszego raportu.

Na obszarze ponad 3.000 ha funkcjonuje 10 podatników podatku rolnego będących osobami prawnymi (firmy) oraz 1.577 podatników podatku rolnego, będących osobami fizycznymi. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego prowadzonego przez podmioty gospodarcze, to około 50 ha.

Gospodarstwa należące do osób fizycznych mają średnią wielkość nieco przekraczającą 1.6 ha, stąd też dla tej grupy produkcja rolna jest jedynie dodatkowym źródłem utrzymania, gdyż ich podstawowe dochody są realizowane poza rolnictwem.

Struktura pracodawców w Gminie Olszyna od kilku lat jest niezmienna. Obecnie największa ich liczba jest zlokalizowana w szeroko pojętej administracji publicznej (edukacja, ochrona zdrowia, usługi administracyjne) oraz w usługach i handlu. Wśród działalności usługowej można wyróżnić transport i usługi budowlane oraz drobne usługi rzemieślnicze. Działalność handlowa to przede wszystkim drobny handel detaliczny artykułami spożywczymi, przemysłowymi i wspomagającymi produkcję rolną (maszyny rolnicze i inne akcesoria gospodarskie). W ostatnich latach pojawiły się w Olszynie firmy handlu wielkopowierzchniowego. Obecnie działalność produkcyjna koncentruje się na przemyśle leśnym (pozyskiwanie i przetwórstwo drewna), jak też na produkcji mebli ogrodowych i ogrodzeń. Należy zaznaczyć, że na terenie Olszyny działa dwóch dużych pracodawców, firma JIFFY PACKAGING Sp. z o.o. Producent pianki polietylenowej, która w ostatnim czasie rozwija swoją działalność oraz Zakłady Mięsne Niebieszczańscy. Większe podmioty gospodarcze na terenie Gminy to firma „ROY” Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., EKOPLAST-RECYKLER Sp. z o.o. oraz DRIMEX Sp. z o.o. i przedsiębiorstwo handlowo-produkcyjne „J.K.M.” Sp. z o.o.

W Gminie jest zlokalizowanych szereg obiektów, których charakter predestynuje je do wpisania do REJESTRU ZABYTKÓW. Szacunkowa liczba obiektów o charakterze zabytkowym wynosi kilkaset sztuk. Wykaz wszystkich tego typu obiektów znajduje się w ewidencji utworzonej na podstawie Zarządzenia Nr 54 Burmistrza Olszyny z dnia 17 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków z terenu Gminy Olszyna.

Co ważne, w ubiegłym roku, Rząd RP dwa razy ogłaszał wyniki konkursów w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Realizując zamierzenia administracji centralnej na poziomie Gminy przyjęto *Uchwałę Nr IV/13/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 15 lutego 2023 r. w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobu jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków*. W związku z koniecznością doprecyzowania podstawy prawnej, jak też zmianą poziomu finansowania danych przedsięwzięć z dotacji, podjęto *Uchwałę Nr XIII/72/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr IV/13/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 15 lutego 2023 roku w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobu jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków*. Na poziomie Urzędu zostało podjęte *Zarządzenie Nr 13/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 17 lutego 2023 r. w sprawie ogłoszenia naboru wniosków o przyznanie dotacji przez Gminę Olszyna w ramach dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków*. Konkurs rozstrzygała komisja powołana *Zarządzeniem Burmistrza Olszyny Nr 15a/2023 z dnia 8 marca 2023 r. w sprawie powołania Komisji oceniającej złożone wnioski o udzielenie dotacji przez Gminę Olszyna w ramach dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków*.

W pierwszej edycji programu dotację w wysokości ponad 232.606 zł. otrzymała zabytkowa kamienica przy ul. Legnickiej 12, z przeznaczeniem na remont elewacji wraz z izolacją ścian fundamentowych i wykonaniem dokumentacji projektowej. Ponad 326.380 zł. na remont elewacji i wykonanie izolacji przeciwwilgociowej, otrzymał również zabytkowy budynek przy ul. Legnickiej 20. Ponadto, ponad 330.000 zł. otrzymała Parafia p.w. Świętego Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie na kompleksową konserwację i renowację ołtarza bocznego Matki Boskiej z kościoła parafialnego p.w. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie (ponad 97.467 zł.) oraz na pełną konserwację techniczną i estetyczną barokowego ołtarza głównego Męki Pańskiej, w kościele pomocniczym p.w. Podwyższenie Krzyża Świętego (ponad 265.082 zł.). Natomiast w drugiej edycji, dotację w wysokości ponad 331.212 zł. otrzymała parafia p.w. Świętego Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie na remont elewacji naszej olszyńskiej świątyni, czyli kościół parafialny Św. Józefa

3. Urząd Miejski w Olszynie

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Na mocy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Burmistrz Olszyny posiada aparat pomocniczy, czyli Urząd Miejski, który wspiera go w realizacji zadań własnych gminy, zadań zleconych, porozumień międzygminnych oraz innych spraw będących w kompetencji podstawowej jednostki samorządu terytorialnego. Struktura Urzędu, opisana w regulaminie organizacyjnym, jest typową strukturą płaską z dużą rozpiętością kierowania. Struktura jest na bieżąco dostosowywana do potrzeb wynikających z konieczności realizowania nowych celów i zadań. Ostatnia zmiana Regulaminu organizacyjnego miała miejsce na podstawie Zarządzenia Nr 20/2022 Burmistrza Olszyny z dnia 16 marca 2022 r. i była związana z wprowadzeniem nowego schematu organizacyjnego. Zgodnie z tym dokumentem, obok Burmistrza nadzór nad funkcjonowaniem poszczególnych stanowisk pracy sprawuje Skarbnik, kierująca Referatem Finansowym (z-ca skarbnika, księgowość, podatki, kasa) oraz Sekretarz nadzorująca niemal wszystkie samodzielne stanowiska pracy. Niektóre zespoły i stanowiska pracy podlegają bezpośrednio Burmistrzowi, są to: Kierownik i Z-ca Kierownika USC, Inspektor Ochrony Danych Osobowych, Administrator Systemu Informatycznego, Koordynator ds. Dostępności, Pełnomocnik Burmistrza ds. Uzależnień, Straż Miejska, Radca Prawny, jak też Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych. W roku 2023 Urząd Miejski zatrudniał średnio 33 pracowników (w większości na stanowiskach samodzielnych):

- 1) ds. techniczno-kancelaryjnych;
- 2) ds. obsługi Rady Miejskiej;
- 3) ds. działalności gospodarczej;
- 4) ds. kadr i organizacyjnych,
- 5) ds. gospodarki gruntami;
- 6) ds. geodezji i obrotu nieruchomościami;
- 7) ds. obronności, OC, P-poż i informatyki;
- 8) ds. zamówień publicznych;
- 9) ds. oświaty
- 10) ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych;

- 11) ds. ochrony środowiska gospodarki komunalnej i planowania przestrzennego;
- 12) ds. funduszu alimentacyjnego;
- 13) ds. świadczeń rodzinnych;
- 14) ds. gospodarki odpadami;
- 15) ds. budownictwa.

Dodatkowo w Urzędzie Miejskim funkcjonują stanowiska ds. obsługi tj. konserwator, sprzątaczką. Stanowiskami pracy luźno związanymi ze strukturą organizacyjną są Pełnomocnicy Burmistrza.

AUDYT WEWNĘTRZNY

Istotnym wydarzeniem dla Urzędu Miejskiego był fakt, że budżet naszej gminy przekroczył granicę, o której mowa w art. 274 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, co implikowało konieczność rozpoczęcia na poziomie Urzędu oraz jednostek organizacyjnych Gminy Olszyna audytu wewnętrznego. Zgodnie z ustawą, audyt wewnętrzny jest działalnością niezależną i obiektywną, której celem jest wspieranie kierownika jednostki w realizacji celów i zadań przez systematyczną ocenę kontroli zarządczej oraz czynności doradcze. Aby wypełnić delegację ustawową, od dnia 01 lipca 2023 r. podpisaliśmy umowę z audytorem wewnętrznym – usługodawcą, który odpowiada za realizację zadań audytowych w ramach zatwierdzonego przez Burmistrza planu audytu wewnętrznego. Na podstawie odrębnych przepisów *przyjęto Zarządzenie Nr 62/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 24 lipca 2023 r. w sprawie wprowadzenia Karty audytu wewnętrznego oraz Regulaminu prowadzenia audytu wewnętrznego w Urzędzie Miejskim w Olszynie oraz jednostkach organizacyjnych Gminy Olszyna*. Przedmiotowe zarządzenie uporządkowało zasady prowadzenia audytu wewnętrznego w gminnych jednostkach organizacyjnych oraz określiło metodykę działania audytora. W bieżącym roku kontynuujemy współpracę z audytorem wewnętrznym w zakresie planowania audytu wewnętrznego i przeprowadzenia zadań zapewniających.

NABÓR NA WOLNE STANOWISKA URZĘDNICZE

Omawiając sprawy, które miały miejsce w Urzędzie Miejskim w roku 2023 koniecznie należy wspomnieć, że przeprowadzono postępowania rekrutacyjne na 3 urzędnicze stanowiska pracy: samodzielne stanowisko ds. obrotu nieruchomościami i geodezji, samodzielne stanowisko ds. wymiaru podatków oraz samodzielne stanowisko ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych. W przypadku dwóch pierwszych stanowisk, z powodu braku kandydatów spełniających kryteria naboru, konieczne było powtórzenie całego postępowania. Na stanowisko ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych udało się zatrudnić pracownika już w pierwszym naborze. W celu sformalizowania procedury naboru Burmistrz Olszyny podjął następujące decyzje:

- 1) Zarządzenie Nr 48/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 22.06.2023 r. w sprawie ogłoszenia naboru na samodzielne stanowisko - ds. obrotu nieruchomościami i geodezji w Urzędzie Miejskim w Olszynie oraz powołania Komisji Rekrutacyjnej;
- 2) Zarządzenie Nr 52/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 28.06.2023 r. w sprawie ogłoszenia naboru na samodzielne stanowisko urzędnicze - ds. wymiaru podatków w Urzędzie Miejskim w Olszynie oraz powołania Komisji Rekrutacyjnej;

- 3) Zarządzenie Nr 57/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 13.07.2023 r. w sprawie ogłoszenia naboru na samodzielne stanowisko - ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych w Urzędzie Miejskim w Olszynie oraz powołania Komisji Rekrutacyjnej
- 4) Zarządzenie Nr 60/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 21.07.2023 r. w sprawie zmiany Zarządzenia nr 57/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 13.07.2023 r. w sprawie ogłoszenia naboru na samodzielne stanowisko - ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych w Urzędzie Miejskim w Olszynie oraz powołania Komisji Rekrutacyjnej

Wszystkie postępowania odbyły się na podstawie właściwych przepisów ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych, na podstawie odpowiednich zarządzeń Burmistrza. Zarządzeniami powołano komisje rekrutacyjne oraz wskazano procedurę postępowania, którą wyznacza *Zarządzenie Nr 37/2020 Burmistrza Olszyny z dnia 10.05.2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu naboru na wolne stanowiska urzędnicze w Urzędzie Miejskim w Olszynie oraz na stanowiska kierowników gminnych jednostek organizacyjnych*. Zgodnie z ustawą oraz przywołanym zarządzeniem ogłoszenia o naborze zostały upublicznione na stronie BIP Urzędu Miejskiego oraz na tablicy ogłoszeń.

Jak wspomniano pierwsze dwa postępowania należało powtórzyć, jednak finalnie wszystkie nabory zakończyły się sukcesem. Dopełniono procedury wynikającej z art. 19 przywołanej ustawy o pracownikach samorządowych oraz Zarządzenia Nr 13/2009 Burmistrza Olszyny z dnia 27 lutego 2009 r. w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzania służby przygotowawczej i organizowania egzaminu kończącego tę służbę w Urzędzie Miejskim w Olszynie. Na mocy decyzji Burmistrza pracownik zatrudniony na samodzielnym stanowisku ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych został zwolniony z przedmiotowej służby i od razu przystąpił do egzaminu, który zaliczył z wynikiem pozytywnym. Zgodnie z art. 19 ust. 9 dwaj nowo przyjęci pracownicy na stanowiska: ds. obrotu nieruchomościami i geodezji, stanowisko ds. wymiaru podatków, zostali skierowani do służby przygotowawczej i po jej zakończeniu przystąpili do egzaminu kończącego tę służbę (oba wyniki pozytywne), odpowiednio w dniu 6.11.2023 r. oraz w dniu 18.12.2023 r.

Przy prowadzeniu postępowań rekrutacyjnych każdorazowo wypełniano zapisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych oraz procedury wynikające z przywołanego już Zarządzenia *Nr 37/2020 Burmistrza Olszyny z dnia 10.05.2020 r.* Każdorazowo Burmistrz powoływał komisję rekrutacyjną, określał jej zadania, jak też definiował harmonogram prowadzenia postępowania rekrutacyjnego, a przede wszystkim kryteria, na podstawie których będą oceniani kandydaci do pracy. Co do zasady, na czele komisji rekrutacyjnych stoi Pani Sekretarz, która posiada odpowiednią wiedzę i doświadczenie w zakresie przyjmowania pracowników na stanowiska urzędnicze. Ponadto, taka kompetencja wynika z jej usytuowania w strukturze organizacyjnej.

OCENA PRACOWNIKÓW SAMORZĄDOWYCH

Większość osób zatrudnionych w Urzędzie Miejskim zajmuje stanowiska urzędnicze, stąd też podlegają art. 28 przywołanej ustawy o pracownikach samorządowych, który wskazuje na konieczność cyklicznego oceniania pracowników samorządowych zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych. Ostatnia taka ocena miała miejsce na początku roku 2022, stąd też kolejna będzie

miała miejsce w bieżącym roku (tj. 2024). Między innymi na tej ocenie, ale również na podstawie wniosków z bieżącego zarządzania, można stwierdzić, że obecna obsada etatowa z najwyższym trudem realizuje wszystkie zadania samorządu, których z roku na rok jest coraz więcej. Dlatego też w miarę możliwości Urząd wspomaga się stażystami i pracownikami robót publicznych, pozyskiwanymi w porozumieniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Lubaniu.

BEZPŁATNA POMOC PRAWNA

Omawiając działalność Urzędu, należy przypomnieć, że każdy mieszkaniec Gminy Olszyna spełniający określone kryteria, może uzyskać bezpłatną pomoc prawną ze strony radcy prawnego, który działa na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem Lubańskim a Gminą Olszyna. Pomoc ze strony prawnika może dotyczyć szerokiego zakresu spraw tj. poradnictwa obywatelskiego, mediacji, ale również pomocy w zarządzaniu własnym zadłużeniem, spraw mieszkaniowych, problemów pracowniczych, czy egzekucyjnych. W 2023 r. pomoc prawną realizował radca prawny, który przyjmował mieszkańców w Urzędzie Miejskim w każdy poniedziałek w godz. 9.00-13.00. Niestety, w związku z decyzją Wojewody Dolnośląskiego w sprawie wykreślenia fundacji Inter Vivos z listy organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 11d ust. 1 oraz ust. 12 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej, od dnia 9.10.2023 r. punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w naszym Urzędzie został zawieszony. Osoby uprawnione, które nie są w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej mogły w tym czasie skorzystać z nieodpłatnej pomocy prawnej w punkcie zlokalizowanym w Starostwie Powiatowym w Lubaniu. Z dniem 7 listopada 2023 roku została wznowiona działalność punktu nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Urzędzie Miejskim w Olszynie.

DOSTOSOWANIE URZĘDU DLA OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI

Należy również odnotować że w 2023 roku realizowano założenia dokumentu po nazwą „Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2022-2023 w Urzędzie Miejskim w Olszynie”. Wszystkie zaplanowane działania mają swoje źródło w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Plan na rzecz poprawy zapewnienia dostępności obejmuje działania w trzech obszarach opisanych w ustawie tj. architektonicznym, cyfrowym i informacyjno-komunikacyjnym.

W tym kontekście należy przypomnieć, że złożyliśmy wniosek o przyznanie grantu w ramach projektu „Dostępny samorząd - granty” realizowanego przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach Działania 2.18 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 na zadanie pn.: „Wprowadzenie rozwiązań ułatwiających funkcjonowanie dla osób ze szczególnymi potrzebami w budynku Urzędu Miejskiego w Olszynie”. Urząd otrzymał dofinansowanie w kwocie: 182.000 zł, przy udziale środków własnych w wysokości: 45.600 zł.

Realizując ustawę o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz ustawę o języku migowym i innych środkach komunikowania się, w Urzędzie Miejskim powołaliśmy Punkt Obsługi Osób Niepełnosprawnych, w ramach którego, np.: osoby głuche lub niedosłyszące mogą korzystać z darmowej usługi tłumacza języka migowego. W ramach tego zadania zamontowaliśmy również elektroniczne urządzenia, które informują o schemacie organizacyjnym urzędu i lokalizacji poszczególnych referatów. Korytarze i schody zostały wyłożone specjalnymi matami dla osób

niedowidzących i niewidzących. Na drzwiach poszczególnych pomieszczeń znajdują się specjalne tabliczki dotykowe z ich nazwami zapisane w języku Brajla. Dla osób z niepełnosprawnością motoryczną (np.: na wózkach, czy poruszających się o kulach) ogromnym ułatwieniem jest winda zamontowana na terenie urzędu oraz przestronne korytarze ułatwiające poruszanie się. Ponadto zamontowaliśmy drzwi, które otwierają się automatycznie. Oczywiście każda z osób niepełnosprawnych, która potrzebuje obsługi ze strony naszego urzędu, może poprosić o pomoc i wówczas zajmie się nią wyznaczony urzędnik. Koszt tego zadania to ponad 145.000 zł. W ramach tych środków Urząd Miejski pozyskał między innymi: w ramach dostępności architektonicznej - ladę w biurze podawczym, automatyczny napęd do drzwi wejściowych, poręcz ścienną spoczynkową schodów; w ramach dostępności cyfrowej – film o zakresie działalności jednostki w PJM z opisem usługi na stronie WWW; w ramach dostępności komunikacyjno-informacyjnej – opracowanie procedury ewakuacyjnej dla osób niepełnosprawnych.

KANCELARIA

W celu sporządzenia raportu o stanie gminy za rok 2023, poszczególne stanowiska pracy przygotowały sprawozdania ze swojej działalności. Duża część tych informacji została wykorzystana w niniejszym opracowaniu. Statystycznym podsumowaniem działalności Urzędu Miejskiego w roku 2023 może być zestawienie zawarte w Tab. 4.1. Analiza danych zawartych w Tab. 4.1. pozwala stwierdzić, że widoczne jest zmniejszenie liczby przyjmowanych dokumentów w stosunku do roku poprzedniego (o 23 %), który osiągnął stan sprzed pandemii. Zwiększyła się liczba przyjętych faktur (o 31 %), co jest związane z dwoma zjawiskami: podjęciem większej liczby działań inwestycyjnych i remontowych oraz faktu, że niektórzy kontrahenci dokonują multiplikacji faktur, mimo że zakres dostarczanych produktów i usług nie uległ zmianie. W dalszym ciągu utrzymuje się tendencja malejąca w zakresie korespondencji wychodzącej (spadek o 1%). W stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się liczba zarządzeń Burmistrza (22%), zwiększyła się również liczba wywieszanych ogłoszeń na tablicy w Urzędzie Miejskim (32%).

Tab. 3.1.

Specyfikacja	2019	2020	2021	2022	2023
rejestr przyjętych dokumentów	6 136	5 383	6 110	6 613	5 075
rejestr korespondencji wychodzącej	8 371	7 156	6 496	5 640	5 594
rejestr przyjętych faktur	2 005	1 418	1 690	1 957	2 569
rejestr zarządzeń Burmistrza	96	88	86	120	146
rejestr ogłoszeń wywieszonych na tablicy Urzędu	158	199	102	101	133

Tab. 3.1. statystyczne ujęcie pracy Urzędu Miejskiego

INWENTARYZACJA

Z punktu widzenia gospodarowania składnikami majątkowymi Urzędu Miejskiego oraz spełnienia wymagań art. 26 ustawy z dnia 29 września 2004 r. o rachunkowości istotne było podjęcie Zarządzenia Nr 96/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 15 listopada 2023 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji. Zarządzeniem powołano zespoły spisowe do przeprowadzenia inwentaryzacji na dzień 30.11.2023 r. (z wyjątkiem druków ścisłego zarachowania, stanu rachunków bankowych oraz należności): materiałów znajdujących się w magazynach (własnych i obcych), jak też inwentaryzacji stanu paliwa w samochodach służbowych Urzędu Miejskiego.

Ponadto, w drodze weryfikacji sald aktywów i pasywów należało zinwentaryzować: grunty, należności sporne i wątpliwe, środki trwałe w budowie oraz wartości niematerialne i prawne. Metodą potwierdzenia sald należało ustalić saldo środków pieniężnych na rachunkach bankowych, salda kredytów i pożyczek, należności cywilno-prawnych. Protokoły z przeprowadzonej inwentaryzacji należało przedłożyć do dnia 31 stycznia 2023 r.

Na podstawie wytworzonej dokumentacji stwierdzono, że w dniu 31.12.2023 r. przeprowadzono inwentaryzację w magazynie, w tym również paliwa w samochodach użytkowanych przez Urząd Miejski w Olszynie oraz sprzętu pozostającego w ewidencji Urzędu (kosiarki, inne). Zweryfikowano również druki ścisłego zarachowania tj. karty drogowe, druki opłaty targowej, opłaty klimatycznej, mandaty. Nie stwierdzono ani niedoborów, ani nadwyżek.

Oceniając poszczególne czynności inwentaryzacyjne, należy stwierdzić, że w drodze spisu z natury przeprowadzono i udokumentowano inwentaryzację magazynów. W tym celu sporządzono arkusze spisu z natury, które prawidłowo ujęto w ewidencji druków ścisłego zarachowania (same druki również podlegały ewidencji). Arkusze spisu z natury zostały wypełnione w sposób czytelny, podpisane przez osoby uczestniczące w czynnościach i osoby materialnie odpowiedzialne. Przedstawiono również protokół weryfikacji aktywów i pasywów z dnia 31.12.2023 r. w zakresie środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych. Metodą weryfikacji sald dokonano inwentaryzacji rozrachunków z dostawcami i odbiorcami w zakresie należności oraz rachunków bankowych. Podsumowanie podjętych działań przyjęło postać protokołu z przeprowadzonej inwentaryzacji aktywów i pasywów metodą ich uzgodnienia (weryfikacji) z dokumentacją źródłową. Protokół potwierdził ustalenia kwotowe w zakresie gruntów, środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych. Należności spornych i wątpliwych nie stwierdzono. W księgach rachunkowych fakt uzgodnienia sald został potwierdzony przez głównego księgowego. Tym samym dokumentem Burmistrz zatwierdził rozliczenie końcowe z przeprowadzonej inwentaryzacji w dniu 25 marca 2024 r. Syntetyczne ustalenia inwentaryzacji zaprezentowano w poniższym zestawieniu tabelarycznym.

Tab. 3.2.

KONTO	Stan księgowy		Stan po weryfikacji	
	Saldo WN	Saldo MA	Saldo WN	Saldo MA
011	112 838 577,95	0,00	112 838 577,95	0,00
013	2 345 730,14	0,00	2 345 730,14	0,00
014	0,00	0,00	0,00	0,00
020	169 024,06	0,00	169 024,06	0,00
030	434 740,64	0,00	434 740,64	0,00
071	0,00	45 305 155,58	0,00	45 305 155,58
072	0,00	2 463 918,76	0,00	2 463 918,76
080	5 243 076,28	0,00	5 243 076,28	0,00
130	0,00	2 822 517,38	0,00	2 822 517,38
135	2 429,86	0,00	2 429,86	0,00
139	211 082,06	0,00	211 082,06	0,00
201	34 825,44	2 138 717,16	34 825,44	2 138 717,16
221	12 569 717,83	77 341,37	12 569 717,83	77 341,37

224	2 587,36	0,00	2 587,36	0,00
225	0,00	5 370 968,06	0,00	5 370 968,06
229	0,00	34 418,94	0,00	34 418,94
231	0,00	185 720,39	0,00	185 720,39
234	0,00	0,00	0,00	0,00
240	9 656,08	218 980,80	9 656,08	218 980,80
245	0,00	0,00	0,00	0,00
290	0,00	5 231 975,36	0,00	5 231 975,36
310	38 167,34	0,00	38 167,34	0,00
330	45 926,78	0,00	45 926,78	0,00
400	4 264 014,49	0,00	4 264 014,49	0,00
401	2 043 415,43	0,00	2 043 415,43	0,00
402	4 423 353,42	0,00	4 423 353,42	0,00
403	19 270,76	0,00	19 270,76	0,00
404	2 571 389,66	0,00	2 571 389,66	0,00
405	515 788,93	0,00	515 788,93	0,00
409	760 635,35	0,00	760 635,35	0,00
410	4 635 541,17	0,00	4 635 541,17	0,00
411	1 002 782,91	0,00	1 002 782,91	0,00
720	0,00	35 813 684,79	0,00	35 813 684,79
750	0,00	1 463,14	0,00	1 463,14
751	341 662,02	0,00	341 662,02	0,00
760	0,00	0,00	0,00	0,00
761	729 157,75	0,00	729 157,75	0,00
800	0,00	56 505 771,04	0,00	56 505 771,04
810	920 508,92	0,00	920 508,92	0,00
851	0,00	1 858,45	0,00	1 858,45
853	0,00	571,41	0,00	571,41
860	0,00	0,00	0,00	0,00

Tab. 3.2. Podsumowanie wyników inwentaryzacji na dzień 31.12.2023 r.

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

Istotnym obszarem funkcjonowania Urzędu Miejskiego jest ochrona danych osobowych, prowadzona zgodnie z *rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)* oraz *ustawą z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych*. Administratorem Danych Osobowych przetwarzanych w Urzędzie jest Burmistrz Olszyny, który w dniu 25.05.2018 r. upoważnił Sekretarza Gminy do dokonywania czynności oraz prowadzenia spraw związanych z obowiązkami prawnymi ciążącymi na Administratorze, dotyczących ochrony danych osobowych. Inspektorem Ochrony danych w Urzędzie jest Pani Katarzyna Krakówka (obecnie, po zmianie nazwiska Szpanier), na podstawie *Zarządzenia Nr 60/2018 Burmistrza Olszyny z dnia 22 sierpnia 2018 r. w sprawie wyznaczenia Inspektora Ochrony Danych Osobowych*

w Urzędzie Miejskim w Olszynie. Z powodu dłuższej nieobecności pracownika niezbędne było podjęcie Zarządzenia Nr 101/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 21 listopada 2023 r. w sprawie wyznaczenia Zastępcy Inspektora Ochrony Danych w Urzędzie Miejskim w Olszynie. Zgodnie z decyzją, w okresie nieobecności IODO, jego obowiązki przejmuje inny pracownik Urzędu, pan Dariusz Kawa. Funkcję Administratora Systemu Informatycznego sprawuje Pan Jarosław Obrębski, na podstawie Zarządzenia Nr 61a/2018 Burmistrza Olszyny z dnia 27 sierpnia 2018 r. w sprawie wyznaczenia Administratora Systemu Informatycznego w Urzędzie Miejskim w Olszynie.

Zadania Inspektora Ochrony Danych Osobowych zostały opisane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego, jednakże na potrzeby niniejszego raportu celowe wydaje się wskazania głównych obszarów:

- 1) informowanie administratora, podmiotu przetwarzającego oraz pracowników, którzy przetwarzają dane osobowe, o obowiązkach spoczywających na nich na mocy niniejszego rozporządzenia oraz innych przepisów Unii lub państw członkowskich o ochronie danych i doradzanie im w tej sprawie;
- 2) monitorowanie przestrzegania rozporządzenia, innych przepisów Unii lub państw członkowskich o ochronie danych oraz polityk administratora lub podmiotu przetwarzającego w dziedzinie ochrony danych osobowych, w tym podział obowiązków, działania zwiększające świadomość, szkolenia personelu uczestniczącego w operacjach przetwarzania oraz powiązane z tym audyty;
- 3) udzielanie na żądanie zaleceń, co do oceny skutków dla ochrony danych oraz monitorowanie jej wykonania;
- 4) współpraca z Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
- 5) pełnienie funkcji punktu kontaktowego dla Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w kwestiach związanych z przetwarzaniem, w tym z uprzednimi konsultacjami oraz w stosownych przypadkach prowadzenie konsultacji we wszelkich innych sprawach;
- 6) pełnienie roli punktu kontaktowego dla osób, których dane dotyczą, we wszystkich sprawach związanych z przetwarzaniem ich danych osobowych oraz z wykonywaniem praw przysługujących im na mocy niniejszego rozporządzenia.

W 2023 roku Inspektor Ochrony danych osobowych podejmował działania opisane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego, a w szczególności: monitorował przestrzeganie przepisów o ochronie danych osobowych zgodnie z prowadzoną działalnością Urzędu Miejskiego w Olszynie. W ramach monitorowania i zapewniania przestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych zgodnie z prowadzoną działalnością Urzędu Miejskiego w Olszynie i jego struktur, Inspektor Ochrony Danych sprawdził publikowane informacje w BIP pod kątem usuwania tych informacji, zgodnie z zasadą ograniczenia przechowywania. Upowszechniał wiedzę o ochronie danych osobowych w Urzędzie Miejskim w Olszynie (upoważnienia/oświadczenia), prowadził szkolenia dla pracowników Urzędu Miejskiego i praktykantów z zakresu przestrzegania przepisów ochrony danych osobowych. W ramach działalności operacyjnej IODO udzielał odpowiedzi na wnioski o udostępnienie danych osobowych, prowadził rejestr powierzeń oraz rejestr udostępnień danych osobowych (oraz zawartych w tym zakresie umów), sprawdzał zawarte umowy pod kątem ewentualnej konieczności uzupełnienia ich umowami powierzenia przetwarzania danych

osobowych. Inspektor prowadził jedno postępowanie dotyczące wniosku o realizację praw osoby, której dane dotyczą. Przeprowadzono weryfikację wnioskodawcy w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do tożsamości osoby fizycznej składającej żądanie, o którym mowa w art. 15-21 RODO poprzez zażądanie dodatkowych informacji niezbędnych do potwierdzenia tożsamości osoby, której dane dotyczą.

W związku z kilkukrotnymi składami osobowego Gminnej Komisji Problemów Alkoholowych w Olszynie przeprowadzono szkolenie z zakresu ochrony danych osobowych dla nowo powołanych członków Komisji, przeprowadzono również szkolenia dla praktykantów. Działaniem ciągłym jest prowadzenie rejestru osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych. W ramach zadań periodycznych, w styczniu 2023 r. IODO określił plan wewnętrznych kontroli dotyczących ochrony danych osobowych. Sprawdzono, czy pracownicy przestrzegają procedur związanych z zabezpieczeniem danych w trakcie pracy oraz, czy osoba przetwarzająca dane osobowe stosuje się do „zasady czystego biurka”.

Ponadto prowadzi się rejestr oświadczeń osób zapoznanych z przepisami o ochronie danych osobowych. Działaniem ciągłym jest doradzanie pracownikom Urzędu Miejskiego, ale również jednostek organizacyjnych Gminy, jak przestrzegać przepisów o ochronie danych osobowych.

4. Działalność Burmistrza jako kierownika jednostki finansów publicznych

Burmistrz Olszyny, jako kierownik jednostki budżetowej jest zobowiązany do organizowania pracy Urzędu Miejskiego oraz w trybie nadzoru - pozostałych jednostek organizacyjnych Gminy. W związku z tym w roku 2023 zostało podjętych kilkanaście zarządzeń dotyczących różnych obszarów funkcjonowania Urzędu, jednakże nie wszystkie będą szczegółowo omawiane, z uwagi na ich mocno techniczny charakter (na przykład zarządzenia związane z dniami wolnymi lub skróceniem pracy na skutek różnych okoliczności).

Pierwsze *Zarządzenie Nr 1/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 02 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia pogotowia kasowego na rok 2023* wynikało z faktu, że w Urzędzie mniej więcej do połowy roku funkcjonowała kasa, co wynikało z potrzeb pewnej grupy mieszkańców. Niewielka część obywateli wciąż woli zachować formę gotówkową, czy to płacąc podatki i opłaty lokalne, czy to pobierając świadczenia opieki społecznej. Gospodarka kasowa rządzi się własnymi, dość sztywnymi regułami, dlatego też ustalono pogotowie kasowe w wysokości 1.000 zł. Jest to kwota gotówki zawsze dostępna w kasie. Ponieważ coraz mniej mieszkańców wybierało formę gotówkową, a utrzymywanie kasy stało się nieuzasadnione ekonomicznie, wydano *Zarządzenie Nr 58/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie likwidacji kasy i pogotowia kasowego w Urzędzie Miejskim w Olszynie, przeprowadzenia inwentaryzacji z likwidacji kasy oraz powołania Komisji Inwentaryzacyjnej*. Gospodarka kasowa w Urzędzie została zamknięta z dniem 14 lipca 2023 roku. W celu unormowania zasad obrotu bezgotówkowego wydano *Zarządzenie Nr 56/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 30 czerwca 2023 r. w sprawie przyjęcia Instrukcji przyjmowania wpłat bezgotówkowych na wyznaczonych stanowiskach w Urzędzie Miejskim w Olszynie*. Z kolei, na podstawie *Zarządzenia Nr 35/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 26 maja 2023 r. w sprawie wyboru banku prowadzącego bankową obsługę budżetu Gminy Olszyna i jednostek organizacyjnych Gminy*, przedmiotową obsługę wykonuje Łużycki Bank Spółdzielczy w Lubaniu.

W tym kontekście Rada Miejska podjęła *Uchwałę Nr VIII/33/2023 Rady Miejskiej Olszynie z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie dopuszczenia zapłaty podatków, opłat lokalnych i niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym stanowiących dochody budżetu gminy Olszyna za pomocą innego instrumentu płatniczego*. Na podstawie tej decyzji dopuściliście państwo obrót bezgotówkowy na terenie Urzędu Miejskiego w Olszynie.

Decyzją wynikającą z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami było *Zarządzenie Nr 66/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 10 sierpnia 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek na doraźne udostępnianie części nieruchomości będących własnością Gminy Olszyna z przeznaczeniem na ustawienie straganów handlowych w czasie trwania imprez widowiskowych, rozrywkowych, kulturalnych oraz sportowych*. Nowe stawki zostały ustalone w celu uzyskania dochodów z czynszu na poziomie zapewniającym pozyskanie pożytków z nieruchomości kompensujących koszty administrowania mieniem w 2023 roku. Pobieranie opłat odbywa się na podstawie prawidłowo wystawionej faktury, a wpłaty są dokonywane przez kontrahentów na wskazany rachunek bankowy.

W zakresie gospodarki nieruchomościami należy przywołać dwa dokumenty, tj. *Zarządzenie Nr 28/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 19 kwietnia 2023 r. w sprawie oddania w dzierżawę oraz w bezpłatne używanie w trybie bezprzetargowym nieruchomości stanowiących własność Gminy Olszyna*, a mianowicie (na okres 3 lat):

- 1) część nieruchomości położonej w Zapusie (dz. Nr 287/2, pow. 80 m²);
- 2) część nieruchomości położonej w Olszynie (dz. Nr 785/23, pow. 919 m²);
- 3) nieruchomość położoną w Biedrzychowicach (dz. Nr 351/6, pow. 451 m²);
- 4) nieruchomość położoną w Olszynie Dolnej (dz. Nr 262/3, pow. 1.1764 ha).

Z kolei, na podstawie *Zarządzenia Nr 32b/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 22 maja 2023 r. w sprawie przeznaczenia do dzierżawy oraz oddania w bezpłatne używanie gruntów stanowiących własność Gminy Olszyna*, na okres 3 lat oddano w dzierżawę lub bezpłatne użytkowanie:

- 1) działkę położoną w Biedrzychowicach (dz. Nr 534, pow. 370 m²);
- 2) działkę położoną w Olszynie (dz. Nr 1196/2, pow. 63 m²);
- 3) działki położone w Olszynie (dz. Nr 133/114, pow. 2 m²), (dz. R 972/3, pow. 2 m²), (dz. Nr 764/10, pow. 2 m²), (dz. Nr 419/3, pow. 12 m²);
- 4) działki położone w Biedrzychowicach (dz. Nr 11, pow. 4 m²), (dz. Nr 351/7, pow. 4 m²).

W tej części sprawozdania należy przywołać *Zarządzenie Nr 85/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 10 października 2023 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu z tytułu najmu lokali mieszkalnych, lokali w ramach najmu socjalnego i pomieszczeń przynależnych wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Olszyna*. Zarządzeniem ustalono stawkę bazową czynszu w wysokości 6,30 zł za 1 m² lokali mieszkalnych wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Olszyna. Ustalono również miesięczną stawkę bazową czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokali w ramach najmu socjalnego (3,03 zł) oraz miesięczną stawkę bazową czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej dla pomieszczeń gospodarczych przynależnych (1,81 zł). Jednocześnie utraciło moc *Zarządzenie Nr 102/2022 Burmistrza Olszyny z dnia 6 grudnia 2022 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu z tytułu najmu lokali mieszkalnych, lokali w ramach najmu socjalnego i pomieszczeń przynależnych wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego Gminy Olszyna*.

Z zakresie bezpieczeństwa mieszkańców podjęto *Zarządzenie Nr 31a/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 21 maja 2023 r. w sprawie ogłoszenia alarmu przeciwpowodziowego na terenie gminy Olszyna*. W związku z intensywnymi, nawałnymi opadami deszcze ogłoszono alarm przeciwpowodziowy od godz. 14.30 w dniu 21.05.2023 r. W tym czasie były monitorowane na bieżąco stany wód, utrzymywany w gotowości sprzęt przeciwpowodziowy oraz drużyny gotowe do niesienia pomocy. Alarm został odwołany w dniu 23.05.2023 r. o godz. 11.00 na podstawie *Zarządzenia Nr 33/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 23 maja 2023 r. w sprawie odwołania alarmu przeciwpowodziowego na terenie gminy Olszyna*. W tym kontekście należy przywołać *Zarządzenie Nr 40/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 05 czerwca 2023 r. w sprawie powołania komisji do spraw ustalenia szkód i szacowania strat powstałych w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej, powstałych na terenie Gminy Olszyna*. Burmistrz powołał 5 osobową komisję, której celem jest przeprowadzanie wizji lokalnej w terenie, ustalania rodzajów szkód, ich szczegółowy opis oraz szacowanie strat powstałych w infrastrukturze komunalnej.

W tym obszarze należy przywołać aktywność Rady Miejskiej, która przybrała formę *Uchwały Nr VIII/26/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie powołania Zespołu ds. zaopiniowania kandydatów na ławników*. Zadaniem zespołu było przedstawienie Radzie opinii o zgłoszonych kandydatach na ławników do sądów powszechnych, w szczególności w zakresie spełniania przez nich wymogów określonych w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. prawo o ustroju sądów powszechnych.

5. Działalność inwestycyjna i remontowa

Należy stwierdzić, że w tym obszarze pomimo bardzo trudnej sytuacji międzynarodowej oraz sytuacji wewnętrznej, w szczególności związanej w brakiem środków unijnych oraz bardzo wysoką inflacją (faktyczny wzrost cen przekroczył 20% w skali rok do roku), Burmistrz Olszyny podjął dużą liczbę odważnych działań inwestycyjnych. W miarę możliwości finansowych przeprowadzono również bieżące remonty, szczególnie w placówkach oświatowych oraz w kilku budynkach gminnych w zakresie termoizolacji. W roku 2023 przeprowadzono remonty kilku dróg gminnych i ciągów pieszych. W tym miejscu należy przywołać zakończone inwestycje o strategicznym znaczeniu dla Gminy Olszyna, do których należy:

- 1) rozbudowa Gminnego Przedszkola Publicznego;
- 2) kontynuacja budowy Centrum Opiekuńczo- Mieszkalnego;
- 3) budowa „skwerku kulturalnego” przy Gminnym Ośrodku Kultury;
- 4) inne zadania, o których była mowa na wstępie.

Wszystkie prace były prowadzone zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych oraz *Zarządzeniem Nr 88/2020 Burmistrza Olszyny z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu udzielenia zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Olszynie*. Zarządzeniem ustalono procedury postępowania o udzielenie zamówień publicznych, których wartość nie przekracza 130.000 (różne procedury w zależności od wartości zamówienia, gdzie wraz ze wzrostem tej wartości zwiększają się obowiązki dokumentacyjne) oraz wskazano podstawowe zasady postępowania przy zamówieniach, których przebieg opisuje przywołana ustawa prawo zamówień publicznych. Co do zasady, zamówienia o wartości do 130.000 zł są realizowane przez pracownika merytorycznego, przy współudziale pracownika właściwego ds. zamówień publicznych.

Pozostałe postępowania muszą być prowadzone na podstawie przywołanej ustawy oraz przepisów wykonawczych wydanych na jej podstawie. W większości przypadków, pracownicy Urzędu Miejskiego realizują zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego (lub innych wynikających z ustawy) oraz te postępowania, które są współfinansowane ze źródeł zewnętrznych, w tym budżetu Unii Europejskiej, na przykład związane z programem edukacyjnym w szkołach.

Jeśli chodzi o zadania remontowe, to za ich powodzenie odpowiada stanowisko właściwe ds. budownictwa, które jest wspomagane przez pracownika ds. zamówień publicznych oraz Sekretarz Gminy. W ramach działań remontowych w roku 2023 podpisano kilkanaście umów dotyczących między innymi różnych prac w placówkach oświatowych, bieżącego utrzymania dróg, poboczy i oznakowania.

Urząd Miejski przeprowadzał również postępowania o większej wartości, które wymagały zastosowania przepisów ustawy prawo zamówień publicznych (stanowisko ds. zamówień publicznych). Te postępowania były związane zadaniami inwestycyjnymi oraz usługami inspektorów nadzoru, jak też dostawami produktów. Wykaz rozstrzygniętych przetargów na najważniejsze przedsięwzięcia zaprezentowano w Tab. 5.1.

Tab. 5.1.

Lp.	Nazwa zadania	Nr umowy	Data zawarcia umowy	wartość brutto
1.	Mieszkanie chronione - zmiana sposobu użytkowania budynku będącego własnością Gminy - dofinansowanie ze środków Funduszu Dopłat w ramach realizacji przez BGK rządowego programu budownictwa komunalnego	ZP.272.15.2023	21.11.2023	179 499,24
2.	Termoizolacja budynku w Olszynie przy ul. Wolności 20 C	ZP.272.3.2023	28.06.2023	333 333,00
3.	Rozbudowa oświetlenia ulicznego na ul. Osiedle i ul. Chopina w Olszynie. W ramach konkursu "Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej 2023" finansowany w budżetu Województwa Dolnośląskiego	ZP.272.10.2023	19.09.2023	106 887,00
4.	Zakup, dostawa i montaż elementów niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia grantowego pn. „wprowadzenie rozwiązań ułatwiających funkcjonowanie dla osób ze szczególnymi potrzebami w budynku Urzędu Miejskiego w Olszynie	ZP.272.2.2023	12.06.2023	125 642,29
5.	Doposażenie przejść dla pieszych, doposażenie szkół podstawowych w Gminie Olszyna i Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Biedzychowicach w zakresie edukacji komunikacyjnej. Współfinansowanie ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Oś Priorytetowa III Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego, Działanie 3.1. Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T	ZP.272.12.2023 ZP.272.11.2023 ZP.272.13.2023	31.10.2023	408 514,03
6.	Ubezpieczenie majątku i innych interesów Gminy Olszyna wraz z jednostkami organizacyjnymi (majątek, pojazdy mechaniczne, członkowie OSP)	ZP.272.19.2023 ZP.272.20.2023 ZP.272.21.2023	13.12.2023	589 494,63
7.	Modernizacja Stadionu Sportowego przy Szkole	w trakcie	w trakcie	11 777 000,00

Podstawowej Nr 1 i Nr 3 w Olszynie - etap II. Realizacja w ramach Programu Inwestycji Strategicznych finansowanego z Programu Rządowego Fundusz: Polski Ład oraz w ramach programu Sportowa Polska - Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej - edycja 2020			
---	--	--	--

Tab. 5.1. Wykaz rozstrzygniętych przetargów na najważniejsze przedsięwzięcia Gminy w roku 2023

W ramach działalności inwestycyjnej i remontowej Burmistrz był odpowiedzialny za zorganizowanie i przebieg procedury przetargowej, jak też za odbiór prac. W celu uruchomienia procedur Burmistrz podejmował następujące zarządzenia:

- 1) Zarządzenie Nr 20A/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 30 marca 2023 r. sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: „Modernizacja Stadionu Sportowego przy Szkole Podstawowej nr 1 i nr 3 w Olszynie- etap II”;
- 2) Zarządzenie Nr 25A/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 06 kwietnia 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: „Modernizacja Stadionu Sportowego przy Szkole Podstawowej nr 1 i nr 3 w Olszynie - etap II”;
- 3) Zarządzenie Nr 28a/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: „Modernizacja Stadionu Sportowego przy Szkole Podstawowej nr 1 i nr 3 w Olszynie - etap II”;
- 4) Zarządzenie Nr 30a/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 09 maja 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: „Termomodernizacji budynku w Olszynie przy ul. Wolności 20C”;
- 5) Zarządzenie Nr 34/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 26 maja 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: Zakup, dostawa i montaż elementów niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia grantowego pn.: „Wprowadzenie rozwiązań ułatwiających funkcjonowanie dla osób ze szczególnymi potrzebami w budynku Urzędu Miejskiego w Olszynie”;
- 6) Zarządzenie Nr 67A/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 11 sierpnia 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: „Rozbudowa oświetlenia ulicznego na ul. Osiedle i ul. Chopina w Olszynie”;
- 7) Zarządzenie Nr 75B/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 08 września 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: „Doposażenie przejść dla pieszych, doposażenie szkół podstawowych w gminie Olszyna i Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Biedzychowicach w zakresie edukacji komunikacyjnej”
- 8) Zarządzenie Nr 80A/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 28 września 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o

udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: "Mieszkanie chronione - zmiana sposobu użytkowania budynku będącego własnością Gminy"

- 9) Zarządzenie Nr 94/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: „ubezpieczenie majątku i innych interesów Gminy Olszyna wraz z jednostkami organizacyjnymi”
- 10) Zarządzenie Nr 95/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: „Utrzymanie dróg w sezonie zimowym w roku 2024 na terenie gminy Olszyna”.
- 11) Zarządzenie Nr 108/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: „Modernizacja Stadionu Sportowego przy Szkole Podstawowej nr 1 i nr 3 w Olszynie - etap II”;

MODERNIZACJA STADIONU SPORTOWEGO PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 I NR 3 W OLSZYNIE – II ETAP.

Zamówienie jest realizowane w ramach Programu Inwestycji Strategicznych finansowanego z Programu Rządowego Funduszu: Polski Ład oraz w ramach Programu Sportowa Polska – Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej – edycja 2020. Na realizację tego zadania przewidziano kwotę brutto: 9.100.000,00 zł brutto. Przetarg na to zadanie ogłaszany był czterokrotnie w trybie podstawowym bez negocjacji, o którym mowa w art. 275 pkt 1 ustawy z 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych. Postępowanie trzykrotnie było unieważniane w związku z faktem, że nie złożono żadnego wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo żadnej oferty (art. 255 pkt 1). Dopiero ostatnie postępowanie ogłoszone na podstawie Zarządzenia Nr 108/2023 Burmistrza Olszyny przyniosło w 2024 roku pozytywne rozstrzygnięcie.

DOPOSAŻENIE PRZEJŚĆ DLA PIESZYCH, DOPOSAŻENIE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W GMINIE OLSZYNA I DOLNOŚLĄSKIEGO ZESPOŁU SZKÓŁ W BIEDRZYCHOWICACH W ZAKRESIE EDUKACJI KOMUNIKACYJNEJ. Zadanie współfinansowane ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2029 Oś Priorytetowa III Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego., Działanie 3.1. Rozwój Drogowej i lotniczej sieci TEN-T. Zamówienie w częściach dotyczyło: doposażenie i oznakowania przejść dla pieszych, zakupu i dostawy mobilnych miasteczek ruchu drogowego, zakupu i dostawy trenerów czasu reakcji oraz zakupu i dostawy symulatora zdarzenia.

UBEZPIECZENIE MAJĄTKU I INNYCH INTERESÓW GMINY OLSZYNA WRAZ Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI.

Zamówienie podzielono na części adekwatne do przedmiotu ubezpieczenia i tak: część I: ubezpieczenie majątku i odpowiedzialności cywilnej Gminy Olszyna, część II: ubezpieczenie pojazdów mechanicznych Gminy Olszyna, część III: ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków członków Ochotniczych Straży Pożarnych.

W tej części należy również przywołać postępowania i mniejszej wartości, jednak również niezwykle istotne dla bieżącego funkcjonowania Gminy Olszyna bądź jej jednostek organizacyjnych. Wykonawców tych zamówień wyłoniono na podstawie oraz *Zarządzenia Nr 88/2020 Burmistrza Olszyny z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu*

udzielenia zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim w Olszynie. Szczegóły zaprezentowano w zestawieniu tabelarycznym.

Tab. 5.2.

Lp.	Nazwa zamówienia	Data podpisania umowy	czas realizacji
1.	Usługi związane z szacowaniem nieruchomości gminy Olszyna w okresie od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.	18.12.2023	2024-01-01 2024-12-31
2.	Wykonywanie usług geodezyjnych na potrzeby Urzędu Miejskiego w Olszynie w 2023 roku	18.12.2023	2024-01-01 2024-12-31
3.	Utrzymanie dróg gminnych w sezonie zimowym 2024 na terenie gminy Olszyna	01.12.2023	zgodnie z umową
4.	Bezgotówkowa, sukcesywna dostawa paliw płynnych (w ilości do 15 000 litrów w okresie realizacji zamówienia) – olejów silnikowych oraz innych produktów ropopochodnych dla Gminy Olszyna	29.12.2022	2023-01-01 2023-12-31
5.	Wprowadzenie rozwiązań ułatwiających funkcjonowanie dla osób ze szczególnymi potrzebami w budynku Urzędu Miejskiego w Olszynie. Zadanie realizowane w ramach projektu: "dostępny samorząd - granty" realizowanego przez PFRON, zgodnie z umową Nr DSG/1042 zawartą w dniu 09.09.2023 r.	09.02.2023	2023-02-09 2023-02-29
6.	Zakup dostawa i montaż wyposażenia w celu zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej i komunikacyjno-informacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami w budynku Urzędu Miejskiego w Olszynie w ramach projektu: "zakup, dostawa i montaż elementów niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia grantowego wprowadzenie rozwiązań ułatwiających funkcjonowanie dla osób ze szczególnymi potrzebami w budynku Urzędu Miejskiego w Olszynie	18.08.2023	2023-08-18 2023-09-30
7.	Rewitalizacja działek wzdłuż rzeki Olszówka w Gminie Olszyna. Zadanie dofinansowane w ramach konkursu "Odnowa Dolnośląskiej wsi" w 2023 roku wzdłuż rzeki Olszówka w Gminie Olszyna	10.08.2023	2023-08-10 2023-08-31

Tab. 5.2. wykaz ważniejszych zamówień o wartości do 130.000 zł udzielonych w rok 2023

W roku 2023 pracownicy Urzędu złożyli również kilka wniosków o dofinansowanie zadań gminnych z różnych programów, między innymi (tylko wnioski, które otrzymały dofinansowanie lub są w trakcie realizacji):

- 1) wniosek do Polskiego Ładu o udzielenie dotacji na zadanie „remont elewacji wraz z izolacją ścian fundamentowych w wykonaniem dokumentacji projektowej zabytku w Olszynie przy ul. Legnickiej 12” (przyznana kwota: 232.609,90 złotych);
- 2) wniosek do Polskiego Ładu o udzielenie dotacji na zadanie „Pełna konserwacja techniczna i statyczna barokowego Ołtarza głównego pw. Męki Pańskiej w Kościele pomocniczym pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Olszynie” (przyznana kwota 265.082,38 złotych);
- 3) wniosek do Polskiego Ładu o udzielenie dotacji na zadanie „kompleksowa konserwacja i restauracja ołtarza bocznego Matki Boskiej z kościoła parafialnego pw. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie” (przyznana kwota: 97.467,19 złotych);

- 4) wniosek do Polskiego Ładu o udzielenie dotacji na zadanie „remont elewacji budynku kościoła parafialnego pw. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie” (przyznana kwota: 331.212,24 złotych);
- 5) wniosek o przyznanie pomocy w ramach konkursu „Odnowa Dolnośląskiej Wsi” w 2023 roku na zadanie: „Rewitalizacja działek wzdłuż rzeki Olszówka w Gminie Olszyna” (przyznana kwota: 39.997,00 złotych);
- 6) wniosek o przyznawanie pomocy do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w ramach konkursu „Dolnośląski Fundusz Pomocy Rozwojowej 2022” na zadanie pn. „budowa placu zabaw z elementami urządzeń gimnastycznych w miejscowości Olszyna, dz. Nr 133/16” (przyznana kwota 82.288,00 złotych)

Podsumowaniem tej części może być zestawienie zadań inwestycyjnych zrealizowanych w roku 2023, które zostało sporządzone przez Panią Skarbnik, z myślą o sprawozdaniu finansowym.

Tab. 5.3.

Dział	Rozdział	Nazwa zadania inwestycyjnego	Plan na dzień 31.12.2023 r. (po zmianach)	Wykonanie na dzień 31.12.2023 r.
400		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	78 757,59	78 757,59
	40002	Odpłatne przejęcie wybudowanej sieci wodociągowej w Biedrzychowicach (działki nr 187/5, 187/10, 217 obręb 0001-Biedrzychowice	64 200,00	64 200,00
	40002	Odpłatne przejęcie wybudowanej sieci wodociągowej w Olszynie przy ul. Wolności (działki nr 359, 360/2, 361/7, 361/8, 361/9, 361/10, 361/11, 361/12 obręb 0001-Olszyna	14 557,59	14 557,59
600		Transport	495 196,88	461 552,85
	60016	„Doposażenie przejść dla pieszych, doposażenie szkół podstawowych w gminie Olszyna i Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Biedrzychowicach w zakresie edukacji komunikacyjnej”	413 996,88	381 290,95
	60016	„ Rewitalizacja działek wzdłuż rzeki Olszówka w gminie Olszyna”	81 200,00	80 261,90
630		Turystyka	20 000,00	20 000,00
	63003	„Budowa kładki pieszo-rowerowej nad Jeziorem Leśniańskim stanowiącej łącznik pomiędzy Gminą Leśna i Gminą Olszyna wraz z dojazdami”.	20 000,00	20 000,00
700		Gospodarka mieszkaniowa	673 548,31	462 033,00
	70005	Termomodernizacja budynku w Olszynie przy ul. Wolności 20C	334 000,00	333 333,00
	70005	Mieszkanie chronione - zmiana sposobu użytkowania budynku będącego własnością gminy	211 548,31	700,00
	70005	Wymiana i termomodernizacja dachu na budynku w Olszynie ul. Wolności 20 ,	128 000,00	128 000,00
750		Administracja publiczna	215 049,87	173 015,57
	75095	„Wprowadzenie rozwiązań ułatwiających funkcjonowanie dla osób ze szczególnymi potrzebami w budynku Urzędu Miejskiego w Olszynie”.	186 400,00	145 288,64
	75095	Cyfrowa Gmina - realizacja projektu grantowego	4 649,87	4 649,87
	75095	Zakup programu do zarządzania cmentarzem	24 000,00	23 077,06

754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	44 228,91	44 228,91
	75412	Remont remizy w miejscowości Bożkowice (modernizacja) - opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej	28 500,00	28 500,00
	75421	Udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Lubańskiemu na współfinansowanie projektu partnerskiego pn:" Ko(m)ando - Wspólna ochrona przed skutkami zmian klimatu"	15 728,91	15 728,91
758		Rezerwy	3 475,79	
	75818	Rezerwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne	3 475,79	
801		Oświata i wychowanie	1 958 600,00	1 958 593,01
	80104	"Rozbudowa z przebudową parteru budynku Gminnego Przedszkola Publicznego w Olszynie"	1 958 600,00	1 958 593,01
852		Pomoc społeczna	2 474 030,70	2 342 842,51
	85203	"Budowa centrum opiekuńczo – mieszkalnego w Olszynie"	2 384 030,70	2 253 674,47
	85203	Budynek opiekuńczo - mieszkalny wraz z WZL - budowa ściany oporowej	90 000,00	89 168,04
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	686 039,96	655 774,90
	90001	Odpłatne przejęcie wybudowanej sieci kanalizacyjnej w Olszynie przy ul. Wolności (działki nr 359, 360/2, 361/7, 361/8, 361/9, 361/10, 361/11, 361/12 obręb 0001-Olszyna).	10 737,96	10 737,96
	90001	Modernizacja przepompowni Nr P-1 (dz.411/1) w Olszynie przy ul. Wolności	89 000,00	88 560,00
	90001	Odpłatne przejęcie wybudowanej sieci kanalizacyjnej w Olszynie przy ul. Chopina (działki nr 557/3, 557/2, 525, 481/1 i 1292 obręb 0001-Olszyna).	45 000,00	45 000,00
	90005	Zakup tablicy miltimedialnej - CZYSTE Powietrze	14 200,00	0,00
	90015	Modernizacja oświetlenia drogowego w Gminie Olszyna wraz z zapewnieniem finansowania - "zaprojektuj i wybuduj" (płatność ratalna za zrealizowane w 2018 r. zadanie)	280 500,00	280 500,00
	90015	Zakup lampy ulicznej - sołectwo Karłowice	7 152,00	7 151,40
	90015	Rozbudowa oświetlenia ulicznego na ul. Osiedle i ul. Chopina w Olszynie	150 000,00	146 385,00
	90015	Zakup lamp oświetlenia ulicznego - solarne 2 szt - sołectwo Krzewie Małe	16 612,00	16 611,81
	90015	Zakup lamp oświetlenia ulicznego - solarne Olszyna Dolna	7 152,00	7 151,40
	90015	Zakup i montaż lamp oświetlenia ulicznego w miejscowości Krzewie Małe i Kałużna	26 303,00	26 296,63
	90095	Ogrodzenie, oświetlenie, orynnowanie wiaty - etap III - plac zabaw (Grodnica)	2 828,00	2 826,47
	90095	Instalacja systemu monitorującego na placu zabaw w Grodnicy	5 960,00	5 960,00
	90095	Zakup lamp solarnych - szt 2 - place zabaw - Biedrzychowice	18 595,00	18 594,23
	90095	Zakup wyposażenia placu zabaw w sołectwie Bożkowice	12 000,00	0,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	72 592,00	34 090,74
	92109	Budowa wiaty zadaszanej i domku narzędziowego (drewniane - dalszy etap - sołectwo Zapusta	23 736,00	23 735,74
	92109	Utwardzenie podłoża pod altana /przy świetlicy wiejskiej/ Olszyna Dolna	10 356,00	10 355,00
	92109	Budowa budynku świetlicy wiejskiej w Bożkowicach - opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej	38 500,00	0,00
926		Kultura fizyczna	7 636 208,00	40 499,49
	92601	Budowa toalety na boisku sportowym w Nowej Świdnicy	12 000,00	11 999,49
	92601	Modernizacja Stadionu Sportowego przy Szkole Podstawowej nr 1 i nr 3 w Olszynie - etap II"	7 624 208,00	28 500,00

	14 357 728,01	6 271 388,57
--	----------------------	---------------------

Tab. 5.3. Wykaz zadań inwestycyjnych zrealizowanych w 2023 roku

6. Budżet na rok 2023 oraz zamierzenia budżetowe na kolejny rok

Najistotniejszym wyznacznikiem funkcjonowania Gminy Olszyna w każdym roku jest Uchwała budżetowa. Budżet na 2023 r. przyjęto jeszcze w poprzednim roku budżetowym na podstawie *Uchwały Nr XIV/68/2022 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie budżetu Gminy Olszyna na rok 2023*. Pierwotne plany finansowe przewidywały osiągnięcie wielkości makroekonomicznych zaprezentowanych w Tab. 6.1.

Tab. 6.1.

Lp.	Pozycja budżetu na 2023 rok	Kwota
1.	dochody bieżące	26 833 091,00
2.	dochody majątkowe	9 302 943,00
3.	RAZEM DOCHODY	36 136 034,00
4.	wydatki bieżące	27 107 832,30
5.	wydatki majątkowe	11 126 601,70
6.	RAZEM WYDATKI	38 234 434,00
7.	planowany deficyt budżetu	2 098 400,00

Tab. 6.1. Założenia budżetowe na rok 2023

Z uchwałą budżetową nierozzerwalnie związana jest wieloletnia prognoza finansowa, której pierwotna wersja została wprowadzona *Uchwałą Nr XIV/67/2022 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej*. Prognozę ustalono do roku 2030, gdy planuje się spłatę wszystkich obecnie zaciągniętych rodzajów zadłużenia. Szczegółową informację dotyczącą wykonania budżetu przedstawi Pani Skarbnik, natomiast w niniejszym opracowaniu będę odwoływał się do wybranych wielkości, istotnych z punktu widzenia realizowanych uchwał Wysokiej Rady. W tym miejscu należy zaznaczyć, że budżet Gminy Olszyna oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa w roku 2032 były zmieniane na mocy uchwał 12 razy, stąd też wstępne ustalenia w zakresie dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów uległy zmianom. Ostatnia zmiana budżetu gminy dotycząca roku 2023 miała miejsce na podstawie *Uchwały Nr XVI/90/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie zmian z budżecie Gminy Olszyna na rok 023*.

W związku Uchwałą budżetową na rok 2023, podjęto *Zarządzenie Nr 2/2023 Burmistrza Olszyny w z dnia 02 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia układu wykonawczego budżetu gminy Olszyna na rok 2023*. Kolejne, pośrednio związane z wykonaniem budżetu *Zarządzenie Nr 3/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 02 stycznia 2023 r. w sprawie upoważnienia kierowników jednostek organizacyjnych Gminy do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy*.

Sygnalizując kwestie budżetowe podejmowane przez Wysoką Radę należy przywołać *Uchwałą Nr XVI/92/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie budżetu gminy Olszyna na 2024 rok*. Pierwotne ustalenia na rok bieżący przewidywały wielkości zaprezentowane w kolejnej Tab. 6.2.

Tab. 6.2.

Lp.	Pozycja budżetu na 2024 rok	Kwota
1.	dochody bieżące	31 952 919,00
2.	dochody majątkowe	12 350 549,11
3.	RAZEM DOCHODY	44 303 468,11
4.	wydatki bieżące	31 681 533,69
5.	wydatki majątkowe	14 117 647,42
6.	RAZEM WYDATKI	45 799 181,11
7.	planowany deficyt budżetu	1 495 713,00
8.	przychody budżetu, w tym:	1 939 600,00
a.	przychody ze spłat kredytów i pożyczek udzielonych ze środków publicznych	139 600,00
b.	przychód z tytułu długoterminowego kredytu	1 800 000,00
11.	rozchody budżetu, w tym:	443 887,00
a.	z tytułu spłaty rat pożyczek	31 600,00
b.	z tytułu spłaty rat kredytów	412 287,00

Tab. 6.2. Założenia budżetowe na 2024 rok

Równoległe do uchwały budżetowej podjęto *Uchwałę Nr XVI/91/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 28 grudnia 2022 r. przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Olszyna*. Na jej podstawie wysoka Rada upoważniła Burmistrza do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją przedsięwzięć wynikających z WPF oraz do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki, i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy, w łącznej wysokości nie przekraczającej kwoty: 1.200.000 zł. Podobne upoważnienie przekazaliście Państwo kierownikom jednostek organizacyjnych gminy, przy czym wysokość pełnomocnictwa została ustalona na kwotę: 600.000 zł. Wieloletnia Prognoza finansowa została rozpisana do roku 2030, kiedy to planowane jest spłcenie wszystkich zobowiązań związanych z realizowanymi przedsięwzięciami i zadaniami.

Przygotowanie danych do budżetu na rok kolejny wiązało się z podjęciem *Zarządzenia Nr 77/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 25 września 2023 r. w sprawie opracowania materiałów planistycznych na 2022 rok przez jednostki organizacyjne gminy, referaty i samodzielne stanowiska pracy Urzędu Miejskiego uczestniczące w procesie planowania*. Na jego podstawie jednostki i stanowiska pracy przygotowały informację dotyczącą wydatków rzeczowych, osobowych, pochodnych od wynagrodzeń oraz wydatków inwestycyjnych i innych. Gotowe materiały należało przedłożyć Burmistrzowi Olszyny do dnia 13 października 2023 r. Wszystkie jednostki organizacyjne, referaty i samodzielne stanowiska pracy przedstawiły swoje opracowania w podanym terminie. Całość informacji przyjęło postać tabelaryczną, której efektem był plan budżetu na rok 2024.

7. Fundusz Sołecki

W tym miejscu należy przedstawić dane dotyczące funduszu sołeckiego, który funkcjonuje w prawie każdej jednostce samorządu terytorialnego na podstawie *ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim*. W ramach funduszu finansowano różne przedsięwzięcia realizowane we wszystkich sołectwach naszej Gminy. Finansowane wydatki dotyczyły utrzymania świetlic wiejskich, boisk sportowych, zakupów wyposażenia świetlic (w tym z myślą o najmłodszych

mieszkańcach naszej Gminy). Część wydatków była związana z organizacją uroczystości i spotkań wiejskich. W roku 2023 dokonaliście Państwo dość dużo zmian w tym obszarze, co było spowodowane głównie zmieniającymi się potrzebami poszczególnych sołectw. Ostateczne kwoty funduszu sołectkiego dla poszczególnych jednostek pomocniczych kształtowały się w następujący sposób (Tab. 7.1):

Tab. 7.1.

Nazwa sołectwa	Nazwa przedsięwzięcia	Plan po zmianach	Wykorzystanie środków
Biedrzychowice	<i>Zakup sprzętu do utrzymania czystości /miotła, grabie, łopata , taczka itp./</i>	1 500,00	1 500,00
	<i>Zakup lamp solarnych - place zabaw /szt. 2/</i>	18 595,00	18 594,23
	<i>Opłata za monitoring świetlicy wiejskiej</i>	600,00	516,60
	<i>Zakup namiotu/pawilonu szt. 2</i>	6 000,00	6 000,00
	<i>Zakup ławek - plac przy świetlicy, konserwacja ławek</i>	2 687,00	2 586,45
	<i>Opłata usług telekomunikacyjnych (internet, telefon) na utrzymanie kawiarenki internetowej</i>	800,00	762,45
	<i>Organizacja uroczystości wiejskich (spotkania cykliczne- "Wianki", Festiwal potraw...)</i>	11 163,00	11 162,16
		8 242,00	7 864,03
	49 587,00	48 985,92	
Bożkowice	<i>Zakup sprzętu oznakowanego logo sołectwa (np: namiot, składany stół, stół z ławkami, leżaki, torby, breloki, koszulko, czapeczki, albumy, zdjęcia, pocztówki i inne)</i>	9 800,00	9 753,90
	<i>Zakup i montaż tablic ogłoszeń</i>	5 100,00	5 100,00
	<i>Organizacja uroczystości i spotkań wiejskich w tym: (Mikołajki, Dzień Kobiet, Dzień Dziecka, festyn letni, seanse filmowe , dożynki, ogniska integracyjne itp)</i>	650,00	650,00
		1 905,00	1 491,18
	Razem	17 455,00	16 995,08
Grodnica	<i>Ogrodzenie, orynnowanie wiaty - etap III - plac zabaw</i>	1 956,00	1 955,46
	<i>Oświetlenie placu zabaw - zakup lampy</i>	872,00	871,01
	<i>Malowanie świetlicy - zakup materiałów, środki czystości, żarówki</i>	2 255,00	2 245,11
	<i>Opłata za monitoring świetlicy wiejskiej</i>	1 050,00	1 033,20
	<i>Zakup piłkochwytu na plac zabaw</i>	23,40	23,40
		516,60	516,60
	<i>Zakup i montaż kamery (1 etap) na plac zabaw</i>	4 800,00	4 745,00
	<i>Zakup stołu z ławkami na plac zabaw</i>	179,00	179,00
		485,00	485,00
	<i>Zakup kwiatów, krzewów, doniczek itp. na plac zabaw</i>	997,00	997,00
	<i>Zakup huśtawki na plac zabaw</i>	739,00	739,00
	<i>Organizacja uroczystości wiejskich - imprezy integracyjne</i>	1 000,00	1 000,00
	3 970,00	3 954,74	
	Razem	18 843,00	18 744,52
Kałużna	<i>Koszenie boiska sportowego/umowa zlecenie/</i>	1 000,00	1 000,00
	<i>Siłownia zewnętrzna - zakup wyposażenia / boisko wiejskie/</i>	6 534,00	6 534,00
	<i>Zakup wyposażenia /żarówki, środki czystości/</i>	100,00	97,36
	<i>Zakup lamp oświetlenia ulicznego - solarne szt. 2</i>	2 303,00	2 302,80
	<i>Opłata za monitoring świetlicy wiejskiej</i>	500,00	500,00
	<i>Organizacja uroczystości wiejskich</i>	2 300,00	2 300,00
	2 090,00	2 090,00	

	Razem	14 827,00	14 824,16
Karłowice	<i>Opłata za monitoring świetlicy wiejskiej - "Zjazd rowerowy"</i>	750,00	750,00
	<i>Budowa klombu /Zjazd rowerowy - świetlica/</i>	1 035,00	1 035,33
	<i>Zakup lampy ulicznej</i>	7 152,00	7 151,40
	<i>Remont drogi (kierunek plaża)</i>	1 348,00	1 348,00
	<i>Organizacja uroczystości wiejskich, spotkań integracyjnych</i>	3 500,00	3 495,98
	Razem	13 785,00	13 780,71
Krzewie Małe	<i>Zakup lamp oświetlenia ulicznego - solarne szt.2</i>	16 612,00	16 611,81
	Razem	16 612,00	16 611,81
Nowa Świdnica	<i>Zakup paliwa, obsługa kosiarki żyłkowej</i>	64,39	64,39
	<i>Zagospodarowanie terenu wokół boiska wiejskiego (zakup latarni solarnych 3 szt)</i>	540,39	540,00
	<i>Wykonanie przyłączenia toalety do zbiornika na wodę oraz zakup doposażenia toalety na boisku wiejskim w Nowej Świdnicy</i>	75,61	75,61
		1 664,59	1 664,50
	<i>Dokumentacja do budowy szamba na boisku wiejskim</i>	312,51	312,51
	<i>Zakup sprzętu nagłaśniającego (głośniki)</i>	2 000,00	1 999,99
	<i>Zakup sprzętu i środków czystości do utrzymania czystości (wiadra, mopy itp.)</i>	147,38	147,38
	<i>Zakup urządzeń do siłowni zewnętrznej na boisku wiejskim (orbitrek do ćwiczeń)</i>	5 713,20	5 713,20
	<i>Organizacja uroczystości wiejskich</i>	2 100,00	2 100,00
		4 340,93	4 131,22
Razem	16 959,00	16 748,80	
Olszyna Dolna	<i>Zakup zmywarki do świetlicy</i>	1 500,00	1 494,01
	<i>Zakup materiałów do utrzymania sprzętu oraz przegląd (kosiarek)</i>	710,00	710,00
		290,00	290,00
	<i>Opłata za monitoring świetlicy wiejskiej</i>	1 500,00	1 476,00
	<i>Usługa koszenia trawy (boisko, świetlica) - umowa zlecenia</i>	2 500,00	2 500,00
	<i>Zakup szafek wiszących, półek do aneksu kuchennego</i>	2 000,00	1 992,30
	<i>Zakup obrzeży betonowych przy świetlicy /piasek, cement/</i>	30,00	30,00
		1 470,00	1 470,00
	<i>Utwardzenie podłoża pod altana przy świetlicy</i>	10 356,00	10 355,00
	<i>Organizacja uroczystości wiejskich</i>	400,00	400,00
2 600,00		2 576,80	
Razem	23 356,00	23 294,11	
Zapusta	<i>Budowa wiaty zadaszonej i domku narzędziowego(drewniane) - dalszy etap</i>	13 736,00	13 735,74
	Razem	13 736,00	13 735,74
	OGÓŁEM	185 160,00	183 720,85

Tab. 7.1. Wykonanie wydatków z funduszu sołectkiego w 2023 roku

8. Świadczenia pomocy społecznej realizowane przez Urząd Miejski

W Urzędzie Miejskim prowadzi się sprawy świadczeń z opieki społecznej. Ta część działalności Burmistrza jest realizowana przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach inspektora ds. świadczeń rodzinnych oraz podinspektora ds. funduszu alimentacyjnego. Wyróżnione stanowiska pracy są odpowiedzialne między innymi za realizowanie na terenie naszej gminy programów rządowych, takich jak „Dobry start”, „Za Życiem”, świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy, świadczenia wychowawcze, świadczenia opiekuńcze, jak również wypłatę zasiłków rodzinnych i

świadczeń alimentacyjnych. Nowym programem jest refundacja podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe w 2023 roku. Należy przypomnieć, że podjęta w sierpniu 2021 r. *ustawa o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw*, przeniosła proces ustalania uprawnień do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłaty z gmin do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Ma to na celu optymalizację procesu przyznawania i obsługi świadczenia wychowawczego, co przełoży się na redukcję kosztów jego obsługi. Nowela zakłada, że ZUS będzie stopniowo przejmował program "Rodzina 500 plus". Sprawy dotyczące prawa do świadczenia wychowawczego za okresy sprzed 1 stycznia 2022 r. nadal będą realizowane, do zakończenia postępowania, przez dotychczasowe organy. Samorządy będą również kontynuować wypłacanie świadczeń wychowawczych przyznanych przed 1 stycznia 2022 r. do końca okresu, na jaki zostały przyznane, tj. do 31 maja 2022 r. w okresie styczeń – maj 2022 r. W związku z powyższym w 2022 r. w Urzędzie nie wypłacano już świadczenia w ramach programu „Dobry Start”, a pomoc w ramach programu „Rodzina 500 plus” dotyczyła tylko świadczeń wypłacanych na podstawie decyzji z poprzednich lat. Te zmiany systemowe będą miały swoje odzwierciedlenie w strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Olszynie.

Niemniej jednak pracownicy zatrudnieni na stanowiskach inspektora ds. świadczeń rodzinnych oraz podinspektora ds. funduszu alimentacyjnego w ramach obowiązków obsługują mieszkańców Gminy Olszyna przyjmując wnioski o przyznanie świadczeń, ustalając ich uprawnienia do świadczeń, przygotowując odpowiednie decyzje oraz sporządzając listy będące podstawą do dokonywania comiesięcznych wypłat. Zaangażowanie Urzędu w poszczególne programy zaprezentowano w zestawieniach tabelarycznych.

RODZINA 500 PLUS

Podobnie jak w ubiegłych latach prawo do świadczenia wychowawczego na kolejny okres uzyskuje się po złożeniu właściwego wniosku. Należy przypomnieć, że w poprzednim okresie na podstawie ostatniego złożonego wniosku świadczenia były wypłacane w okresie od 1 lipca 2019 r. do 31 maja 2021 r. Od roku 2021 wnioski o świadczenie wychowawcze można składać od 1 lutego w trybie on-line za pośrednictwem trzech kanałów: przez stronę Ministerstwa Rodziny *empatia.mrpips.gov.pl* (portal Emp@tia), bankowość elektroniczną lub przez portal PUE ZUS. Od 1 kwietnia 2021 r. wnioski dodatkowo można składać drogą tradycyjną (papierową), czyli osobiście w Urzędzie lub za pośrednictwem poczty. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Świadczenia wychowawcze były wypłacane matce albo ojcu, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu matki albo ojca, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 2a, albo opiekunowi faktycznemu dziecka, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu opiekuna faktycznego, albo opiekunowi prawnemu dziecka na wszystkie dzieci do 18 roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. W związku z likwidacją kryterium dochodowego, świadczenie wychowawcze przysługuje również co do zasady, na każde dziecko niepełnosprawne w wieku do ukończenia 18 r. życia, bez względu na stopień niepełnosprawności dziecka. Dane statystyczne dotyczące wypłaty świadczenia zaprezentowano w Tab. 8.2.

Tab. 8.2

ROK	liczba wniosków	liczba wydanych decyzji	liczba informacji	liczba dzieci objętych programem	liczba wypłaconych świadczeń	poniesione wydatki
-----	-----------------	-------------------------	-------------------	----------------------------------	------------------------------	--------------------

2018	446	407	0	599	6 105	3 047 618,23
2019	724	57	626	916	8 276	4 103 729,99
2020	88	112	112	975	10 985	5 467 508,91
2021	736	bd	543	900	10 790	5 390 787,40
2022	5	10	5	bd	5 085	2 535 639,04
2023	2	2	1	bd	53	25 613,00

Tab. 8.2. świadczenia wypłacone w ramach programu 500+

W kontekście danych zamieszczonych w Tab. 3.6.1. ustalono kwotę świadczeń nienależnie pobranych na 153,00 złotych (jest to bardzo niski odsetek w kontekście całości wypłaconych świadczeń). Ponadto przekazano do Wojewody Dolnośląskiego łącznie 10 złożonych wniosków, w celu ustalenia, czy mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Mówiąc mniej formalnie, czy osoby wnioskujące o świadczenie w Polsce nie zostały objęte pomocą społeczną w innych krajach UE. Analizując dane zawarte w Tab. 8.2. należy stwierdzić, że widoczne jest wygaszanie program w gminie.

ZA ŻYCIEM

Program „Za życiem” został wprowadzony Uchwałą Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. na podstawie *Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”* (Dz. U. 2020 r. poz. 1329 ze zm.), w celu koordynacji działań na rzecz wsparcia kobiet w ciąży i rodzin. Założenia tego programu koncentrują się zwłaszcza na pomocy kobietom w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, jak również dzieciom, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Jednym z elementów programu jest wypłata jednorazowego świadczenia w wysokości 4.000,00 zł, o które, zgodnie z art. 10 ustawy od 1 stycznia 2017 r., mogą ubiegać się w gminie właściwej dla swojego miejsca zamieszkania matka, ojciec, opiekun prawny albo opiekun faktyczny dziecka. Warunkiem do uzyskania tego świadczenia jest posiadanie zaświadczenia lekarskiego, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy. W ramach programu „Za życiem” w Gminie Olszyna w roku 2023 przyjęto 1 wniosek, wydano 1 decyzję i wypłacono 1 świadczenie w kwocie 4.000,00 złotych.

ZASIŁKI RODZINNE

Pracownik Urzędu realizuje w dziale 852 rozdział 85212 świadczenia wynikające z *ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych*. Świadczenia rodzinne to zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, świadczenie rodzicielskie oraz świadczenia opiekuńcze, w skład których wchodzi: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy. Podstawą przyznania tych świadczeń jest sytuacja materialna wnioskodawcy (dochód poniżej kwoty 674 zł lub poniżej 764 zł jeśli w rodzinie znajduje się dziecko z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności). W przypadku przekroczenia kryterium dochodowego ustawa o świadczeniach rodzinnych przewiduje pomoc z zastosowaniem mechanizmu „złotówki za złotówkę” (art. 5 ust. 3). Statystyka dla roku 2022 w porównaniu do lat poprzednich została przedstawiona w poniższym zestawieniu (Tab. 8.3.).

Tab. 8.3

Specyfikacja	2022		2023	
	liczba wypłaconych	kwota wypłaconych	liczba wypłaconych	kwota wypłaconych

	świadczeń	świadczeń	świadczeń	świadczeń
zasiłki rodzinne	2 454	191 453,00	2 043	239 993,00
zasiłki rodzinne-mechanizm "zł za zł."	206	9 767,50	121	8 173,33
dodatki do zasiłku rodzinnego	1 518	171 686,00	1 333	147 795,00
dodatki do zasiłku rodzinnego-mechanizm "zł za zł."	289	6 827,63	151	2 727,80
jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	21	21 000,00	18	18 000,00
Razem	4 488	400 734,13	3 666	416 689,13

Tab. 8.3. świadczenia wypłacone w ramach zasiłków rodzinnych

W celu wypłaty świadczeń rodzinnych i opiekuńczych przyjęto 180 wniosków o przyznanie powyższych świadczeń, złożono 3 wnioski o wydanie zaświadczenia, wydano łącznie 210 decyzji, wydano 3 zaświadczenia, wydano 7 decyzji o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń na łączną kwotę 5.719,00 zł. z czego zwrotu dokonano na kwotę 2.831,00 zł. Ponadto przekazano 25 akt spraw do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w celu ustalenia koordynacji (zasiłki rodzinne), wysłano 5 wniosków OK-WUD z zapytaniem do ZUS w systemie ZUS PUE.

ŚWIADCZENIA RODZINNE DLA OBYWATELI UKRAINY

Ten rodzaj świadczeń jest wypłacany na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Świadczeniem są objęte tylko te osoby, których pobyt na terenie Rzeczypospolitej Polskiej został uznany za legalny, na podstawie art. 2 ust. 1 przywołanej ustawy. W 2023 roku obywatelom Ukrainy wypłacono 119 świadczeń na kwotę 13.128,00 złotych.

REFUNDACJA PODATKU VAT ZA DOSTARCZONE PALIWA GAZOWE

Ten rodzaj pomocy wynika z *ustawy z dnia 15 grudnia 2022 roku o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu* (Dz. U. z 2022 r. poz. 2687 ze zm.). Refundacja dotyczy okresu od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Zwrot podatku VAT przysługuje tylko dla gospodarstw domowych, które gazem ogrzewają domy i mieszkania. Wykorzystywanie gazu do ogrzewania domu/mieszkania musi potwierdzać wpis w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków urzędującego, jako głównego. Data wpisu do 21 grudnia 2022 r. (do dnia wejścia w życie ustawy), albo po tym dniu w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do CEEB. Zwrot VAT otrzymują gospodarstwa domowe spełniające kryterium dochodowe (dochód na osobę): 2.100 zł w przypadku gospodarstw jednoosobowych oraz 1.500 zł w gospodarstwie wieloosobowym. Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu ustala się na podstawie art. 3 pkt 1 *ustawy z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych*. Od 1 stycznia do 31 lipca 2023 r. kryterium dochodowe obliczano na podstawie danych za 2021 rok, natomiast od 1 sierpnia do 29 lutego 2024 r. podstawą do obliczenia dochodu są dane dotyczące roku 2022. Zwrot podatku VAT przysługuje na podstawie pierwszej otrzymanej i opłaconej faktury w 2023 roku. Dane statystyczne zaprezentowano w Tab. 8.4.

Tab. 8.4.

ROK	liczba wniosków	liczba wydanych decyzji	liczba decyzji odmownych	liczba wypłaconych świadczeń	poniesione wydatki
2023	64	59	4	59	6 204,50

Tab. 8.4. wykaz refundacji VAT wypłaconych w 2023 roku

Ponadto realizując prawo do przedmiotowego świadczenia bez rozpatrzenia pozostawiono 1 niosek z powodu niedotrzymania terminu na wezwanie, przygotowano 3 wezwania do uzupełnienia wniosku oraz 15 razy zwrócono się do ZUS o udostępnienie danych osobowych.

ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE

Świadczenia opiekuńcze to dodatkowa kategoria świadczeń rodzinnych skierowana do osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. Na tę grupę świadczeń składa się zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne, które mogą być przyznawane są na czas ważności orzeczenia o niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne przyznawane są niezależnie od dochodu, otrzymanie specjalnego zasiłku opiekuńczego zależy od dochodów. Pobieranie wybranych świadczeń opiekuńczych wyklucza się z otrzymywaniem niektórych innych świadczeń, szczegóły związane z wypłatą tej formy pomocy zamieszczono w Tab. 8.5.

Tab. 8.5.

Specyfikacja	liczba decyzji przyznających	liczba decyzji odmownych	kwota wypłaconych świadczeń
świadczenie rodzicielskie (1.000 zł przez 12 miesięcy)	11	1	137 313,70
zasiłek pielęgnacyjny (215,84 zł miesięcznie, przyznawany na czas ważności orzeczenia o niepełnosprawności)	42	2	628 592,86
świadczenie pielęgnacyjne (2.458 zł miesięcznie, przyznawane na czas ważności orzeczenia o niepełnosprawności)	31	2	2 154 905,54

Tab. 8.5. Świadczenia opiekuńcze wypłacone w roku 2023

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Zasady przyznawania i wypłacania tego świadczenia wynikają z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. 2023, poz. 1993). Zgodnie z przywołaną ustawą Gmina, może wystąpić w dwóch rolach:

- 1) organu właściwego dłużnika – oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego;
- 2) organu właściwego wierzyciela – oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby;

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenia prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Wnioski były wypełnione w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne, stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy orzeczeń sądu podlegających wykonaniu na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły. Wnioski w trybie on-line można składać od dnia 01 lipca, w wersji tradycyjnej wnioski są przyjmowane od dnia 01 sierpnia danego roku. Zestawienie statystyczne w części dotyczącej funduszu alimentacyjnego ujęto w Tab. 8.6.

Tab. 8.6.

Specyfikacja	2023
stan należności z tytułu wypłaconych świadczeń	307 112,62

liczba złożonych wniosków	48
liczba przyznanych świadczeń	46
liczba decyzji odmownych	2
kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych	68 503,68

Tab. 8.6. Wykaz świadczeń alimentacyjnych wypłaconych w 2023 roku

9. Podsumowanie pracy Burmistrza za poprzedni rok budżetowy

W związku z zapisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Wysoka Rada podjęła kilka uchwał podsumowujących pracę Burmistrza w roku 2023. Aby działanie Rady było możliwe, uprzednio podjęto *Zarządzenie Nr 21/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 24 marca 2023 r. w sprawie przedłożenia sprawozdania rocznego z wykonania budżetu Gminy Olszyna za rok 2022*. Treść sprawozdania została zaprezentowana przez Panią Skarbnik. Po prezentacji podjęto *Uchwałę Nr IX/37/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2022 rok*. Konsekwencją opisanych działań było podjęcie przez Wysoką Radę *Uchwały Nr IX/38/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia Burmistrzowi Olszyny absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok*. Przedmiotowa uchwała została podjęta po zapoznaniu się z następującymi dokumentami:

- 1) sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2022 r.
- 2) sprawozdaniem finansowym;
- 3) opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej w Jeleniej Górze;
- 4) informacją o stanie mienia komunalnego;
- 5) stanowiskiem Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Olszynie;

Uchwała absolutoryjna stanowi ocenę działalności organu wykonawczego gminy w zakresie działalności finansowej dotyczącej realizacji budżetu gminy za rok 2022. Wymóg formalny jej podjęcie wynika z art. 18 ust.2 pkt 4 *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym*. Ostatnim elementem podsumowującym pracę Burmistrza Olszyny było przyjęcie *Uchwały Nr IX/36/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia Burmistrzowi Olszyny wotum zaufania*, co wynika z art. 28 aa ust. 9 *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym*. Przed udzieleniem wotum, Burmistrz przedstawił Wysokiej Radzie Raport o stanie gminy za rok 2022, nad którym przeprowadzono debatę.

10. Zasoby ludzkie Gminy Olszyna w 2023 roku

Jeśli chodzi o liczbę i strukturę ludności, to najlepiej zobrazują to zestawienia tabelaryczne. Należy zaznaczyć, że dane zostały wygenerowane przez pracownika właściwego ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych, dlatego też zaprezentowane dane liczbowe dotyczą osób zameldowanych na terenie Gminy Olszyna na pobyt stały (Tab. 10.1.).

Tab. 10.1.

Specyfikacja	2018	2019	2020	2021	2022	2023
mężczyźni	3 081	3 075	3060	3005	2968	2940
kobiety	3 233	3 210	3187	3124	3106	3070
ogółem	6 314	6 285	6 247	6 129	6 074	6 010

Tab. 10.1. Liczba mieszkańców Gminy Olszyna zameldowanych na pobyt stały

Łącznie na terenie Gminy jest zameldowanych 6.010 osób, przy czym widoczna jest dość wyraźna, niemal 5% przewaga kobiet. Największe dysproporcje między liczbą kobiet i mężczyzn można zaobserwować w przedziale wiekowym powyżej 60 roku życia. Liczba mieszkańców sukcesywnie maleje w odniesieniu do obu płci, przy czym z roku na rok spadki nie są zbyt duże, oscylują wokół 1% (w roku 2023 liczba bezwzględna wyniosła 64 osoby). W ciągu sześciu lat ubyło 304 mieszkańców.

Niepokojące dane dotyczą liczby urodzeń i zgonów. Ujemny przyrost naturalny utrzymuje się od kilku lat, a w roku 2023 liczba urodzeń w Gminie Olszyna jest niemal dwa i półrotnie mniejsza niż liczba zgonów. Zjawisko coraz większej różnicy pomiędzy liczbą urodzeń i zgonów nasila się z roku na rok. Niestety jest to trend ogólnopolski. Szczegóły w Tab. 10.2

Tab. 10.2.

Specyfikacja	2018	2019	2020	2021	2022	2023	ogółem
urodzenia	53	51	38	47	42	33	264
zgony	89	70	79	92	86	84	500

Tab. 10.2. urodzenia i zgony w Gminie Olszyna

Struktura mieszkańców wg wieku i płci na przestrzeni kilku ostatnich lat wskazuje, że mieszkańców gminy Olszyna sukcesywnie ubywa z przyczyn naturalnych tj. malejącej liczby urodzeń, coraz większej liczby zgonów oraz migracji za granicę. W latach 2019-2023 nastąpił spadek ludności o 3,42%. Inny negatywny trend to stopniowe starzenie się społeczeństwa Olszyny, o czym świadczy wzrost populacji kobiet (>60 K) i mężczyzn (>65 M) w wieku poprodukcyjnym – wzrost odpowiednio o 1,62 % i 6,71%, przy jednoczesnym zmniejszaniu populacji w wieku produkcyjnym, tj. 19-60 (K) i 19-60 (M). Dane charakteryzujące to zjawisko zostały zaprezentowane w Tab. 10.3

Tab. 10.3.

Wiek	mężczyźni					kobiety				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
0 – 18	579	571	556	556	545	548	531	514	516	499
19 – 65 (M)	2 079	2 050	1 997	1 944	1 904	0	0	0	0	0
19 – 60 (K)	0	0	0	0	0	1 768	1 744	1 693	1 665	1 641
> 65	417	439	452	468	491	0	0	0	0	0
> 60	0	0	0	0	0	894	912	917	925	930
ogółem	3 075	3 076	3 005	2 968	2 940	3 210	3 211	3 124	3 106	3 070

Tab. 10.3. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Olszyna

Ponadto na stanowisku ds. ewidencji ludności i dowodów osobistych wykonywane są zadania w zakresie przyjmowania zgłoszeń zameldowań, wymeldowań (w tym czasowych). Nadawane są numery PESEL oraz wydawane są wszelkie zaświadczenia w tych obszarach. Wykaz wybranych czynności w 2023 roku zaprezentowano w Tab. 10.4.

Tab. 10.4.

Lp.	Specyfikacja	liczba
1.	nadanie numeru Pesel i zmiana tego numeru	85
2.	wydawanie dowodów osobistych	491
3.	unieważnienie dowodu osobistego RDO	476

Tab. 10.4. wykaz niektórych czynności wykonywanych na stanowisku ds. ewidencji ludności i DO

Ponadto w 2023 r. w dniach 24.05.2023 r. do 25.05.2023 r. w Starostwie Powiatowym w Lubaniu przeprowadzono kwalifikację wojskową młodzieży urodzonej w latach 2001-2002. Z terenu Gminy Olszyna takiej kwalifikacji podlegało 28 mężczyzn i 41 kobiet.

AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA MIESZKAŃCÓW

Z punktu widzenia stanu gminy celowe jest również przedstawienie podstawowych informacji dotyczących aktywności zawodowej naszych mieszkańców. Według danych zawartych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiDG) prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju, w Gminie Olszyna zarejestrowanych jest 473 podmioty gospodarcze (wobec 490 w poprzednim roku), która jest wyższa niż liczba podmiotów aktywnych wynosząca 348 wg kryterium adresu zamieszkania oraz 385 wg kryterium miejsca wykonywania działalności. Biorąc pod uwagę kryterium wiekowe, najwięcej osób prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy jest w wieku 40-49 lat (102 aktywnych podmiotów) i 30-39 lat (75 aktywnych podmiotów), najmniej w grupach starszych (powyżej 74 lat) oraz grupie najmłodszej (poniżej 20 roku życia). Analizując rodzaj prowadzonej działalności, tzw. branżę należy stwierdzić, że największa liczba przedsiębiorców zajmuje się w dalszym ciągu usługami budowlano-remontowymi. Wśród innych najpopularniejszych specjalności należy wyróżnić:

- 1) handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi;
- 2) transport lądowy oraz transport rurociągowy;
- 3) produkcja metalowych wyrobów gotowych z wyłączeniem maszyn i urządzeń.

W 2023 r. przedsiębiorcy złożyli 32 przetworzone wnioski do ewidencji, obejmowały one zarówno rozszerzenie profilu działalności, jak też zawieszenia firmy, czy zmiany miejsca wykonywania działalności. Niestety, statystyki wskazują, że w Gminie Olszyna z roku na rok coraz mniej osób zakłada działalność gospodarczą. Od 2018 roku utrzymuje się tendencja spadkowa.

11. Oświata w Gminie Olszyna w 2023 roku

Biorąc pod uwagę rozwój Gminy Olszyna, jej rolę i miejsce w powiecie w kolejnych latach, bardzo istotne znaczenie ma poziom szkolnictwa podstawowego, którego organizacja (wraz z opieką przedszkolną) jest zadaniem własnym gminy. Szczegółowe informacje na temat działalności jednostek oświatowych na terenie Gminy Olszyna otrzymaliście Państwo w formie pisemnej, a dyrektorzy placówek przedstawili Wysokiej Radzie dodatkowe informacje. Obecnie, tytułem podsumowania przypomnimy najistotniejsze informacje dotyczące naszych szkół w 2023 roku. Na mocy Uchwały Rady Miejskiej w Olszynie, od 01 września 2017 roku, w Gminie Olszyna funkcjonują trzy ośmioklasowe szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa Nr 1 w Olszynie, Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Olszynie oraz Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Biedrzychowicach. Funkcjonująca sieć szkół publicznych wynika z *Uchwały Nr IV/26 z dnia 24 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Olszyna oraz określenia granic ich obwodów od 1 września 2019 roku*. Placówką oświatową prowadzoną przez Gminę jest także Gminne Przedszkole Publiczne w Olszynie. Sieć szkół podstawowych i przedszkoli, w tym oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych w Gminie Olszyna umożliwia dzieciom i młodzieży zamieszkałym na

terenie naszej gminy realizację obowiązku szkolnego, o którym mowa w art. 35 ust. 2 *ustawy Prawo oświatowe* oraz obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego zgodnie z art. 33 *ustawy*.

Według Systemu Informacji Oświatowej (SIO) na dzień 31.12.2023 r. liczba dzieci uczęszczających do naszych szkół przedstawia się zgodnie z poniższym zestawieniem:

Tab. 11.1.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym								
				0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	SP Nr 1 w Olszynie	11	199	-	17	17	30	32	32	26	20	25
3.	SP Nr 3 w Olszynie	9	156	22	27	18	22	19	10	19	19	0
4.	SP w Biedrzychowicach	7	69	8	11	7	9	0	11	13	10	0
5.	Razem szkoły	27	424	30	55	42	61	51	53	58	49	25

Tab. 11.1. Liczba dzieci uczęszczających do szkół finansowanych przez Gminę Olszyna

Należy zwrócić uwagę, że tzw. oddziały „zerowe” są to dzieci w wieku 6 lat przygotowywane do nauki w klasie pierwszej szkoły podstawowej. Podobne przygotowanie może odbywać się w przedszkolu, które wg tego samego źródła informacji (SIO), na dzień 31.12.2023 r. sprawowało opiekę i kształciło dzieci wg zestawienia jak w Tab. 7.2. W tabeli ujęto również oddziały zerowe prowadzone w szkołach podstawowych.

Tab. 11.2.

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba wychowanków
Przedszkole Publiczne w Olszynie	4	102
w tym: oddziały zerowe	1	25
Oddział przedszkolny "0" przy Szkole Podstawowej Nr 3 im. T. Kościuszki w Olszynie	1	22
Oddział przedszkolny "0" przy Szkole Podstawowej im. J. Korczaka w Biedrzychowicach	1	8

Tab. 11.2. Liczba dzieci uczęszczających do gminnego przedszkola i oddziałów zerowych

11.1. Kadra zatrudniona w jednostkach oświatowych Gminy Olszyna

Stan zatrudnienia na dzień 31.12.2023 r. według Systemu Informacji Oświatowej w szkołach podstawowych i przedszkolu publicznym to 122 osoby, w tym 92 nauczycieli i 31 pracowników administracji i obsługi. Szczegóły zaprezentowano w zestawieniu tabelarycznym (Tab. 11.1.1.). Należy zaznaczyć, że część wynagrodzenia pracowników pedagogicznych uzależniona od ustaleń Gminy wynika z *Uchwały Nr VIII/45/2019 z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VII/40/2019 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw*. Podjęcie tej uchwały wynikało ze zmiany przepisów oświatowych, w szczególności art. 34a *ustawy Karta nauczyciela*, która wskazuje, że minimalna wysokość dodatku za sprawowanie funkcji wychowawcy klasy wynosi 300 zł. Należy zaznaczyć, że przedmiotowe zasady zostały zaktualizowane na podstawie *Uchwały Nr XI/45/2022 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 28 września 2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr VII/40/2019*

Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw. Zmiana dotyczyła wysokości dodatku za opiekuna stażu (mentora).

Tab. 11.1.1.

Nazwa szkoły	Liczba etatów i liczba nauczycieli z podziałem na stopnie awansu zawodowego						Ogółem etaty i liczba nauczycieli		Pracownicy niepedagogiczni	
	n-l dyplomowany		n-l mianowany		n-l początkujący		etaty	osoby	etaty	osoby
	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby				
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Olszynie	12,83	14	5,11	7	5,24	7	23,18	28	7	7
Szkoła Podstawowa Nr 3 w Olszynie	8,53	13	7,36	8	5,36	6	21,25	27	6	6
Szkoła Podstawowa Biedrzychowice	9,54	10	4,11	5	4,29	6	17,94	21	5,5	6
Razem szkoły	30,90	37	16,58	20	14,89	19	62,37	76	18,5	19
Gminne Przedszkole Publiczne	6,18	8	1,23	2	5,13	6	12,54	16	12	12
Razem Gmina	37,08	45	17,81	22	20,02	25	74,91	92	30,5	31

Tab. 11.1.1. Struktura zatrudnienia w placówkach oświatowych Gminy Olszyna

Trzeba zaznaczyć, że placówki oświatowe dysponują dobrze wykształconą kadrą pedagogiczną. Pełnym wykształceniem wyższym z przygotowaniem pedagogicznym legitymuje się niemal 97% naszych nauczycieli. Bardzo pozytywnie kształtuje się również poziom awansu zawodowego pedagogów, nieznacznie poniżej 50 % posiada stopień nauczyciela dyplomowanego.

Burmistrz realizując wytyczne wynikające z ustawy Karta nauczyciela oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczególnych celów szkolenia branżowego i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe, podjął Zarządzenie Nr 9/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 06 lutego 2023 r. w sprawie planu dofinansowania zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli w 2023 r. Na mocy dokumentu, kwota w wysokości 37.320,00 zł została przeznaczona na dofinansowanie form doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2021 roku, zgodnie z zestawieniem (Tab. 11.1.2.).

Tab. 11.1.2.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczególnych celów kształcenia branżowego i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe					
dysponent środków	kwota dofinansowania w zakresie (PLN)				RAZEM
	§ 2 pkt. 1 rozporządzenia	§ 2 pkt. 2 rozporządzenia	§ 2 pkt. 3 rozporządzenia	§ 2 pkt. 4 rozporządzenia	
SP Nr 1 w Olszynie	2 000,00	6 000,00	2 500,00	2 000,00	12 500,00
SP Nr 3 w Olszynie	1 200,00	4 500,00	2 500,00	2 000,00	10 200,00
SP w Biedrzychowicach	1 000,00	2 200,00	8 553,00	500,00	12 253,00
GPP w Olszynie	1 500,00	5 000,00	2 000,00	1 000,00	9 500,00

0,8% planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli w 2023 r.

44 453,00

Tab. 11.1.2. Kwota dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2023 roku

11.2. Bieżąca praca szkół

Gmina Olszyna utrzymuje trzy publiczne szkoły podstawowe oraz jedno publiczne przedszkole, które funkcjonują w formie jednostek budżetowych. Wszystkie placówki organizują swoją pracę na podstawie arkuszy organizacji na dany rok szkolny (w roku 2023 szkoły realizowały II semestr roku szkolnego 2022/2023 oraz pierwszy semestr kolejnego roku szkolnego 2023/2024), jak też planu nadzoru pedagogicznego. Placówki realizowały podstawę programową, zgodnie z zatwierdzonymi arkuszami organizacji (uzgodnione z organizacją związkowa oraz organem sprawującym nadzór pedagogiczny). W tym miejscu należy poinformować Wysoką Radę, że w sierpniu 2023 r. przeprowadzono postępowania egzaminacyjne w ramach awansu zawodowego na stopień nauczyciela mianowanego. Do egzaminu przystąpiło trzech nauczycieli: dwóch ze Szkoły Podstawowej Nr 3 im. T. Kościuszki w Olszynie i jeden ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Olszynie. W celu przeprowadzenia procedury przyjęto Zarządzenie Nr 69/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 21 sierpnia 2023 r. w sprawie powołania komisji egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego. Wszyscy nauczyciele zdali egzamin przed Komisją Egzaminacyjną, wydano 3 decyzje administracyjne – „Akt nadania stopnia awansu zawodowego”.

Podobnie jak latach poprzednich, na podstawie art. 154 ust. 1 pkt 1, w związku z art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 4 grudnia 2016 r. prawo oświatowe, organ prowadzący wydał *Zarządzenie Nr 5/2025 Burmistrza Olszyny z dnia 18 stycznia 2023 r. w sprawie terminów przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego, w tym terminów składania dokumentów, na rok szkolny 2023/2024 do publicznego przedszkola, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych i klas pierwszych publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę Olszyna.*

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 W OLSZYNI

Dyrektorem Szkoły jest Grażyna Petruch - na podstawie Zarządzenia Nr 75/2022 Burmistrza Olszyny z dnia 16 sierpnia 2022 r. w sprawie powierzenia stanowiska dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 1 w Olszynie. W okresie, którego dotyczy sprawozdanie w szkole uruchomiono 11 oddziałów szkolnych, do których uczęszczało 216 uczniów. Placówka zatrudniała 23 nauczycieli, w tym 3 w niepełnym wymiarze godzin. Wszyscy zatrudnieni w szkole nauczyciele posiadają wykształcenie wyższe z przygotowaniem pedagogicznym, z czego 12 posiada tytuł nauczyciela dyplomowanego, 5 nauczyciela mianowanego i 6 to nauczyciele początkujący. Pracownicy administracji i obsługi, to 7 osób zatrudnionych w pełnych wymiarach czasu pracy (2 – administracja, 5 - obsługa szkoły).

Organizacja pracy szkoły odbywa się w oparciu o przepisy prawa oświatowego i wewnątrzszkolnego, w tym Statut Szkoły nadany Uchwałą Nr XI/50/2017 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 29 listopada 2017 r. Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze i opiekuńcze szkoła realizuje w oparciu o arkusz organizacji szkoły zaopiniowany przez związki zawodowe i organ sprawujący nadzór pedagogiczny, zatwierdzony przez organ prowadzący szkołę. W roku szkolnym 2022/2023 realizowanych było 480,25 godzin zajęć, natomiast w roku szkolnym

2023/2024 w arkuszu organizacji pracy szkoły zatwierdzonych do realizacji zostały 443,25 godziny. W ramach zatwierdzonych godzin szkoła realizuje zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, świetlicy szkolnej, kół zainteresowań, pracy biblioteki szkolnej, religii, Doradztwa zawodowego i wychowania do życia w rodzinie.

Budynek szkolny zajmuje powierzchnię 1.972,30 m². Bazę materialną szkoły stanowi 11 sal lekcyjnych, pracownia komputerowa, biblioteka z czytelnią, pomieszczenie świetlicy. Szkoła posiada salę gimnastyczną z zapleczem sportowym. Pomieszczenia specjalistyczne to gabinet pedagoga i psychologa, gabinet logopedyczny, salka do zajęć integracji sensorycznej. W szkole znajduje się gabinet pielęgniarki szkolnej, niestety nie w pełni wyposażony w sprzęt medyczny. Szkoła wyposażona jest w pomoce dydaktyczne i sprzęt multimedialny. Wszystkie pomieszczenia szkolne posiadają dostęp do szerokopasmowego Internetu. Budynek szkolny objęty jest całodobowym monitoringiem, w placówce wprowadzone zostały karty zbliżeniowe w celu kontroli dostępu wejść na teren budynku. W okresie sprawozdawczym w szkole realizowane były programy, projekty i akcje o charakterze ogólnoszkolnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim. Szkoła opracowuje i wdraża do realizacji własne, autorskie projekty i innowacje. Szkoła aktywnie współpracuje z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz dobra dziecka.

W roku 2023 doposażono szkołę w pomoce dydaktyczne i naukowe, meble szkolne, sprzęt sportowy na kwotę: 75.046,90 zł; otrzymano rzeczowe darowizny w formie sprzętu sportowego, sprzętu audio, gier (udział w akcjach, programach) na kwotę: 17.013,54 zł; doposażono bibliotekę na kwotę 317,00 zł (program Rozwój kompetencji kluczowych uczniów Gminy Olszyna). W roku 2023 dyrektor szkoły podjął 5 decyzji w sprawie zwolnienia ucznia z zajęć wychowania fizycznego. Rada Pedagogiczna podjęła 13 uchwał, wykonanie których powierzono dyrektorowi szkoły.

Działania szkoły w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego w roku 2022 były ukierunkowane na zapewnienie indywidualnego wsparcia psychologiczno – pedagogicznego uczniom w sytuacji kryzysowej wywołanej izolacją rówieśniczą i problemami związanymi z funkcjonowaniem w systemie nauki zdalnej oraz na wzmocnienie klimatu szkoły i budowanie poczucia bezpieczeństwa. Wszyscy potrzebujący uczniowie otrzymali wsparcie psychologiczno – pedagogiczne zgodnie ze specyfiką swoich problemów i potrzeb.

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 W OLSZYNI

Analizując wydarzenia, które miały miejsce w Szkole Podstawowej Nr 3 w Olszynie należy stwierdzić, że w 2023 roku przeprowadzono złożone postępowanie konkursowe, w celu wyłonienia dyrektora placówki. Postępowanie zostało zainicjowane *Zarządzeniem Nr 36/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 30 maja 2023 r. w sprawie ogłoszenia konkursu na stanowisko dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 3 im. T. Kościuszki w Olszynie*. Skład komisji został ustanowiony na podstawie *Zarządzenia Nr 43/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 16 czerwca 2023 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 3 im. T. Kościuszki w Olszynie*. Przewodniczącą komisji została Pani Halina Białoń. W wyniku przeprowadzonego konkursu Komisja rekomendowała na stanowisko dyrektora Panią Alinę Męczywór, Burmistrz Olszyny zatwierdził wyniku konkursu na podstawie *Zarządzenia Nr 51/2023 z dnia 28 czerwca 2023 r.* Powierzenie stanowiska dyrektora na następną kadencję nastąpiło na podstawie *Zarządzenia Nr 74/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie*

powierzenia stanowiska dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 3 im. T. Kościuszki w Olszynie. Nowo powołanej Pani dyrektor serdecznie gratulujemy.

W 2023 roku do Szkoły Podstawowej Nr 3 im. T. Kościuszki w Olszynie uczęszczało (średnio) 143 uczniów, pobierających naukę w 8 klasach I – VIII oraz 23 dzieci w oddziale przedszkolnym. Średnio w oddziale szkolny uczyło się 17 dzieci. Placówka dysponuje 21,25 etatami nauczycieli (w tym 1 przeznaczony dla oddziału przedszkolnego) oraz 6 etatami pracowników administracyjno-obslugowych. Kwalifikacje i umiejętności nauczycieli są kluczem do sukcesu każdej szkoły. Od ich wiedzy, kompetencji, otwartości i rozumienia współczesnego świata zależy rozwój uczniów, ich wyniki i dalsza kariera edukacyjno – zawodowa. W roku 2023 łącznie zatrudnionych było 27 nauczycieli, w tym 9 na niepełny etat. Wśród kadry pedagogicznej placówka dysponowała 13 nauczycielami dyplomowanymi, 8 nauczycielami mianowanymi oraz 4 nauczycielami początkującymi. W szkole, 2 nauczycieli było zatrudnionych na podstawie art. 15 ustawy prawo oświatowe, który przewiduje, że w uzasadnionych przypadkach w placówce może być, za zgodą kuratora oświaty, zatrudniona osoba niebędąca nauczycielem do prowadzenia zajęć rozwijających zainteresowania, posiadająca przygotowanie uznane przez dyrektora za odpowiednie do prowadzenia danych zajęć. Nauczyciele zdobywają nowe umiejętności na studiach podyplomowych, kursach kwalifikacyjnych, seminariach i warsztatach na ten cel w roku 2023 wydatkowana została kwota 10.199, 98 zł. Ze środków tych były także finansowane szkolenia rad pedagogicznych. Podstawową zasadą realizacji planu doskonalenia zawodowego jest podejmowanie różnych form szkoleniowych przez kadre pedagogiczną.

W planie pracy szkoły uwzględniono do realizacji główne cele w zakresie: edukacji, pracy wychowawczej oraz pracy opiekuńczej. W tych obszarach należy wyróżnić:

- 1) wszechstronny rozwój intelektualny uczniów;
- 2) motywowanie uczniów do samorozwoju, samokształcenia poprzez udział w konkursach, turniejach, zawodach;
- 3) rozpoznawanie i rozwijanie uzdolnień i zainteresowań uczniów poprzez udział w zajęciach pozalekcyjnych oraz zaangażowanie w realizację w projektów i programów: ogólnopolskich, wojewódzkich, powiatowych, gminnych i szkolnych;
- 4) wspieranie uczniów w pokonywaniu trudności w różnych formach PPP;
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- 6) integrowanie zespołu uczniowskiego, wzmacnianie poczucia własnej wartości, odpowiedzialności za własne i wspólnie podejmowane decyzje oraz poczucie więzi z grupą;
- 7) poznanie i przestrzeganie przepisów prawa wewnątrzszkolnego, edukacja z zakresu prawa: prawa dziecka, prawa ucznia, dbałość o bezpieczeństwo;
- 8) rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu;
- 9) opieka nad wychowankami poprzez szczegółowe rozpoznanie rodzinnej sytuacji, zapewnienie bezpieczeństwa w szkole;

- 10) kształtowanie umiejętności prozdrowotnych, udział w działaniach, projektach, programach propagujących zdrowie, zapobieganie chorobom cywilizacyjnym, udział w akcjach profilaktycznych;
- 11) kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.

Oprócz obowiązkowych zajęć edukacyjnych wynikających z ramowych planów nauczania, działalność dydaktyczno-wychowawcza w roku 2023 prowadzona była w następujących formach:

- 1) spotkania zawodoznawcze dla uczniów z przedstawicielem PUP w Lubaniu;
- 2) zajęcia przygotowujące do egzaminu ósmoklasisty;
- 3) konkursy, powiatowe projekty edukacyjne, zawody sportowe, wojewódzkie konkursy przedmiotowe z Dolny Ślązak;
- 4) realizacja szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego, zajęć doradztwa zawodowego;
- 5) wycieczki, wyjazdy, wyjścia edukacyjne;

W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzona jest terapia pedagogiczna, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia logopedyczne, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, gimnastyka korekcyjna, zajęcia rozwijające uzdolnienia i zainteresowania, doradztwo zawodowe oraz zajęcia integracji sensorycznej i zindywidualizowana ścieżka kształcenia.

Uczniowie szkoły biorą czynny udział w licznych programach, projektach, przedsięwzięciach ogólnopolskich, wojewódzkich, powiatowych, gminnych i szkolnych. Dużą popularnością wśród uczniów i ich rodziców cieszą się realizowane w szkole projekty edukacyjne, które doskonalą umiejętności przydatne w codziennym życiu, np.: komunikację, kreatywność, myślenie twórcze i logiczne, selekcję informacji czy autoprezentację. Dzieci, które aktywnie uczestniczą w realizacji projektów, stają się zdecydowanie bardziej otwarte na wiedzę i osiągają lepsze wyniki w nauce. Wpływa to również na integrację zespołu oraz budowanie właściwej relacji nauczyciel-uczeń, opartej na wzajemnym szacunku i zaufaniu.

Placówka ma do dyspozycji łącznie 8 sal lekcyjnych, salę oddziału przedszkolnego oraz salę gimnastyczną. Pomieszczenia administracyjno-gospodarcze szkoły: biblioteka, sekretariat, pokój nauczycielski, gabinet dyrektora, gabinet pielęgniarki i logopedyczny, gabinet pedagoga i psychologa szkolnego, księgowość, archiwum, kotłownia, toalety, szatnia. Wyposażenie szkoły i oddziału przedszkolnego w pomoce dydaktyczne i sprzęt organ prowadzący zapewnia w stopniu dobrym. Szkoła jest wyposażona w salę komputerową, telewizory, tablice multimedialne, rzutniki, komputery dla nauczycieli oraz administracji, urządzenia audio, roboty edukacyjne, gry edukacyjne do pracy z robotami, magiczny interaktywny dywan, specjalistyczne programy, drukarki, kserokopiarki, itp., monitoring wizyjny, ławki i krzesła, tablice, biurka, szafy, sprzęt sportowy dla najmłodszych dzieci oraz dostęp do szerokopasmowego Internetu. Ponadto placówka posiada urządzenia sportowe i rekreacyjne: sala gimnastyczna wyposażona we wszystkie niezbędne urządzenia do prowadzenia zajęć i zawodów sportowych, boisko do piłki ręcznej i siatkowej, skocznia do skoków w dal, plac zabaw przy oddziale przedszkolnym. Na prace remontowe, modernizacyjne w szkole w roku 2023 przeznaczono kwotę: 4.802,94 zł. Szkoła wzbogaciła także swoje wyposażenie w pomoce dydaktyczne na łączną kwotę zakupów 25.224,80 zł.

SZKOŁA PODSTAWOWA W BIEDRZYCHOWICACH

Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka została założona w 1958 r. Dyrektorem szkoły jest mgr Sylwia Kubińska. Na podstawie *Zarządzenia Nr 18/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 09 marca 2023 r. w sprawie wyznaczenia nauczyciela pełniącego zastępstwo za dyrektora Szkoły Podstawowej im. Janusza Korczaka w Biedzychowicach podczas jego nieobecności* przedmiotową funkcję pełni Pani Elżbieta Sieradzka, która została uprawniona do wykonywania czynności związanych z bieżącym funkcjonowaniem placówki.

W okresie, którego dotyczy sprawozdanie, w szkole uruchomiono 6 oddziałów w cyklu jednozmiannym, łącznie w placówce pobiera naukę 70 uczniów, w tym, 9 w oddziale przedszkolnym. Uczniów dojeżdżających jest 34 z następujących wsi: Grodnica, Bożkowice, Kałużna, Zapusta, Nowa Świdnica, Olszyny oraz z Janówki. Łącznie w Szkole jest zatrudnionych 21 nauczycieli, w tym pełnozatrudnionych 15. Szkoła zatrudnia pedagoga szkolnego, logopedę, pedagoga specjalnego oraz psychologa. Wśród kadry nauczycielskiej jest 2 nauczycieli początkujących, 2 nauczycieli kontraktowych, 6 nauczycieli mianowanych oraz 11 nauczycieli dyplomowanych. Wszyscy posiadają wyższe wykształcenie oraz pełne kwalifikacje do nauczania danych przedmiotów. W celu podnoszenia poziomu kształcenia, kadra pedagogiczna na bieżąco podejmuje różne formy doskonalenia, zgodnie z potrzebami szkoły. W celu zapewnienia bieżącego funkcjonowania placówka zatrudnia 2 osoby zatrudnione na stanowiskach administracyjnych oraz 4 pracowników obsługi.

Zaplecze do prowadzenia nauki, to 7 sal lekcyjnych oraz zaplecze rekreacyjno-sportowe: zastępcza sala gimnastyczna, boisko wielofunkcyjne oraz plac zabaw dla najmłodszych podopiecznych. Szkoła posiada pracownie specjalistyczne (sala komputerowe) oraz bibliotekę i gabinet terapii integracji sensorycznej, jak też gabinet pedagoga i terapii pedagogicznej.

W 2023 r. pozyskano znaczną ilość pomocy dydaktycznych, między innymi książki do biblioteki, pomoce dydaktyczne dla dzieci niepełnosprawnych, monitor interaktywny do gabinetu terapii SI oraz dodatkowe pomoce do tego gabinetu, instrumenty muzyczne, gry stolikowe do świetlicy szkolnej. W ramach prac remontowych i modernizacyjnych wykonywano drobne naprawy bieżące, z większych przedsięwzięć należy przywołać adaptację pomieszczenia na gabinet do terapii sensorycznej, remont sali lekcyjnej Nr 4, odnowienie korytarzy szkolnych. Ponadto wymieniliśmy centralkę telefoniczną oraz zamontowaliśmy dzwonek elektroniczny.

W ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w placówce jest zatrudniony pedagog szkolny w wymiarze 8 godzin, logopeda w wymiarze 3 godzin, pedagog specjalny w wymiarze 6 godzin oraz psycholog w wymiarze 5 godzin. Specjaliści prowadzą zajęcia integracyjne, profilaktyczne (dotyczące niktynizmu, alkoholizmu, narkomanii, przemocy i agresji, bezpieczeństwa uczniów, promocji zdrowego stylu życia, itp.), zajęcia wychowawczo-edukacyjne, specjalistyczne zajęcia (grupowe lub indywidualne) o charakterze terapeutycznym, zajęcia socjoterapeutyczne, terapię pedagogiczną oraz integrację sensoryczną logopedyczną i psychologiczną oraz wiele innych.

PODSUMOWANIE

W szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Olszyna jest zatrudniona wykwalifikowana kadra pedagogiczna, która prowadzi zajęcia z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych, motywuje uczniów i organizuje wsparcie adekwatne do potrzeb dzieci i rodziców, poprzez wyrównywanie szans edukacyjnych, wszechstronny rozwój osobowy oraz pomoc

materialną. W każdej placówce uczniowie mogą skorzystać ze specjalistycznej pomocy psychologa, pedagoga szkolnego oraz logopedy. Wszystkie szkoły, na podstawie diagnoz potrzeb uczniów przygotowują ofertę zajęć pozalekcyjnych, motywują uczniów do udziału w konkursach, zawodach sportowych i występach artystycznych, co pozwala im na rozwijanie uzdolnień oraz uzyskiwanie sukcesów na miarę swoich możliwości. Uczniowie mogą rozwijać swoje zainteresowania uczęszczając na zajęcia dodatkowe takie jak: koła językowe, koła matematyczne, koło przyrodniczo – matematyczne, koło plastyczne, koło teatralne, zajęcia sportowe i inne. Uczniowie o specjalnych potrzebach kształcenia mogą korzystać ze specjalistycznych zajęć socjoterapeutycznych, rewalidacyjnych, korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych, zgodnych z opiniami wydanymi przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną. Placówki efektywnie wspierają uczniów w rozwoju, przygotowują ich do radzenia sobie z trudnościami, realizują działania związane z ochroną środowiska, promują zdrowy styl życia. Ściśle współpracują z rodzicami oraz z instytucjami i organizacjami mającymi wpływ na osiągnięcie przez nasze szkoły celów edukacyjnych i wychowawczych (na poziomie gminnym, powiatowym, a nawet ogólnopolskim). Bieżąca współpraca jest prowadzona między innymi z instytucjami działającymi na terenie gminy: Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Przychodnią, Parafią, Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Posterunkiem Policji. W celu zapewnienia możliwie wysokiego poziomu bezpieczeństwa uczniów szkoły utrzymują kontakt z punktem informacyjno – konsultacyjnym dla osób uzależnionych oraz dla ofiar przemocy w rodzinie, jak również z sądami rejonowymi.

Gminne szkoły podstawowe dysponują odpowiednią bazą do realizacji swoich funkcji dydaktycznych i wychowawczych. Budynek szkolny zostały odnowione, znajduje się w nich odpowiedni liczba sal lekcyjnych oraz gabinetów specjalistycznych, każda placówka dysponuje salą gimnastyczną. Szkoły zapewniają również higieniczne warunki do nauki (odpowiednia liczba toalet dostosowana do potrzeb dzieci, w tym niepełnosprawnych). Między innymi dzięki udziałowi w programach finansowanych ze środków zewnętrznych placówki są odpowiednio wyposażone w pomoce naukowe, w tym sprzęt komputerowy i multimedialny (komputery, tablice interaktywne, projektory i drukarki wielofunkcyjne). Sukcesywnie unowocześnia się sieci komputerowe działające w placówkach, utrzymywany jest dostęp do szybkiego Internetu. Nie zapomina się o sprzęcie sportowym i specjalistycznym sprzęcie dla dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W ramach dbałości o bezpieczeństwo wychowanków wszystkie szkoły już uruchomiły monitoring wizyjny (z zachowaniem wszystkich wymagań i uzgodnień, w tym związanych z ochroną danych osobowych). Wszystkie placówki na bieżąco przeprowadzają drobne remonty i modernizacje, między innymi odmalowują sale dydaktyczne i inne pomieszczenia szkolne.

Dyrektorzy placówek na bieżąco współpracują z organami szkół, czyli Radami Rodziców, Radami Pedagogicznymi i Samorządami uczniowskimi. Na bieżąco jest sprawowany nadzór pedagogiczny, mający na celu między innymi:

- 1) kontrolę pracy nauczycieli w zakresie przestrzegania przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej;
- 2) obserwacje zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych;
- 3) monitorowanie prac różnych obszarów szkoły;
- 4) wspomaganie pracy nauczycieli.

Zaangażowanie dyrektorów i pozostałych nauczycieli przynosi wymierne efekty edukacyjne. Każda placówka oświatowa bierze udział w różnego rodzaju projektach, programach, konkursach organizowanych na różnych poziomach, w tym ogólnopolskim oraz akcjach i kampaniach związanych między innymi z wolontariatem na rzecz potrzebujących i ochroną środowiska. Nasze placówki na bieżąco wypełniają wszystkie zalecenia dotyczące działalności edukacyjnej, wychowawczej oraz zasad bezpieczeństwa. Poziom spełnienia tych wymagań jest sprawdzany przez instytucje zewnętrzne, takie jak Dolnośląskie Kuratorium Oświaty, Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Lubaniu, Straż Pożarną, służby kominiarskie, Powiatową Inspekcję Pracy Inspektorat Pracy w Jeleniej Górze i inne instytucje uprawnione do kontroli. Na bieżąco są wypełniane wymagania związane z bezpieczeństwem uczniów oraz pracowników szkoły w zakresie bezpieczeństwa budowlanego i przeciwpożarowego. Na bieżąco, zgodnie z odrębnymi przepisami przeprowadza się kontrole i przeglądy podręcznego sprzętu gaśniczego oraz pomiar wydajności i ciśnienia instalacji wodociągowej przeciwpożarowej, obiektu i terenu szkoły, przewodów kominowych dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych. Na podstawie *ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane* przeprowadza się okresowe przeglądy techniczne obiektów budowlanych wszystkich szkół.

11.3. Bieżąca praca Gminnego Przedszkola Publicznego

Zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, kompetencją Rady Miejskiej w Olszynie jest ustalenie opłat za świadczenia udzielane przez przedszkole gminne poza wymiarem 5 godzin dziennie. Maksymalna wysokość opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego, podlega waloryzacji. Sposób waloryzacji opłaty został określony w art. 52 ust. 4-6 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Stąd też konieczne było podjęcie *Uchwały Nr VIII/30/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w prowadzonym przez gminę Olszyna przedszkolu publicznym.*

Odnosząc się do bieżącej działalności przedszkola, należy przypomnieć, że w 2023 roku zostały zakończone prace inwestycyjne związane z rozbudową placówki. Oddano do użytku 2 sale dydaktyczne z wyposażeniem (meble, stoliki, krzeselka, tablica multimedialna, dywan, leżaki), 2 łazienki, 2 place zabaw z nowoczesnym sprzętem: huśtawki, ściany wspinaczkowe, zamykane piaskownice, bujaki, zjeżdżalnie, ławki, kuchnie błotne. Odnowiono taras (pomalowano barierki i założono sztuczną trawę, wykonano ogrodzenie i bramy wjazdowe). Odnowiono sekretariat i gabinet dyrektora, oraz magazyn żywnościowy, zaadoptowano i wyremontowano 2 pomieszczenia na szatnię dla dwóch grup. Na pierwszym piętrze zorganizowano salę do terapii logopedycznej, salę do terapii pedagogicznej i psychologicznej, pomieszczenie na pomoce dydaktyczne, pokój socjalny oraz archiwum. Na drugim piętrze zorganizowano salę do terapii integracji sensorycznej.

Odnosząc się do działalności bieżącej należy stwierdzić, że Gminne Przedszkole Publiczne w 2023 roku było czynne od poniedziałku do piątku, w godz. od 5.30 – 16.00. Działalność placówki jest finansowana z budżetu Gminy Olszyna oraz z wpłat rodziców (tzw. czesne oraz wkład do kotła). Co ważne realizacja podstawy programowej w przedszkolu jest bezpłatna, rodzic ponosi

symboliczne koszty opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy pozostaje ono w placówce powyżej 5 godzin dziennie. Placówka dysponuje obiektami i pomieszczeniami niezbędnymi do realizacji zadań statutowych. Obok pomieszczeń administracyjno-biurowych placówka dysponuje 5 salami dydaktycznymi, gabinetem do terapii SI, 4 toaletami, 5 szatniami. Wszystkie sale urządzone są stosownie do potrzeb wychowanków i spełniają wymagania sanitarno-epidemiologiczne, co zapewnia realizację treści wynikających z podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz bezpieczeństwo wychowanków. W roku sprawozdawczym do placówki uczęszczało 102 dzieci (w I semestrze) oraz 119 (w drugim semestrze), w tym trójka dzieci z Ukrainy

Przedszkole zatrudnia 14 nauczycieli (jeden przebywa na rocznym urlopie dla poratowania zdrowia), w tym terapeutę SI oraz psychologa. Kadre pedagogiczną tworzy: 6 nauczycieli kontraktowych, 2 nauczycieli mianowanych oraz 6 nauczycieli dyplomowanych. Dodatkowo w placówce jest zatrudnionych 10 pracowników administracji i obsługi, w tym główna księgowa, woźne oddziałowe, pomoc nauczyciela, intendenta, kucharki oraz konserwatora. Organizacja pracy jest zgodna z przyjętymi zasadami i uwzględnia liczebność oddziałów, programy wychowania, czas trwania zajęć, dokumentowanie pracy, dzienniki, zasady opracowania arkusza organizacyjnego, ramowy rozkład dnia oraz czas funkcjonowania przedszkola. W przedszkolu są prowadzone zajęcia z terapii pedagogicznej i zajęcia logopedyczne, zajęcia terapii SI oraz zajęcia TUS.

Placówka tworzy warunki do rozwoju wychowanków zgodnie z zasadami ochrony zdrowia i higieny. Wypracowano sposoby sprawowania opieki nad dziećmi w czasie zajęć w placówce i poza nią. Określone są szczegółowe zasady przyprawiania i odbierania dzieci z przedszkola. Placówka podejmuje różnorodne działania prozdrowotne, ustala program pomocy związany z rozwojem, edukacją i wychowaniem, przyczynia się do podnoszenia samooceny dziecka i promowania osiągnięć (recytatorskich, plastycznych, tanecznych) na forum placówki oraz środowiska lokalnego. Dzieci są objęte pomocą psychologiczno-pedagogiczną na podstawie wydanych przez PPP orzeczeń i opinii. Wszystkie zajęcia specjalistyczne miały charakter indywidualny lub grupowy i odbywały się systematycznie. Przebieg procesu terapii odnotowano w dziennikach zajęć. Szczegółowe omówienie celów, zadań i treści realizowanych na poszczególnych zajęciach znajduje się w sprawozdaniach z przebiegu terapii pedagogicznej i logopedycznej oraz w IPET-ach. Objęto pomocą logopedyczną i terapeutyczną także dzieci, które nie mają jeszcze opinii na wniosek nauczycieli i rodziców dzieci.

Współpraca z rodzicami w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej polega na organizacji porad, konsultacji indywidualnych i szkoleń, w ramach psychoedukacji rodziców. Nauczyciele prowadzący zajęcia w ramach PPP prowadzą konsultacje indywidualne dla rodziców i uczniów przejawiających trudności rozwojowe. W dniu 10.02.2023 r. odbyły się warsztaty dla rodziców na temat: zabawy wspierające uważność, koncentrację i wyciszenie. Kolejne zajęcia w dniu 08.11.2023 r. dotyczyły pedagogizacji rodziców na temat: przestymulowanie u dzieci w wieku przedszkolnym – przyczyny i sposoby zapobiegania.

W przedszkolu organizowanych jest wiele imprez i uroczystości służących integracji społeczności przedszkolnej, organizowane są również zajęcia dodatkowe w zakresie języka angielskiego, terapii pedagogicznej, logopedii oraz religii. Przedszkole nawiązuje współpracę z innymi placówkami i organizacjami społecznymi, w celu tworzenia optymalnego środowiska wychowawczego. Działania

przedszkola są ukierunkowane na współpracę ze wszystkimi podmiotami wychowującymi, szczególnie z tymi najbliższymi dziecku, jak i dalszymi. Współpraca ta opiera się na kontynuacji zadań z poprzednich lat, bądź podejmowania nowych przedsięwzięć (zamierzonych celów). W proces ten zaangażowani są wszyscy, zarówno pracownicy przedszkola jak i rodzice. Placówki współpracujące z przedszkolem to między innymi: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubaniu, szkoły podstawowe z terenu Gminy Olszyna, Miejski Ośrodek Kultury, Biblioteka oraz Ośrodek Pomocy Społecznej i Poczta Polska. W celu zapewnienia bezpieczeństwa wychowankom i wpajania nawyków prawidłowego postępowania placówka współpracuje z Policją, Strażą Pożarną, Strażą Miejską oraz przedstawicielami ochrony zdrowia.

W 2023 roku placówka brała udział w kilku projektach zewnętrznych, między innymi: „Z darami natury świat nie jest ponury”, „Taniec rządzi”, „Mój wymarzony zawód”, „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. W grupie V kontynuowana jest innowacja pedagogiczna „W świetle dziecięcych zmysłów – sensoplastyka”. Projekty ogólnoprzedszkolne, zrealizowane przez wszystkie grupy: „Zimowe zabawy z babcią i dziadkiem”, „Bal w Pani Zimy”, „Powitanie wiosny”, „W poszukiwaniu Wielkanocnego Zająca”, „Dzień pszczoły”, „Dzień Dziecka” i inne.

Istotna informacja dotyczy kosztów, jakie Gmina Olszyna musi ponosić w związku z faktem, że dzieci zamieszkałe na naszym terenie uczęszczają do przedszkoli zlokalizowanych w innych gminach. Ustawodawca zapewnia gminie, na terenie której znajduje się przedszkole niepubliczne, a do którego uczęszcza dziecko niebędące mieszkańcem tej gminy, refundację kosztów dotacji. Zgodnie z zapisem art. 90 ust. 2c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, jeżeli do przedszkola uczęszcza uczeń niebędący mieszkańcem gminy dotującej to przedszkole, gmina, której mieszkańcem jest ten uczeń, pokrywa koszty dotacji do wysokości iloczynu kwoty wydatków bieżących stanowiących w gminie dotującej podstawę ustalenia wysokości dotacji dla przedszkoli niepublicznych w przeliczeniu na jednego ucznia, i wskaźnika procentowego ustalonego na potrzeby dotowania niepublicznych przedszkoli w gminie zobowiązanej do pokrycia kosztów udzielonej dotacji. W roku 2023 na finansowanie dzieci z Gminy Olszyna uczęszczających do przedszkoli na terenie innych gminy wydatkowano kwotę: 405.853,81 złotych.

11.4. Pomoc materialna dla uczniów, w tym programy rządowe

Elementem zabezpieczanym przez Gminę jest wypłata stypendiów i zasiłków szkolnych dla uczniów. W roku 2023 na ten cel wydatkowano dotację z budżetu państwa w kwocie 10.271,84 zł (80%) i środki własne w kwocie 2.567,96 zł (20%). Wydano 16 decyzji administracyjnych przyznających pomoc materialną oraz 4 decyzje odmowne. Realizacja stypendium szkolnego polegała na refundacji poniesionych przez ucznia wydatków edukacyjnych. Niestety uczniowie nie udokumentowali całości przyznanych kwot w ramach stypendium szkolnego. Za osiągnięcia w nauce i osiągnięcia sportowe przyznano uczniom stypendia motywacyjne na łączną kwotę 15.000,00 zł, która pochodziła ze środków własnych gminy. Łącznie stypendia otrzymało 140 uczniów, w tym 60 za wyniki w nauce oraz 80 za osiągnięcia sportowe.

REALIZACJA PROGRAMÓW RZĄDOWYCH

WYPRAWKA SZKOLNA

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 maja 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023-2025, uczniowie z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego korzystają z pomocy przy zakupie podręczników szkolnych w ramach Rządowego Programu „Wyprawka szkolna”. Programem objęci są uczniowie szkół ponadpodstawowych. Gmina, na terenie której funkcjonuje szkoła ponadpodstawowa, występuje o środki w ramach tego programu do wojewody, a następnie wypłaca dofinansowanie na podstawie listy uczniów uprawnionych do pomocy, sporządzonej przez dyrektora szkoły. W roku szkolnym 2023/2024 z tej formy pomocy skorzystało pięciu uczniów Dolnośląskiego Zespołu Szkół w Biedrzychowicach. Wydatkowano dotację celową w kwocie 1.961,17 zł.

AKTYWNA TABLICA

W ramach działań wynikających z rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych: „aktywna tablica”, w 2023 roku, o środki na zakup pomocy dydaktycznych wystąpiła Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka w Biedrzychowicach. Placówka wykorzystała środki z dotacji celowej w wysokości 34.520,00 złotych, natomiast 20 % wartości zadania gmina pokryła ze środków własnych, w kwocie 8.630,00 zł.

WYPOSAŻENIE SZKÓŁ W PODRĘCZNIKI, MATERIAŁY EDUKACYJNE LUB ĆWICZENIOWE

Na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w 2023 r. Gmina otrzymała dotację celową w kwocie 54.543,67 złotych, w tym z Funduszu pomocy obywatelom Ukrainy: 2.753,26 złotych.

INNE

Wykonując obowiązek w zakresie wsparcia pracodawców w kształceniu młodocianych pracowników zamieszkałych na terenie gminy Olszyna rozpatrywano, zgodnie z dyspozycją art. 122 ustawy Prawo Oświatowe, wnioski pracodawców o dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych uczniów, którzy ukończyli przygotowanie zawodowe i zdali egzamin czeladniczy lub egzamin potwierdzający uzyskanie kwalifikacji zawodowych. Na realizację tego zadania, gmina otrzymała środki finansowe z Funduszu Pracy w kwocie 15.818,24 zł. Gmina wydała 2 decyzje administracyjne i jedno zaświadczenie o udzieleniu pomocy de minimis.

11.5. Dowóz uczniów do szkół

Zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe, jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka, przekracza 3 km, w przypadku uczniów oddziałów przedszkolnych i uczniów kl. I-IV szkół podstawowych oraz 4 km, w przypadku uczniów klas V-VIII szkół podstawowych, obowiązkiem Gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu dziecka do szkoły. W roku 2023 Gmina zapewniała dowóz uczniów do szkół. Wykonawcą usługi na podstawie postępowania przetargowego z roku 2021 było Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Voyager Sp. z o. o. z siedzibą w Lubaniu na podstawie umowy obejmującej okres od 1 stycznia 2022 roku do 31 sierpnia 2023 roku. Z dowozu korzystało 99 uczniów Szkoły Podstawowej Nr 1 w Olszynie, 45 uczniów Szkoły Podstawowej Nr 3 im. T. Kościuszki w Olszynie oraz 38 uczniów Szkoły Podstawowej im. J. Korczaka

w Biedrzychowicach. Należy zaznaczyć, że w roku 2023 koszt dowozu dzieci do szkół wyniósł: 374 565,97 zł, w tej kwocie ujęto wartość biletów miesięcznych oraz opłatę za gotowość przewoźnika do wykonania przewozu. Należy zaznaczyć, że w ramach umowy Gmina nadal wydzierżawia spółce Voyager autobus szkolny oraz bus, których jest właścicielem. Te pojazdy są ubezpieczane przez dzierżawcę oraz utrzymywane w dobrym stanie technicznym (koszty bieżących napraw i konserwacji ponosi Spółka). Z tytułu dzierżawy Gmina otrzymywała kwotę roczną w wysokości 72.000 zł płatne w 12 ratach, która pomniejsza koszty dowozu dzieci do szkół.

W tym kontekście należy poinformować, że w 2023 roku Gmina Olszyna ogłosiła postępowanie przetargowe pn. „Świadczenie usług przewozowych dla uczniów do szkół podstawowych z terenu gminy Olszyna w roku szkolnym 2023/2024”. Postępowanie znacznie się wydłużyło z powodu aż 3 odwołań do KIO (ostatnie odwołanie z dnia 27.12.2023 r. zostało cofnięte, co umożliwiło podpisanie umowy). Umowa Nr ZP.2727.1.2024 została podpisana w dniu 25.01.2024 r. i przewiduje, że koszty poniesione miesięcznie na dowóz uczniów wyniosą 13.798,40 złotych brutto. Szanowana liczba uczniów objęta dowozem wyniesie 176 osób. Elementem przetargu, podobnie jak w roku poprzednim była dzierżawa pojazdów będących w posiadaniu Gminy Olszyna. Wysokość miesięcznego czynszu wypłacanego na rzecz Gminy ustalono w kwocie netto na: 3.000 złotych. W celu przeprowadzenia i zakończenia omówionego postępowania Burmistrz Olszyny podjął *Zarządzenie Nr 64A/2023 z dnia 04 sierpnia 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: „Świadczenie usług przewozowych dla uczniów do szkół podstawowych z terenu gminy Olszyna w roku szkolnym 2023/2024”*

Obowiązkiem Gminy jest również zapewnienie uczniom niepełnosprawnym, których kształcenie i wychowanie odbywa się na podstawie art. 127 ustawy prawo oświatowe, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej. W tej sprawie nadal obowiązuje *Uchwała Nr X/49/2019*, która musiała zostać podjęta, ponieważ zgodnie z art. 39 ust. 4 pkt 1 *ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe*, obowiązkiem gminy jest zapewnienie uczniom niepełnosprawnym bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21 rok życia. Gmina Świeradów Zdrój organizuje dowóz swoich uczniów niepełnosprawnych do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lubaniu i dysponuje wolnymi miejscami w środku transportu stąd też celowe było zawarcie przez Gminę Olszyna porozumienia, które obowiązuje od dnia 2.09.2019 r. Na jego podstawie Gmina pokrywa koszty dowozu jednego ucznia niepełnosprawnego w kwocie 55,00 zł za każdy dzień dowozu do Ośrodka w Lubaniu. W 2023 roku dowozem objęto pięciu uczniów niepełnosprawnych, dojeżdżających do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Lubaniu. Koszt dowozu wyniósł 196.149,00 zł.

Należy zaznaczyć, że na podstawie art. 39 a *ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. prawo oświatowe*, gmina jest zobowiązana dokonania zwrotu kosztów transportu tym rodzicom, którzy zdecydują się na dowóz dziecka z niepełnosprawnością do szkoły samodzielnie. Jedną ze zmiennych algorytmu do wyliczenia wysokości kosztów do zwrotu jest średnia cena paliwa w gminie, stąd też zgodnie z przywołanym przepisem Rada Miejska była zobligowana do podjęcia stosownych uchwał o średniej cenie paliwa. W okresie sprawozdawczym podjęto *Uchwałę Nr III/12/2023*

z dnia 25 stycznia 2023 r. ustalenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu w celu przewozu dzieci niepełnosprawnych w Gminie Olszyna. Nowe zasady przewidują ustalenie stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu. Koszt za 1 kilometr przebiegu pojazdu wynosi dla pojazdów:

- 1) pojemności skokowej silnika do 900 cm³ – 0,89 zł;
- 2) o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ – 1,15 zł.

12. Pomoc Społeczna w Gminie Olszyna

Zadania w zakresie pomocy społecznej realizowane przez Gminę można podzielić na zadania własne o charakterze obowiązkowym, własne oraz zlecone z zakresu administracji rządowej. Do zadań własnych gminy w zakresie pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym zalicza się między innymi: opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka oraz sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej gminy w zakresie pomocy społecznej. W ramach zadań własnych są wypłacane świadczenia z zakresu pomocy społecznej oraz wykonywane usługi na rzecz osób potrzebujących, które spełniają kryteria ustawowe. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminy zalicza się:

- 1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- 3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 15 oraz art. 53a ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 7) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz zadania wynikające z rządowych programów osłonowych, mających na celu ochronę poziomu życia osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Działalność GOPS skierowana jest głównie na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu i odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku. Ukierunkowana jest na pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których rodziny nie są w stanie samodzielnie pokonać. Osoby i rodziny wspierane są

w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy zostają uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

W zakresie pomocy społecznej podjęto *Uchwałę Nr VIII/31/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie uchwalenia programu ośłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023*. Podjęcie tej uchwały było konieczne z punktu widzenia przystąpienia do programu, na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Cele programu zostały przedstawione Wysokiej Radzie w poprzednim roku, obecnie należy przypomnieć, że na mocy uchwały program był realizowany w module II: świadczenie usługi tzw. „opieki na odległość” przy użyciu „opasek bezpieczeństwa”, które są połączone z usługą operatora pomocy. W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego, znajdującego się na opasce, umożliwi połączenie się z gotową do interwencji centralą. Gmina Olszyna w 2023 roku zakupiła 9 opasek bezpieczeństwa na kwotę 2.916 złotych, a także świadczyła usługę Teleopieki dla 39 użytkowników, co zaangażowało kwotę 8.775 zł. Wysokość środków przyznanych na realizację MODUŁU II programu „Korpus Wsparcia Seniora” w roku 2023 to kwota 15.017 zł, środki własne to 2.338,20 złotych. Program „Korpus Wsparcia Seniora” przyczynił się do zapewnienia osobom starszym poczucia bezpieczeństwa, w związku z możliwością ograniczenia kontaktów, przyczynił się do większego zabezpieczenia niezbędnych potrzeb osób starszych. Otoczenie naszych seniorów zdalną opieką medyczną wpłynęło na łagodzenie stresów związanych z obawą o swój stan zdrowia. Jak wynika z raportu rocznego, odnotowano 135 zgłoszeń do dyspozytora przy użyciu opaski bezpieczeństwa, w tym 2 zgłoszenia zostały zakończone interwencją służb ratunkowych.

12.1. Ocena zasobów pomocy społecznej

W związku z art. 16a ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej podjęliście Państwo *Uchwałę Nr VIII/32/2023 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej gminy Olszyna za rok 2022*. Przedmiotowa uchwała wiązała się z akceptacją przez Wysoką Radę sprawozdania z funkcjonowania pomocy społecznej w 2022 r. Kompleksowe sprawozdanie zostało już państwu przedstawione przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszynie. W obszernym opracowaniu mogliście zapoznać się Państwo z danymi statystycznymi dotyczącymi trendów demograficznych, społecznych oraz związanych z udzielaniem pomocy społecznej rodzinom i różnym grupom obywateli. Przedłożone informacje dotyczyły między innymi:

- 1) sytuacji demograficznej w Gminie Olszyna, w tym liczby osób bezrobotnych, struktury płci oraz liczby osób długotrwale bezrobotnych;
- 2) korzystających z pomocy i wsparcia w różnych przekrojach: wieku, płci, statusu społecznego;
- 3) liczby świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej oraz liczby osób i rodzin korzystających z tych świadczeń wraz z określeniem ich wartości;
- 4) powodów udzielania pomocy społecznej rodzinom (najistotniejsze: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność) oraz pozostałym mieszkańcom (bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych);

- 5) liczby osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, liczby rodzin korzystających z poradnictwa specjalistycznego oraz interwencji kryzysowej;
- 6) kwoty świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w podziale na poszczególne rodzaje świadczeń;
- 7) liczby asystentów rodziny oraz liczbie rodzin objętych pracą asystenta, jak też liczbie rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego i kwocie tych świadczeń, liczbie rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych (wraz z jednorazową zapomogą z tytułu urodzenia dziecka) oraz kwocie tych świadczeń;
- 8) liczby świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, w tym dla niepełnosprawnego dziecka oraz innych osób ze szczególnymi potrzebami, zasiłków opiekuńczych i zasiłków dla opiekuna wraz z kwotą tych świadczeń;
- 9) liczby osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego oraz kwocie tych świadczeń;
- 10) zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia w różnych przekrojach oraz kadry jednostki organizacyjnej pomocy społecznej.

Należy jedynie stwierdzić, że sprawozdanie potwierdza zmianę struktury wieku mieszkańców Gminy, gdzie zamieszkuje coraz więcej ludzi starszych, w wieku poprodukcyjnym. Dodatkowo na terenie Gminy notuje się stosunkowo wysoki odsetek bezrobocia, z niewielką przewagą wśród kobiet. Ta grupa osób oraz inni mieszkańcy dotknięci wykluczeniem z różnych przyczyn, jest beneficjentem usług pomocy społecznej w Gminie. W roku 2023 GOPS w Olszynie obejmował opieką 154 rodziny, w których łącznie pomoc uzyskiwało 261 osób.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie realizował zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o dodatkach mieszkaniowych i energetycznych, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz zadania wynikające z rządowych programów ośłonowych mających na celu ochronę poziomu życia osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszynie skierowana jest głównie na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu i odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku. Ukierunkowana jest na pomoc w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których rodziny nie są w stanie samodzielnie pokonać. Osoby i rodziny wspierane są w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Potrzeby osób i rodzin korzystających z pomocy zostają uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie w 2023 r. zatrudniał na umowę o pracę 14 osób, w tym 3 pracowników socjalnych (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej), 1 asystenta rodziny, 4 opiekunki nad chorymi w domu, kierownika, główną księgową, 3 osoby z obsługi administracyjnej i świadczeń, usług opiekuńczych, karty dużej rodziny oraz niebieskiej karty jak też sprzątaczkę.

12.2. Zasiłki stałe, okresowe i celowe

Elementem realizowanym w ramach pomocy społecznej jest wypłata zasiłków stałych z tytułu niepełnosprawności i niezdolności do pracy z tytułu wieku oraz okresowych, z tytułów

wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ta grupa zasiłków jest wypłacana z dotacji celowej na zadania własne gminy, której źródłem jest Budżet Państwa. Zasiłki stałe przysługują osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku (mężczyzna, który ukończył 65 lat lub kobieta, która ukończyła 60 lat i którym nie przysługuje renta lub emerytura), lub całkowicie niezdolnym do pracy (wymaga orzeczenia komisji ZUS lub lekarza orzecznika o całkowitej niezdolności do pracy ewentualnie niezdolności do samodzielnej egzystencji albo przyznania I lub II grupy inwalidztwa), jeżeli ich dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej. Z kolei zasiłki okresowe są wypłacane przede wszystkim tym, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej. Mowa między innymi o przewlekle chorych, niepełnosprawnych, czy bezrobotnych. Podobna grupa mieszkańców gminy może być beneficjentem zasiłków celowych, które są dedykowane osobom w ciężkiej sytuacji życiowej. Środki z tytułu zasiłku celowego wypłacane są na sfinansowanie lub dofinansowanie konkretnego celu.

Tab. 12.2.1.

Rodzaj świadczeń	liczba osób	liczba rodzin	liczba świadczeń	kwota
Zasiłki stałe	41	---	385	237 930,00
składki zdrowotne od osób pobierających zasiłki stałe	40	---	368	22 441,00
decyzje w sprawie bezpłatnego korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej z NFZ	12	---	12	---
Zasiłki okresowe, w tym:	98	49	242	102 455,00
z tytułu bezrobocia	---	34	175	72 565,00
z tytułu długotrwałej choroby	---	6	14	5 446,00
z tytułu niepełnosprawności	---	2	6	5 376,00
inne niż ww.	---	15	47	19 068,00
Zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe	55	37	---	39 808,00
Odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	13	---	---	497 553,00

Tab. 12.2.1. liczba i kwota zasiłków udzielonych mieszkańcom gminy w 2022 roku

Każdorazowo przed wypłatą zasiłku jest przeprowadzana analiza sytuacji ekonomicznej wnioskodawcy i jego rodziny, w celu ustalenia czy jest spełnione tzw. kryterium dochodowe oraz, w jakiej wysokości i formie należy dany zasiłek przyznać. Zasiłki mogą być wypłacane w formie gotówkowej, jak też w formie bezgotówkowej, poprzez zakup żywności, opału, leków, artykułów szkolnych, obuwia lub odzieży. Formą pomocy jest także wnoszenie przez GOPS opłat za media. W ujęciu syntetycznym kwestie wypłaconych zasiłków przedstawiono w zestawieniu tabelarycznym (Tab. 12.2.1). Z wypłatą zasiłków stałych wiąże się opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne od osób, które pobierają takie zasiłki i nie mają możliwości opłacenia składek z innych źródeł.

Zasiłkami stałymi objęto 41 osób z tytułu wieku lub z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Wysokość zasiłku stałego w zależności od sytuacji dochodowej osoby, rodziny nie może być niższa od 30,00 zł miesięcznie i nie może być wyższa niż 701,00 zł. miesięcznie. Na realizację zasiłków stałych wydatkowano kwotę 237.930,00 złotych, co umożliwiło realizację 385 świadczeń. Od tych świadczeń odprowadzono składki na ubezpieczenie zdrowotne za 40 osób, w wysokości 20.939,00 zł., zrealizowano 368 świadczeń.

W 2023 r. Kierownik GOPS wydał 12 decyzji w sprawie bezpłatnego korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej, finansowanych ze środków publicznych z Narodowego Funduszu Zdrowia.

Pomoc ta udzielona była osobom pozbawionym możliwości uzyskania ubezpieczenia w innych instytucjach. Były to między innymi osoby wyrejestrowane z Urzędu Pracy z powodu braku gotowości do podjęcia zatrudnienia, w związku z długotrwałą chorobą lub osoby nieubezpieczone, które uległy wypadkowi, zachorowały lub w trybie nagłym trafiły do szpitala. Z wnioskiem o przyznanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla tych osób zwracały się niejednokrotnie szpitale.

Zasiłkami okresowymi objęto 95 osób, 49 rodzin w tym: z powodu bezrobocia 34 rodziny na kwotę 72.565,00 zł., zrealizowano 175 świadczeń, z powodu długotrwałej choroby 6 rodzin na kwotę: 5.446,00 zł., zrealizowano 14 świadczeń, z tytułu niepełnosprawności 2 rodziny na kwotę 5.376,00 zł. zrealizowano 7 świadczeń, inne niż wymienione 15 rodzin – zrealizowano 47 świadczeń na kwotę 19.068,00 zł. Na realizację zasiłków okresowych wydatkowano kwotę 102.455 zł., zrealizowano 242 świadczenia. Pomocą w formie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych objęto 55 osób, 37 rodzin, na kwotę 39.808 zł. Pomocy udzielono m.in. na zakup obuwia i odzieży, na pomoc w opłatach rachunków za gaz, energię elektryczną, na zakup leków i wydatków związanych z leczeniem, badania specjalistyczne i dojazdy do lekarzy specjalistów.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej udzielenie schronienia osobom tego pozbawionym, tym bezdomnym, jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Jest to świadczenie niepieniężne przysługujące osobom, które nie są w stanie zapewnić sobie miejsca noclegowego we własnym zakresie. W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie opłacał koszty pobytu mieszkańców gminy w Domu Pomocy Społecznej w Mirsku, Domu Pomocy Społecznej w Obornikach Śląskich, Domu Pomocy Społecznej w Klisinie, Domu Pomocy Społecznej w Oławie, Domu Pomocy Społecznej w Zgorzelcu i Domu Pomocy Społecznej w Bolesławcu. Takiej pomocy udzielono 13 osobom na łączną kwotę: 497.553,00 zł. Do domów pomocy społecznej kierowane są osoby wymagające całodobowej opieki i pielęgnacji. Osoby, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku, a którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych mają prawo do umieszczania w domu pomocy społecznej.

W tym kontekście należy przywołać dwie decyzje Wysokiej Rady: *Uchwała Nr III/11/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 25 stycznia 2023 roku w sprawie zmiany uchwały nr IV/13/2021 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 31.03.2021 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi* oraz *Uchwała Nr XVI/87/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr III/11/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych oraz dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi*. Zgodnie z tą uchwałą, opłata za jeden dzień w schronisku dla osób bezdomnych wynosi obecnie 64,00 zł., natomiast w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi wynosi 126,67 zł. Powodem tej decyzji była fakt, że Stowarzyszenie „Przystań” Schronisko dla Bezdomnych im. Św. Brata Alberta w Leśnej, z którym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie zawiera umowę na świadczenie usług dla osób bezdomnych z dniem 01 stycznia 2024 r. podniosło stawkę dobową za pobyt osoby w schronisku

do kwoty 64,00 zł. Także Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta w Świdnicy, dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi wprowadza stawkę dobową pobytu od 01 stycznia 2024 r. w wysokości 126,67 zł.

12.3. Ośrodki wsparcia, wsparcie rodziny i usługi opiekuńcze

OŚRODKI WSPARCIA

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, przewiduje formę wsparcia w formie ośrodka wsparcia dziennego, który może również świadczyć usługi całodobowo. Ta forma pomocy jest przeznaczona dla osób, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek. Z ośrodka wsparcia mogą również korzystać matki z dziećmi, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej. W ramach ośrodków wsparcia finansowane są także opłaty za osoby bezdomne w schroniskach. W omawianym okresie na terenie gminy były 5 osoby bezdomne chętne skorzystać z pobytu w schronisku, opłaty były również ponoszone za pozostawienie miejsca w gotowości. Łącznie na tego rodzaju wsparcie przeznaczono 13.340,00 złotych.

WSPARCIE RODZINY

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, Gmina Olszyna świadczy usługi asystenta rodziny. Asystenci rodziny to grupa profesjonalistów, która w znaczący sposób i w znacznej liczbie aktywnie wspiera rodziny z dziećmi. Asystent rodziny przydzielany jest rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez kierownika ośrodka na wniosek pracownika socjalnego po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego. Do zadań asystenta rodziny w szczególności należy opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, motywowanie rodzin do zmiany ich dotychczasowego życia, monitorowanie funkcjonowania rodziny w środowisku, współpraca z sądem, szkołami i innymi instytucjami. GOPS w Olszynie w 2023 roku finansował jeden etat asystenta rodziny. Osoba zatrudniona na tym stanowisku udzielała wsparcia 15 rodzinom, w których występowały problemy wychowawcze, społeczne i finansowe.

Pracownicy socjalni i asystenci rodziny w 2023 r. przeprowadzili interwencje w środowiskach na terenie naszej gminy. Były to zgłoszenia dotyczące m. in. zaniedbań w środowisku osób chorych, niepełnosprawnych, dzieci, nadużywania alkoholu, przemocy w rodzinie, nadużywania środków odurzających. W większości interwencje te zakończyły się powiadomieniem o nieprawidłowościach Sądu Rejonowego w Lubaniu, Prokuratury, Policji. Umawiano wizyty w poradniach specjalistycznych, wizyty u psychologów, terapeutów, w poradniach ds. uzależnień, ośrodkach terapeutycznych, poradni zawodowo-wychowawczej, przeprowadzano pracę socjalną, poradnictwo, wszelkiego rodzaju wsparcie dla rodzin dotkniętych przemocą i dysfunkcjami.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w 2023 roku działający w Ośrodku Zespół Interdyscyplinarny odbył 6 posiedzeń, a grupy robocze spotykały się 106 razy. Omawiane były na bieżąco problemy rodzin dotkniętych różnymi formami przemocy, podejmowano stosowne działania, opracowywano i realizowano plany pomocy w indywidualnych przypadkach,

monitorowano sytuację rodzin. Założono 21 niebieskich kart, w tym 16 przez policję i 5 przez pracowników socjalnych. W omawianym roku ze skutkiem pozytywnym zakończono procedurę 29 niebieskich kart.

W ramach zadań zleconych realizowano zadania związane z Kartą Dużej Rodziny. Wydano 190 kart, koszty z tym związane wyniosły 1.774,00 zł.

USŁUGI OPIEKUŃCZE

Usługi opiekuńcze to jedna z form pomocy udzielanej przez GOPS w Olszynie w ramach systemu wsparcia socjalnego. Mogą z niej skorzystać osoby z niepełnosprawnościami, a także osoby chore krótkoterminowo albo przewlekłe, osoby starsze i osoby samotne, jeśli potrzebują na co dzień pomocy innych osób, a nie mogą jej uzyskać od osób, które wspólnie z nią mieszkają (np. równie chory współmałżonek) i innych członków rodziny, tzw. wstępnych i zstępnych, czyli dzieci, wnuków, sióstr, braci, dalszej rodziny. Usługi opiekuńcze dzielą się na 3 rodzaje: usługi opiekuńcze zwykłe, specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w 4 obszarach:

- 1) zaspokajanie codziennych potrzeb życiowych podopiecznego;
- 2) opieka higieniczna nad podopiecznym i jego otoczeniem;
- 3) zabiegi pielęgnacyjne zalecone przez lekarza;
- 4) zapewnienie, w miarę możliwości, kontaktów podopiecznego z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze w roku 2023 były świadczone przez 4 opiekunki zatrudnione bezpośrednio przez GOPS w Olszynie na podstawie umowy o pracę. Tą formą pomocy zostało objętych 32 osoby, które z powodu wieku, choroby wymagały pomocy innych osób. Pomoc świadczona była w domu chorego w zakresie opieki higienicznej, pielęgnacji, przygotowania posiłków, zakupów leków i artykułów żywnościowych, opłaty rachunków, sprzątania, zamawiania wizyt lekarza rodzinnego. Koszt tej formy pomocy wyniósł: 241.905,00 zł. W tym okresie Ośrodek przekazał do Urzędu Miejskiego w Olszynie kwotę w wysokości 23.277,00 zł. jako częściowy zwrot za świadczone usługi opiekuńcze wnoszone przez osoby korzystające z tej formy pomocy. Koszt 1 godz. usług opiekuńczych wynosi 20 zł., odpłatność zależna jest od dochodu osoby lub rodziny. Osoby, które ukończyły 90. rok życia lub, które osiągają dochód do 776 zł. lub do 600 zł. (dla osób w rodzinie) zwolnione są z opłat za tego rodzaju pomoc.

12.4. Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca również dodatki mieszkaniowe i energetyczne. Podstawą wypłaty tych dodatków jest trudna sytuacja finansowa wnioskodawcy oraz dodatkowe kryteria związane z metrażem i stanem sanitarnym, architektonicznym i faktycznym zajmowanej nieruchomości. Co istotne dodatki mieszkaniowe i energetyczne mogą być skierowane bezpośrednio do dostawców usług komunalnych (dopłata do czynszu) lub do dostawcy energii.

Dodatki mieszkaniowe są świadczeniem pieniężnym, które pozwala utrzymać mieszkanie, gdy najemca lub właściciel nie może samodzielnie pokryć wydatków na jego utrzymanie. Wnioskodawca składa wniosek o przyznanie dodatku mieszkaniowego wraz z deklaracją o dochodach, za okres trzech miesięcy kalendarzowych poprzedzających datę złożenia wniosku. Oświadcza w nim z ilu osób składa się jego gospodarstwo domowe oraz wyszczególnia źródło dochodu oraz koszty utrzymania lokalu lub domu jednorodzinnego.

Ubiegając się o dodatek mieszkaniowy należy posiadać tytuł prawny do lokalu lub domu. Kryterium przyznania dodatku stanowi średnia wysokość dochodu na jednego członka gospodarstwa domowego, wyliczona w okresach trzech miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku. Wysokość limitu dochodu zależy od liczby osób korzystających z lokalu: dla osoby samotnej to 40% przeciętnego wynagrodzenia tj. 2.861.19 zł., natomiast dla gospodarstwa wieloosobowego 30 % przeciętnego wynagrodzenia tj. 2.146.64 zł. Dla uzyskania dodatku mieszkaniowego ważna jest powierzchnia normatywna przypadająca na jedną osobę w gospodarstwie domowym. Gdy w lokalu mieszkalnym mieszka osoba niepełnosprawna, która porusza się na wózku inwalidzkim albo której niepełnosprawność wymaga oddzielnego pokoju to powierzchnię normatywną powiększa się o 15 m kw. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie w 2023 roku pomocą w formie dodatków mieszkaniowych objął 40 rodziny, a na realizację pomocy w formie dodatków mieszkaniowych wydatkowano kwotę 70.352,00 zł.

12.5. Pomoc Państwa w zakresie dożywiania

W 2023 roku pomocą w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” objęto 89 osoby, w tym 31 dzieci, zaś koszt jego realizacji wyniósł ogółem 196.322,00 zł, z tego 78.529,00 zł to środki własne gminy, natomiast kwota 117.793,00 zł pochodziła z dotacji Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego. W ramach programu finansowano głównie pełne obiady w stołówce „Dar Serca” oraz opłacono wyżywienie dzieci w Gminnym Przedszkolu w Olszynie oraz opłacono posiłki dzieci w szkołach w ramach cateringu „Sprytna gospoia”. W tym obszarze Wysoka Rada podejmowała dwukrotnie decyzje dotyczące kryterium dochodowego:

- 1) Uchwała Nr III/8/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023;
- 2) Uchwała Nr XVI/88/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej osoby objęte rządowym programem "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028.

Zgodnie z ostatnią decyzją podwyższono do 200% kryterium dochodowe, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, dla osób objętych rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 i korzystających z pomocy społecznej w formie świadczenia celowego na zakup posiłku lub żywności. Jednocześnie odstąpiono od żądania zwrotu wydatków dla osób objętych tym programem w latach 2024-2028 i korzystających z pomocy społecznej w formie posiłku i świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych przyznawanych w ramach tego programu, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza wysokości 200% kryterium dochodowego, określonego art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

12.6. Pozostałe działania realizowane w 2023 roku

Oprócz pomocy finansowej klienci Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszynie uzyskali pomoc w formie pracy socjalnej, poradnictwa. Klientom udzielano informacji o przysługujących im świadczeniach, udzielano wskazówek i pomocy w zakresie rozwiązywania trudnych sytuacji

życiowych. Pracownicy socjalni wielokrotnie interweniowali w środowiskach patologicznych, w środowiskach dysfunkcyjnych – gdzie występuje przemoc fizyczna i psychiczna. Szczególnie monitorowane są te środowiska, w których zachodzi podejrzenie, że krzywdzone są dzieci, osoby starsze i chore. W ramach współpracy ośrodka z wieloma jednostkami, instytucjami i organizacjami sporządzono i wysłano 802 różnego rodzaju pism.

Pracownicy socjalni i asystenci rodziny w 2023 roku przeprowadzili interwencje w środowiskach na terenie naszej gminy. Były to zgłoszenia dotyczące m.in. zaniedbań w środowisku osób chorych, niepełnosprawnych, dzieci, nadużywania alkoholu, przemocy w rodzinie, nadużywania środków odurzających. W większości interwencje te zakończyły się powiadomieniem o nieprawidłowościach Sądu Rejonowego w Lubaniu, Prokuratury, Policji. Umawiano wizyty w poradniach specjalistycznych, wizyty u psychologów, terapeutów, w poradniach ds. uzależnień, ośrodkach terapeutycznych, poradni zawodowo-wychowawczej, przeprowadzano pracę socjalną, poradnictwo, wszelkiego rodzaju wsparcie dla rodzin dotkniętych przemocą i dysfunkcjami.

GOPS w Olszynie ściśle współpracuje z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Pracownicy socjalni wnioskują o podjęcie stosownych działań do osób nadużywających alkoholu, środków odurzających. W 2023 r. Ośrodek współpracował z Parafialnym Zespołem CARITAS przy parafii Św. Józefa Oblubieńca w Olszynie. W wyniku tej współpracy do pomocy w formie żywności skierowano 81 rodzin w tym 144 osób z terenu naszej gminy. Pomoc ta dedykowana była do osób starszych, chorych przewlekle, niepełnosprawnych, samotnych, osób po opuszczeniu zakładu karnego, osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej. Podstawowymi potrzebami w zakresie pomocy społecznej są:

- 1) utworzenie i utrzymanie mieszkań chronionych;
- 2) zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie kosztów utrzymania mieszkańców; Gminy Olszyna w domach pomocy społecznej;
- 3) realizacja gminnego programu wspierania rodziny i zabezpieczenie na ten cel środków;
- 4) zabezpieczenie środków finansowych na funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych;
- 5) zabezpieczenie większych środków na pomoc żywnościową dla mieszkańców.

W lutym 2023 roku po rozpoczęciu się konfliktu zbrojnego na Ukrainie Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie przystąpił do realizacji zadań związanych z rejestracją uchodźców oraz wypłatą zasiłków. Pomocą w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego (300 złotych) objął 197 osób. Na realizację pomocy w formie świadczenia jednorazowego wydano kwotę 59.100,00 zł. Pomoc w formie zasiłku okresowego otrzymało 7 rodzin na kwotę 5.152,00 zł., w formie gorącego posiłku otrzymało 5 dzieci na kwotę 1.100,00 zł.

12.7. Zespół interdyscyplinarny

Jest to zespół składający się z przedstawicieli służb i instytucji pracujących na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Członkami zespołu są przedstawiciele: pomocy społecznej, policji, oświaty, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia, kuratorzy sądowi i przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W skład zespołu mogą też wchodzić prokuratorzy. Zespół powoływany jest przez organ stanowiący Gminy. Obowiązek powołania zespołów interdyscyplinarnych w każdej

gminie wynika ze znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Realizując delegację ustawową Wysoka Rada przyjęła *Uchwałę Nr X/46/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XII/60/2011 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego*. W roku 2023 powstała potrzeba zaktualizowania procedur, stad też podjęto jeszcze jedną *Uchwałę Nr XI/65/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr X/46/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr XII/60/2011 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 31 sierpnia 2011 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego*.

Z kolei na podstawie znowelizowanej uchwały Burmistrz olszyny podjął kilka zarządzeń aktualizujących skład Zespołu:

- 1) Zarządzenie Nr 11/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 09 lutego 2023 r. w sprawie zmiany zarządzenia w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego;
- 2) Zarządzenie Nr 24/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie zmiany zarządzenia w sprawie powołania zespołu interdyscyplinarnego;
- 3) Zarządzenie Nr 80/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 20 września 2023 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego;

W 2023 roku Zespół Interdyscyplinarny odbył 6 posiedzeń, a grupy robocze spotykały się 106 razy. Omawiane były na bieżąco problemy rodzin dotkniętych różnymi formami przemocy, podejmowano stosowne działania, opracowywano i realizowano plany pomocy w indywidualnych przypadkach, monitorowano sytuację rodzin. Założono 21 niebieskich kart, w tym 16 przez policję oraz 5 przez pracowników socjalnych. W omawianym roku ze skutkiem pozytywnym zakończono procedurę 29 niebieskich kart.

13. Działalność Kulturalna w Gminie Olszyna

Działalność kulturalna w naszej Gminie jest prowadzona przez Gminny Ośrodek Kultury, który działa w Olszynie oraz Świetlicy Wiejskiej w Biedrzychowicach. W strukturze GOK funkcjonuje Gminna Biblioteka Publiczna w Olszynie oraz jej filia w Biedrzychowicach. Gminny Ośrodek Kultury jest wydawcą *Gazety Olszyńskiej*. Nadzoruje również funkcjonowanie świetlic wiejskich zlokalizowanych na terenie Gminy. GOK w Olszynie jako samorządowa instytucja kultury, której organizatorem jest Gmina Olszyna, powstał w 1992 r. zgodnie z *Uchwałą nr XIX/93/92 Rady Gminy w Olszynie przez połączenie Gminnej Biblioteki Publicznej z Międzyorganizacyjnym Gminnym Ośrodkiem Kultury w Olszynie*. W skład instytucji wchodzi:

- 1) Gminny Ośrodek Kultury w Olszynie;
- 2) Gminna Biblioteka Publiczna w Olszynie wraz z Filią w Biedrzychowicach;
- 3) Świetlice wiejskie w: Biedrzychowicach, Nowej Świdnicy, Karłowicach, Kałużnej, Krzewiu Małym, Zapuście, Bożkowicach, Grodnicy i Olszynie Dolnej.

Instytucja zatrudnia 10 osób, w tym 6 pracowników merytorycznych, 3 pracowników administracyjnych i 1 pracownika gospodarczego. Na umowę-zlecenie zatrudniany jest Redaktor naczelny „*Gazety Olszyńskiej*”. Dyrektorem Ośrodka jest Pani Joanna Napadłek, na podstawie *Zarządzenia Nr 60/2022 Burmistrza Olszyny z dnia 28 czerwca 2022 r. w sprawie powołania*

Dyrektora Gminnego Ośrodka Kultury w Olszynie. Powołanie nastąpiło na czas określony od dnia 01 lipca 2022 r. do dnia 30 czerwca 2025 r. z możliwością przedłużenia bez przeprowadzania procedury naboru.

W celu podsumowania pracy Ośrodka Burmistrz w imieniu organizatora podjął *Zarządzenie Nr 30/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 27 kwietnia 2023 r. w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Gminnego Ośrodka Kultury w Olszynie za 2022 rok*. Sprawozdanie składało się z bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2022 r. wykazującego po stronie aktywów i pasywów kwotę: 25.315,84 zł, rachunku zysków i strat sporządzonego na dzień 31.12.2022 r. wykazującego zysk netto w wysokości: 9.843,60 zł oraz informacji dodatkowej. Zysk netto w kwocie 9.843,60 złotych przeznacza się na zwiększenie funduszu rezerwowego Gminnego Ośrodka Kultury w Olszynie.

Gminny Ośrodek Kultury w Olszynie zaspokaja potrzeby kulturalne społeczeństwa, organizując zajęcia muzyczne, taneczne, plastyczne, komputerowe, językowe, wyjazdy na spektakle teatralne, filmowe, lekcje biblioteczne oraz prowadząc zajęcia podczas ferii zimowych i letnich dla dzieci i młodzieży. W ramach stałych form działalności GOK prowadzi kółka zainteresowań (plastyczne, muzyczne, wokalne, zajęcia biblioteczne, zajęcia w ramach świetlicy środowiskowej KREDENS, zajęcia taneczne dla dzieci, zajęcia rekreacyjne z elementami boksu, nauka języków obcych, nauka gry w szachy, gry planszowe). Ośrodek prowadzi zespoły artystyczne:

- 1) STOKROTKI działający od 2016 roku, jego skład i liczebność stale się zmienia; w 2022 roku zespół liczył 6 osób – dziewczynek w wieku od 7 do 10 lat; repertuar to piosenki ludowe i folkowe;
- 2) zespół młodzieżowy ROWIJA, który rozpoczął działalność od 2022 r.;
- 3) JÓZEFINKI – 12 osobowy schola wokalna, która powstała w ramach współpracy z miejscową parafią;
- 4) wokalny zespół AMAZONKA składający się z 10 kobiet i 1 mężczyzny, mający już na swoim koncie wiele występów podczas imprez i uroczystości gminnych i powiatowych.

Ośrodek organizuje imprezy kulturalne, które mają na celu promowanie każdej twórczości, zachęcanie do niej niezależnie od wieku wykonawców i odbiorców, stwarzanie okazji do zaprezentowania dorobku artystycznego gminnych instytucji i możliwości indywidualnych wykonawców i ich instruktorów: udział w Przeglądzie Zespołów Ludowych „Z kolędą przez Świecie” w Świeciu, w koncercie kolęd w Schronisku brata Alberta „Przystań” w Leśnej, we „Wspólnym kolędowaniu” w Gminnym Ośrodku Kultury w Olszynie, w kolędowaniu w świetlicy wiejskiej w Grodnicy, podczas finału WOŚP w Olszynie, w Festiwalu Pieśni Religijnej i Patriotycznej im. Roberta Mizgiera w Uboczcu, w Schronisku św. Brata Alberta „Przystań” w Leśnej, podczas Nocy Świętojańskiej w Karłowicach, na Dożynkach Gminnych w Olszynie oraz w Świeciu, w występie muzycznym w Miejskim Ośrodku Kultury w Zgorzelcu z okazji III Marszu Onkologicznego oraz podczas „Wigilii pod chmurką” w Olszynie; udział zespołu „Stokrotki” w: Finale WOŚP, w koncercie „Wspólne kolędowanie”, w Festiwalu Amatorskich Zespołów Artystycznych FAZA 23 w Lubaniu (III miejsce), w Festiwalu Pieśni Religijnej i Patriotycznej im. Roberta Mizgiera w Uboczcu, w Olszyńskim Festiwalu Dziecięcych Zespołów Artystycznych (wyróżnienie), podczas Nocy Świętojańskiej w Karłowicach, w Ludowym Śpiewaniu „Od Janka do wianka” w Czerwonej Wodzie, podczas Dożynek

Gminnych w Olszynie, podczas sesji Rady Miejskiej w Olszynie; udział zespołu Józefinki podczas spotkania wigilijnego emerytów w Gminnym Ośrodku Kultury w Olszynie

Institucja kultury jest również otwarta na seniorów, dla których organizowane są spotkania z kulturą. W tym obszarze GOK współpracuje z zespołami ludowymi, śpiewaczymi: Olszyński Klub Seniora, Klub Seniora „Bielany”, zespół ludowy „Bielanie”. Ośrodek organizuje także uroczystości okazjonalne, między innymi Dzień Babci i Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Matki, „Festiwal kolorów” z okazji Dnia Dziecka, „Wigilia pod chmurką”, festyn rekreacyjno-kulturalny z okazji Dnia Dziecka i powitania wakacji, festyn „Zakończenie wakacji z klaunami Rico i Rupert”, „Mikołajki z GOK-iem”. Upamiętniane są również święta państwowe, takie jak: Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Niepodległości. Należy również przywołać: I Olszyński Festiwal Dziecięcych Zespołów Artystycznych (23.04.23 r.) oraz koncerty w GOK-u: koncert Waldemara Malickiego z cyklu „Z klasyką przez Polskę” (26.03.23 r.), koncert zespołu Estrada Lubańska „Ada to nie wypada” (15.06.23r.), koncert muzyków z Regionu Kozła – Akademia Kozłarska w ramach gościnnych warsztatów w Olszynie (9-11.03.23 r.).

Ważnym aspektem funkcjonowania GOK jest promocja lokalnych twórców i kultywowanie tradycji ludowych: Dożynki Gminne 2023, udział w Festiwalu Smaków w Biedrzychowicach, wspieranie lokalnego rękodzieła poprzez promocje i organizowanie spotkań rękodzielników, Festiwal „Zielony mosteczek” – promocja folkloru (14.07.23r.), Kiermasz Wielkanocny (02.04.23 r.), Wigilia pod chmurką (20.12.23 r.), „Wspólne kolędowanie” (10.01.23 r.), wystawy prac twórców lokalnych i spoza gminy, konkurs „Zaprojektuj ROLL’up Gminnego Ośrodka Kultury w Olszynie, konkurs na najlepszy podcast „Do-powiedzenia”

Gminny Ośrodek Kultury jest wydawcą miesięcznika Mieszkańców Miasta i Gminy Olszyna „Gazeta Olszyńska”. W 2023 roku ukazało się 11 wydań tej gazety w łącznym nakładzie 3400 egz. Gazeta posiada numer ISSN 2450-7148 i jest zarejestrowana w Sądzie Okręgowym w Jeleniej Górze Wydział i Cywilny – numer indeksu 339. Redaktorem naczelnym miesięcznika jest pan Sławomir Piguła, który kieruje całym procesem wydawniczym. Dystrybucja gazety odbywa się na terenie Olszyny, Biedrzychowic i Lubania. W celu wykonania ustawowego obowiązku gazeta jest rozsyłana do 15 bibliotek na terenie całego kraju, zgodnie z ustawą *o obowiązkowych egzemplarzach bibliotecznych*. Wydawanie Gazety Olszyńskiej finansowane jest z dotacji Gminy Olszyna, ze środków Powiatu Lubańskiego w ramach umowy, z opłat za reklamy, artykuły sponsorowane oraz ze środków własnych Gminnego Ośrodka Kultury w Olszynie.

W ramach Gminnego Ośrodka Kultury działa świetlica środowiskowa „KREDENS”, gdzie podejmowane są działania o charakterze profilaktycznym, jak również działania polegające na organizacji warsztatów artystycznych, teatralnych, kulinarnych, plastycznych, muzycznych, gimnastycznych, edukacji ekologicznej, turystyki. Ich celem jest promocja zdrowego trybu życia, zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych poprzez poszukiwanie konstruktywnych sposobów spędzania wolnego czasu oraz rozwijania swojej kreatywności i ciekawości. Istotne też było rozwijanie umiejętności życiowych i prospołecznych. Główne zadania świetlicy realizowane w ciągu roku szkolnego to:

- 1) właściwa organizacja czasu po lekcjach;
- 2) kształtowanie nawyków kultury osobistej i współżycia w grupie;

- 3) rozwijanie zainteresowań oraz pogłębianie zdolności uczniów;
- 4) wdrażanie do samodzielnej pracy umysłowej;
- 5) organizacja właściwego wypoczynku i kulturalnej rozrywki.

W świetlicy dzieci mają zapewnioną pomoc dydaktyczną (odrabianie lekcji). Dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia kulinarne. Wiele czasu poświęca się zagadnieniu bezpieczeństwa dzieci na drodze oraz w trakcie wypoczynku w czasie ferii i wakacji. W 2023 roku do świetlicy zapisano 18 dzieci, średnio dziennie do placówki uczęszczało 18-cioro dzieci. Świetlica dostępna była od poniedziałku do piątku w godz. od 9.00 do 17.00. Każdego dnia tygodnia odbywały się: plastyczne, sportowe, muzyczne, kulinarne, rękodzielnicze, sensoryczne i relaksacyjne. Odbywały się również zajęcia cykliczne, między innymi: „będziemy bezpieczni”, „przyroda wokół nas”, „lato w butelce zamknięte czyli dary jesieni”, „bezpieczna zima”.

Opiekun świetlicy prowadzi zajęcia zgodnie z zaplanowanym programem pracy, realizując założone w nim cele. Poprzez dobór odpowiednich form pracy i metod aktywizujących rozwija zdolności do twórczego wysiłku. Uczestnicy zajęć mają czas na swobodne zabawy, zgodnie z ich zainteresowaniami, korzystają z licznych gier i pomocy zgromadzonych w świetlicy. Wśród wielu różnorodnych form zajęć świetlicowych najbardziej lubianymi przez dzieci są zajęcia plastyczno-techniczne, zabawy ruchowe oraz zajęcia wyjazdowe. Ponadto dwa razy w tygodniu dzieci uczestniczą w zajęciach ruchowych z elementami boksu prowadzonych przez wykwalifikowanych instruktorów. Dzięki współpracy z Klubem Sportowym Bojan Boks Lubań uczestnictwo w tych zajęciach jest bezpłatne dla dzieci z rodzin z trudną sytuacją materialną lub objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszynie.

W strukturze Ośrodka funkcjonuje GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA w dwóch lokalizacjach tj. w Olszynie oraz w filii w Biedrzychowicach. Na dzień 31.12.2023 r. Biblioteka w Olszynie posiadała księgozbiór w liczbie 23.586 wolumenów. W tym roku zakupiono 340 nowości książkowe, w tym: 241 z dotacji organizatora oraz 99 woluminów z dotacji Biblioteki Narodowej. Biblioteka posiada 447 użytkowników zarejestrowanych i aktywnie korzystających ze zbiorów, największą liczbę w wieku powyżej 60 lat oraz przedziale wiekowym 45-60 lat, jak też 6-12 lat. W ogólnej liczbie korzystających znajduje się 132 uczniów, 129 pracujących oraz 186 osób o innym statusie zawodowym. W 2023 roku biblioteka wypożyczyła łącznie 7.722 książek, w tym 6.353 dla dorosłych, 1.165 pozycji dla dzieci i 222 pozycji literatury popularno-naukowej. Biblioteka prowadzi bardzo ożywioną działalność skierowaną do dzieci, w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 40 zajęcia cykliczne dla dzieci i młodzieży, w których łącznie wzięło udział 187 uczestników. Zajęcia były prowadzone również we współpracy ze szkołami i przedszkolem, tego typu wydarzeń odbyło się 8, wzięło w nich udział 127 dzieci. W ramach oferty dla dorosłych prowadzone są zajęcia rękodzielnicze, w których uczestniczyło 27 osób..

Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Biedrzychowicach posiada księgozbiór liczący 4.715 woluminów. W ramach rozwijania księgozbioru w roku 2023 zakupiono 198 nowości wydawniczych, w tym: 106 z dotacji organizatora oraz 92 z dotacji przekazanej przez Bibliotekę Narodową. W filii jest zarejestrowanych 128 czytelników, którzy aktywnie korzystają ze zbiorów, największa grupa w przedziale wiekowym powyżej 60 lat i 45-60 lat. W okresie sprawozdawczym wypożyczono łącznie 1.730 woluminy, w tym: 1.644 książek dla dorosłych, 185 książki dla dzieci

oraz 1 pozycje literatury popularno-naukowej. W Filii w Biedrzychowicach są prowadzone zajęcia dla różnych grup odbiorców. Dla dzieci organizuje się zajęcia kulinarne, plastyczne oraz gry terenowe. Upamiętnia się ważne dni, takie jak: Światowy Dzień Pszczół. W ramach współpracy ze szkołami odbyło się zwiedzanie biblioteki, pieczenie pierników dla Mikołaja w Przedszkolu w Lubaniu. Zajęcia z seniorami obejmowały zajęcia plastyczne z florystyki oraz zajęcia biblioteczne i czytelnicze. Biblioteka Filia brała udział w kilku projektach:

- 1) Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2012-2025 Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek interwencji 1.1 Zakup i zdalny dostęp do nowości;
- 2) Mała Książka Wielki Człowiek;
- 3) Projekt Fundacji Powszechnego Czytania i Legimi „#książkachroni”.

14. Działalność Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Olszynie

Zgodnie ze statutem oraz wpisem do KSR, spółka stanowi 100% własność Gminy Olszyna. Przedsiębiorstwo wpisane jest do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000098800 w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Fabrycznej, IX Wydział Gospodarczy. Prezesem Spółki jest Pan Sławomir Kryszkowski. Spółka zajmuje się między innymi świadczeniem usług:

- 1) pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody;
- 2) oczyszczanie i odprowadzanie ścieków;
- 3) usługi cmentarne i pogrzebowe;
- 4) zarządzanie mieszkaniowym zasobem gminy;
- 5) zarządzanie nieruchomościami – wspólnoty mieszkaniowe;
- 6) wywóz nieczystości płynnych.
- 7) budowa i naprawa systemów kanalizacyjnych, ściekowych i wodnych.

Podstawową działalność gospodarczą Spółka prowadzi w oparciu o majątek własny tj. nieruchomość położoną przy ul. 3 Maja 17 w Olszynie; nieruchomość stanowi zabudowaną działkę gruntu nr 643/4 o powierzchni 6.700 m² i działkę nr 943/9 o powierzchni 1.016 m² wpisaną w księdze wieczystej nr 20067 prowadzonej w Sądzie Rejonowym w Lubaniu; wartość księgowa majątku Spółki na dzień 31.12.2023 r. wynosi: 346.413,90 zł.

Istotnym źródłem prowadzenia działalności jest majątek Gminy, który na podstawie umowy o zarządzanie z dnia 30 stycznia 2001 roku został przekazany do eksploatacji. Według stanu na dzień 31.12.2023 r. wartość początkowa przekazanego w zarządzanie majątku ogółem wynosi 25.136.901,88 zł w tym:

- a) Sieć wodociągowa w Olszynie, Grodnicy, Olszynie Dolnej, Biedrzychowicach i Karłowicach,
- b) Sieć kanalizacyjna w Olszynie, Olszynie Dolnej, Biedrzychowicach i Karłowicach,
- c) Ujęcie wody Olszyna Dolna
- d) Ujęcie wody w Olszynie, ul. Legnicka
- e) Oczyszczalnia ścieków
- f) Cmentarz Komunalny w Olszynie
- g) Cmentarz Komunalny w Biedrzychowicach.

Jedynym udziałowcem Spółki jest Gmina Olszyna, która posiada 100% udziałów tj. 100 udziałów w kwocie 4.347,40 za 1 udział. Kapitał zakładowy w kwocie ogółem 434.740,64 zł składa się z

aportu wyżej opisanej nieruchomości w kwocie 414.740,647 zł i wkładu pieniężnego w kwocie 20.000,00 zł.

Przeciętna liczba zatrudnionych w 2023 roku wyniosła 24,5 etatu, a stan zatrudnienia w osobach na dzień 31.12.2023 r. wyniósł 22 osoby. W stosunku do roku 2022 nastąpił wzrost zatrudnienia o 4 osoby, jak również wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych o 6,2 etatu. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2023 roku wyniosło 5.323,93 zł i w stosunku do roku poprzedniego wzrosło o 11,34%. Postulowany poziom zatrudnienia oszacowany na podstawie realnych możliwości finansowych firmy - zapewniający realizację zadań Spółki na poziomie zadawalającym wynosi 20 – 25 osób. Aktualnie występują wakaty między innymi na stanowiskach kierownika w zakresie działalności wodno-kanalizacyjnej, hydraulików, specjalisty z zakresu technicznej obsługi oczyszczalni ścieków. Z uwagi na specyfikę pracy osób zatrudnionych w uciążliwych warunkach pracy oraz przeciwdziałając niekorzystnej strukturze wiekowej pracowników powodującej „zawodową lukę pokoleniową” konieczne jest doposażenie pracowników i uzbrojenie techniczne. Już w I kwartale 2023 w wyniku wypowiedzenia umowy o pracę oraz przejścia na emeryturę, wystąpi zapotrzebowanie na uzupełnienie załogi o kolejne 2 osoby bezpośrednio zaangażowane w działalność podstawową Spółki.

Struktura przychodów ze sprzedaży w stosunku do przychód ogółem uzyskanych w 2023 roku w wysokości 2.809.,01 przedstawiała się następująco (Tab. 14.1.):

Tab. 14.1.

Lp.	Specyfikacja	kwota	udz. %
1.	dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków	2 018 000,00	71,84%
2.	usługi cmentarne	292 000,00	10,39%
3.	zarządzanie nieruchomościami	247 100,00	8,80%
4.	pozostałe usługi komunalne	252 000,00	8,97%
RAZEM		2 809 100,00	100,00%

Tab. 14.1. Struktura przychodów PUK Sp. z o.o. w Olszynie w 2023 roku

DOSTARCZANIE WODY

Dostawy wody odbywają się na podstawie zezwoleń na pobór wody podziemnej udzielonego przez Starostę Lubańskiego decyzją nr RŚ 6223.2010 na okres 01.01.2022 – 31.12.2030, decyzją nr RŚ 6341.9.20125 na okres 11.08.2012 – 10.08.2032. Zgodnie z tymi zezwoleniami oraz za pomocą urządzeń wodociągowych tj. sieć wodociągowa, ujęcie wody przy ul. Legnickiej w Olszynie, ujęcie wody w Olszynie Dolnej, ujęcie wody w Grodnicy - realizowane jest ujmowanie, uzdatnianie i zbiorowe dostarczanie wody odbiorcom, z którymi zawarto umowę. Gospodarstwa domowe jako odbiorcy wody występują w liczbie 1.773, przedsiębiorstwa, instytucje w liczbie na poziomie 86 odbiorców. Ilość dostarczonej wody w 2023 roku do gospodarstw domowych wyniosła 151,5 tys. m³, a do przedsiębiorstw i instytucji 26,6 tys. m³.

Spółka eksploatuje jedynie wody podziemne. Ich jakość i przydatność do spożycia jest systematycznie kontrolowana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lubaniu jak również prowadzony jest monitoring własny, poprzez zlecenie badania wody dla akredytowanego laboratorium. Woda z ujęcia przy ul. Legnickiej jest bezpośrednio podawana do sieci i jedynie profilaktycznie dezynfekowana podchlorynem sodu, gdyż nie podlega uzdatnianiu ze względu na jej dobrą jakość. Natomiast przy ujęciach w Olszynie Dolnej i Grodnicy funkcjonują

stacje uzdatniania wody, które realizują proces uzdatniania przez filtrowanie, wzbogacanie przez złoża dolomitowe, napowietrzanie i profilaktyczne dezynfekowanie podchlorynem sodu.

W porównaniu do roku 2022 nastąpił ilościowy spadek wody pobranej z ujęć ogółem o 16,1 tys. m³, który wyniósł łącznie 236,3 tys. m³. Biorąc pod uwagę ilość wody pobranej z ujęć i ilość wody sprzedanej wystąpiła strata wody w ilości 58,2 tys. m³. W roku 2023 wystąpił spadek straty wody w porównaniu do roku 2022 o 13,5 tys. m³. Wskaźnik straty wody za 2023 rok wynosi 24,6%.

Jak wynika z powyższych wskaźników efektywności poboru wody konieczne jest podjęcie natychmiastowych działań celem uszczelnienia monitoringu poboru wody. W tym celu przedsięwzięcia zmierzające do racjonalizacji zużycia wody oraz odprowadzania ścieków powinny mieć absolutny priorytet. W pierwszej kolejności należałoby zmierzać m.in. do:

- 1) wymiany odcinków wodociągów i przyłączy o dużej awaryjności (cel: zmniejszenie zasięgu przerw w dostawach wody w przypadku awarii do absolutnego minimum i zmniejszenie rozmiarów utraconej sprzedaży);
- 2) prowadzenia prac związanych z tworzeniem bazy niezbędnych danych pozwalających na sterowanie pracą sieci wodociągowej, dane te pozwolą na regulację ciśnienia w sieci i kierunków przepływów, co wiąże się ze zmniejszeniem liczby awarii, a w konsekwencji ograniczeniem strat wody i utratą przychodów;
- 3) wprowadzania zdalnego odczytu zużycia wody (cel: zmniejszenie kosztów pracowniczych);
- 4) dążenia do wyposażenia w wodomierze wszystkich punktów poboru wody m.in. wody bezpowrotnie zużytej;
- 5) wyeliminowania nieefektywnego systemu poboru opłat od odbiorców indywidualnych w budynkach wielorodzinnych;
- 6) w dalszej kolejności przyporządkowania teoretycznych rozbiórów obszarowych poszczególnych obszarów działania Spółki PUK oraz powiązanie ich z ujęciami wody i rzeczywistą sprzedażą.

ODPROWADZANIE I OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW

Ten rodzaj działalności jest realizowany na podstawie zezwolenia na wprowadzenie ścieków do wód lub ziemi, udzielonego przez Starostę Lubańskiego decyzją nr RŚ 6341.369.2016 na okres 01.01.2017 – 31.12.2026. Odbiór i oczyszczanie ścieków odbywa się w oparciu o sieć kanalizacyjną oraz oczyszczalnię ścieków. Oczyszczalnia ścieków jest instalacją mechaniczno - biologiczną.

Ilość odebranych ścieków w 2023 r. z gospodarstw domowych wyniosła 132,1 tys. m³, a od przedsiębiorców i instytucji 23,0 tys. m³. W porównaniu do roku 2021 nastąpił ilościowy spadek odprowadzonych ścieków (sprzedaż) o 1,0 m³. Mając na uwadze, iż ilość odprowadzonych ścieków odpowiada ilości pobranej wody określonej na podstawie odczytów wodomierzy, poprawa efektywności i monitorowania pobranej wody jednocześnie pozytywnie wpłynie na optymalne określenie ilości odprowadzonych ścieków. Dlatego też w tym zakresie najpilniejsze zadania zmierzają m.in. do:

- 1) pilnego i permanentnego prowadzenia kontroli włączeń do sieci kanalizacyjnej pod kątem nielegalnego odprowadzania wód deszczowych i infiltracyjnych;
- 2) wykonywania przeglądów sieci oraz likwidacja istniejących nieszczelności;
- 3) kontroli jakości gospodarki ściekowej u odbiorców komercyjnych (przemysłowych).

USŁUGI CMENTARNE

Spółka prowadzi całokształt spraw związanych z utrzymaniem porządku na cmentarzach, nadzoruje korzystanie z cmentarzy i kaplic cmentarnych przez osoby prawne i prywatne. Pobiera opłaty cmentarne, w tym za miejsce grzebalne, za korzystanie z kaplicy cmentarnej itp. zgodnie z Uchwałą Nr III/14/2016 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 31.03.2016 r. Celem obniżenia kosztów funkcjonowania cmentarzy w 2023 roku zostały podjęte działania w zakresie radykalnego zmniejszenia kosztów z tytułu wywozu nieczystości i poprawy estetyki miejsca.

POZOSTAŁE USŁUGI KOMUNALNE

W ramach pozostałych usług komunalnych Spółka realizuje wywóz nieczystości płynnych samochodem asenizacyjnym oraz drobne usługi w zakresie instalacji wodno-kanalizacyjnych. W 2023 roku odebrano od klientów 774 m³ ścieków i uzyskano z tego tytułu przychody ze sprzedaży w wysokości 133,3 tys. zł. Z tytułu usług w zakresie instalacji wodno-kanalizacyjnych przychody ze sprzedaży wyniosły 64,9 tys. zł.

ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. jako zarządzający gminnymi nieruchomościami mieszkaniowymi, działający na podstawie porozumienia z dnia 30.12.2005 r. prowadzi całokształt spraw związanych z funkcjonowaniem gospodarki mieszkaniowej Gminy. Zasoby mieszkaniowe obejmują 9 budynków mieszkalnych o łącznej powierzchni eksploatacyjnej mieszkań 2.395,55 m² (100% własności Gminy) oraz współwłasność Gminy w 51 budynkach, w których łączna powierzchnia eksploatacyjna mieszkań gminnych wynosi 3.429,85 m², jak też 2 lokale socjalne o powierzchni 57,1 m². Podstawowe dane finansowe dotyczące działalności mieszkaniowej zaprezentowano w Tab. 10.1.3.

Tab. 14.2

Lp.	Specyfikacja	wartość
1.	roczny przypis czynszu	458 054,97
2.	roczne dochody (wpływy) z czynszów	446 290,00
3.	bieżące koszty utrzymania	443 223,59
4.	stan środków pieniężnych na dzień 31.12.2023 r.	699,85
5.	stan należności wg. stanu na dzień 31.12.2023 r.	406 779,81

Tab. 14.2. dane finansowe dotyczące działalności finansowej w 2023 roku

Na podstawie Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy na lata 2021-2025, przyjętego Uchwałą Nr XII/65/2020 z dnia 25 listopada 2020 roku, sporządzony został krótkoterminowy plan na 2024 rok, który zawierał następujące kluczowe parametry:

- 1) Dochody: 515.000,00 zł
- 2) Wydatki: 515.000,00 zł
 - w tym:
 - usługi remontowe 129.000,00 zł
 - pozostałe usługi 386.000,00 zł

Jak wynika z wykonania prezentowanego Tab. 14.2. plan nie został wykonany w dochodach jak również w wydatkach. Wzrost kosztów wywołany przede wszystkim wysoką inflacją uniemożliwił

wykonanie remontów nieruchomości mieszkaniowych. Sfinansowane zostały niezbędne wydatki na eksploatację i funkcjonowanie nieruchomości. Wpływy wyłącznie z opłat czynszu (stawka bazowa czynszu od stycznia do marca 2023 - 3,55 zł/m² oraz od kwietnia do grudnia 2023 - 5,30 zł/m²) nie pozwoliły w pełni na kompleksowe finansowanie gospodarki mieszkaniowej w odniesieniu do potrzeb i stanu technicznego.

Celem poprawy sytuacji finansowej w zakresie gospodarki mieszkaniowej, PUK Sp. z o.o. w dniu 10 października 2022 r. wystąpiła z wnioskiem o podjęcie przez Radę Miejską w Olszynie uchwały wprowadzającej zmiany w Wieloletnim Programie Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Olszyna na lata 2021-2025. Zakres wnioskowanych zmian obejmuje wzrost kosztów remontów, kosztów eksploatacji i utrzymania oraz stawek bazowych czynszu na lata 2023-2025. Rada Miejska pozytywnie rozpatrzyła wniosek podejmując Uchwałę Nr XIII/52/2022 z dnia 16 listopada 2022 roku. Z tego dokumentu wynika, że stawka bazowa czynszu w roku 2024 wyniesie 6,30 zł, a na kolejny rok 2025 osiągnie poziom 7,30 zł.

15. Strategie i programy wieloletnie

Gmina Olszyna realizuje pewną liczbę programów wieloletnich dotyczących między innymi strategię rozwoju gminy, kierunków rozwoju pomocy społecznej, zasad usuwania azbestu z terenu naszej gminy, czy planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości. W ostatnim roku podjęto uchwały dotyczące strategii wobec ochrony środowiska oraz założeń długofalowych w zakresie ochrony zabytków. Mając na uwadze zapisy art. 28 aa ustawy z dnia 8 marca 1998 r. o samorządzie gminnym, celowe wydaje się przypomnienie głównych założeń tych programów i strategii.

15.1. Strategia rozwoju Gminy Olszyna na lata 2021-2025

Można stwierdzić, że wszystkie podejmowane działania Burmistrza oraz kierowników jednostek organizacyjnych gminy mają na celu zrealizowania w jak najwyższym stopniu przyjętej strategii. Obecnie obowiązującą strategię przygotowała firma zewnętrzna, zachowując wszystkie wymagania związane z tak dużym opracowaniem, w szczególności przeprowadzono konsultacje społeczne nad kształtem przyszłej strategii. Po zakończeniu działań przygotowawczych przyjęliście Państwo *Uchwałę Nr VI/25/2021 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 25 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Olszyna na lata 2021-2025*. Dokument jest kontynuacją dotychczas realizowanych działań strategicznych, zakłada tę samą wizję gminy oraz jej misję. Zmienia jedynie niektóre zadania operacyjne oraz sposób dojścia do pożądaných efektów.

WIZJĘ naszej gminy określono jako: „Gmina Olszyna jako ośrodek atrakcyjny dla turystów, inwestorów oraz mieszkańców rozwija się w sposób zrównoważony pod względem społecznym, technicznym, przestrzennym oraz przyrodniczym, wykorzystując przy tym swoje walory środowiskowe oraz potencjał lokalnej społeczności, stając się tym samym atrakcyjnym oraz przyjaznym miejscem dla ludzi”. Określono również misję, czyli kierunki i sposoby działania na najbliższe lata mające służyć osiągnięciu celów określonych w wizji. Przypomnę, że **MISJĘ** zdefiniowano następująco: „Gmina Olszyna w sposób zintegrowany dąży do poprawy jakości stanu infrastruktury, środowiska oraz gospodarki, wpływając tym samym na rozwój lokalnej społeczności, co poprawi znacząco jej pozycję na tle całego powiatu lubańskiego”. Należy zaznaczyć, że strategia jest konsekwentnie realizowana poprzez podejmowanie zadań

inwestycyjnych oraz udział Urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy w różnych przedsięwzięciach, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych.

Cele i kierunki strategicznego rozwoju Gminy zostały opracowane w postaci zestawienia, zawierającego najważniejsze informacje dotyczące kierunków interwencji w Gminie, w tym również wskaźniki służące monitorowaniu efektów wdrażania Strategii Rozwoju Gminy. Syntezę tego zestawienia przedstawiono w postaci tabelarycznej.

Tab. 15.1.1.

Nazwa projektu 1:		Modernizacja i rozbudowa stadionu sportowego w Olszynie wraz z infrastrukturą towarzyszącą	
	Cel projektu	Zwiększenie dostępności mieszkańców do aktywizacji sportowo-kulturalnej poprzez odnowę infrastruktury oraz zapewnienie dostępu do cyklicznie organizowanych działań służących aktywizowaniu mieszkańców i przeciwdziałaniu problemom społecznym.	
	Działania podejmowane w ramach projektu	<u>Działanie</u>	
		1. odnowa płyty boiska	powierzchnia poddana odnowieniu - 14 276,12 m ²
		2. rekultywacja terenów zielonych	
		3. wymiana małej infrastruktury technicznej	liczba wymienionej małej infrastruktury - 8
		4. wymiana oświetlenia	liczba wymienionych punktów świetlnych - 6
		5. modernizacja boiska atletycznego	
	Szacowana wartość i źródła finansowania	5 500 000,00 zł	środki finansowe zewnętrzne (RPO województwa dolnośląskiego na lata 2021-2027); środki własne gminy
Nazwa projektu 2:		Modernizacja oświetlenia ulicznego	
	Cel projektu	Wymiana starego, zużywającego znaczną ilość energii, oświetlenia ulic na ekologiczne źródła światła oraz objęcie oświetleniem nowych obszarów w celu zapewnienia wzrostu bezpieczeństwa oraz poprawy życia mieszkańców, a także przyczynienie się do spadku zużycia energii elektrycznej	
	Działania podejmowane w ramach projektu	<u>Działanie</u>	
		1. inwentaryzacja oświetlenia ulicznego	liczba oświetlenia o niskiej efektywności energetycznej - 50 sztuk
		2. wymiana lamp	liczba nowych źródeł oświetlenia - 100 sztuk
	szacowana wartość i źródła finansowania	2 500 000,00 zł	środki finansowe zewnętrzne (RPO województwa dolnośląskiego na lata 2021-2027); środki własne gminy
Nazwa projektu 3:		Budowa boisk wielofunkcyjnych i placów zabaw	
	Cel projektu	Zwiększenie dostępności mieszkańców do boisk wielofunkcyjnych oraz placów zabaw, szczególnie na obszarach wiejskich. Zapewnienie mieszkańcom możliwości aktywnego uczestnictwa w działaniach aktywizacyjnych, w szczególności w zakresie zapewnienia dzieciom dostępności do boisk oraz placów zabaw.	
	Działania podejmowane w ramach projektu	<u>Działanie</u>	
		1. zagospodarowanie przestrzeni wokół boiska	powierzchnia obszarów zagospodarowanych - 0,4 ha
		2. budowa murawy boiska	
		3. budowa trybun	liczba obiektów małej infrastruktury - 15

		4.	budowa przebieralni oraz budynku sportowego	liczba oddanych do użytkowania budynków - 2
		5.	budowa placów zabaw	liczba oddanych do użytkowania placów zabaw - 3
	Szacowana wartość i źródła finansowania		1 200 000,00 zł	środki finansowe zewnętrzne (RPO województwa dolnośląskiego na lata 2021-2027); środki własne gminy
Nazwa projektu 4:		Wymiana nieekologicznych źródeł ciepła na obszarze Aglomeracji Jeleniogórskiej		
	Cel projektu	Zapewnienie dostępu mieszkańców do ekologicznych źródeł ciepła, co wpłynie na obniżenie stopnia zanieczyszczenia powietrza, zwiększenie jakości życia poprzez eliminację smogu występującego szczególnie w sezonie zimowym, a także poprawę zdrowia mieszkańców.		
	Działania podejmowane w ramach projektu	<u>Działanie</u>		<u>Wskaźnik</u>
		1.	ewidencjonowanie źródeł ciepła	
		2.	wymiana źródeł ciepła	liczba zmodernizowanych źródeł ciepła - 100
		3.	modernizacja instalacji c.o.	
		4.	zakup i instalacja paneli fotowoltaicznych	liczba zamontowanych paneli fotowoltaicznych - 50
		5.	budowa placów zabaw	liczba oddanych do użytkowania placów zabaw - 3
	Szacowana wartość i źródła finansowania		3 000 000,00 zł	środki finansowe zewnętrzne (ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej - perspektywa UE 2021-2027); środki własne gminy
Nazwa projektu 5:		Modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej		
	Cel projektu	Zapewnienie mieszkańcom dostępu do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej poprzez modernizację i budowę infrastruktury na obszarze wiejskim i miejskim. Realizacja projektu przyczyni się do zwiększenia jakości życia mieszkańców oraz przewyższenia wykluczenia w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków sanitarnych. Realizacja projektu pozwoli na zwiększenie poziomu ochrony środowiska w gminie.		
	Działania podejmowane w ramach projektu	<u>Działanie</u>		<u>Wskaźnik</u>
		1.	budowa infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	długość wybudowanej sieci - 10 km
		2.	podłączenie infrastruktury do obiektów mieszkalnych	liczba obiektów podłączonych do sieci - 50
	Szacowana wartość i źródła finansowania		15 000 000,00 zł	środki finansowe zewnętrzne (RPO województwa dolnośląskiego na lata 2021-2027); środki własne gminy
Nazwa projektu 6:		Zapewnienie dostępności osobom niepełnosprawnym oraz elektromobilności na obszarze gminy		
	Cel projektu	Zwiększenie dostępności budynków użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych poprzez zniwelowanie barier architektonicznych oraz zapewnienie pełnej dostępności cyfrowej jednostek organizacyjnych gminy, wpływające na zwiększenie jakości życia osób niepełnosprawnych. Ponadto rozwój obszaru elektromobilności poprzez zapewnienie dostępu do publicznie dostępnych ładowarek samochodów elektrycznych.		
	Działania podejmowane w ramach projektu	<u>Działanie</u>		<u>Wskaźnik</u>
		1.	przebudowa wejść do obiektów użyteczności publicznej	liczba przebudowanych obiektów - 3
		2.	budowa wind	
		3.	budowa podjazdów	liczba wybudowanych podjazdów - 2
		4.	zakup infrastruktury pomocnej przy poruszaniu osobom niedowidzącym i	liczba zakupionej infrastruktury - 10

		słabo widzącym		
		5.	modernizacja stron internetowych	liczba zmodernizowanych stron internetowych - 6
		6.	budowa ładowarek samochodowych	liczba wybudowanych ładowarek - 1
	Szacowana wartość i źródła finansowania		600 000,00 zł	środki finansowe zewnętrzne (RPO województwa dolnośląskiego na lata 2021-2027); środki własne gminy
Nazwa projektu 7:		Odnowa świetlic wiejskich		
	Cel projektu	Zwiększenie możliwości aktywizacji osób na obszarach wiejskich poprzez zapewnienie dostępu do świetlic wiejskich i możliwości efektywniejszego wykorzystania obiektów. W szczególności celem projektu jest aktywizowanie młodzieży tak, aby bezpiecznie spędzała czas wolny i uległo zmniejszeniu ryzyko uzależnień w niniejszej grupie mieszkańców gminy.		
	Działania podejmowane w ramach projektu		<u>Działanie</u>	<u>Wskaźnik</u>
		1.	remont elewacji	liczba odnowionych świetlic - 3; powierzchnia poddana modernizacji - 150 m ²
		2.	wymiana okien i drzwi	
		3.	malowanie wnętrza obiektu	
		4.	wymiana instalacji	
		5.	wyposażenie w sprzęt aktywizacyjny	liczba zakupionego sprzętu - 20
	Szacowana wartość i źródła finansowania		1 000 000,00 zł	środki finansowe zewnętrzne (RPO województwa dolnośląskiego na lata 2021-2027); środki własne gminy
Nazwa projektu 8:		Aktywizacja seniorów		
	Cel projektu	zapewnienie wsparcia osobom w wieku senioralnym poprzez działania aktywizacyjne oraz dostęp do aktywności umożliwiających atrakcyjne spędzanie czasu wolnego oraz wsparcie terapeutyczne		
	Działania podejmowane w ramach projektu		<u>Działanie</u>	<u>Wskaźnik</u>
		1.	organizowanie działań aktywizacyjnych	liczba zajęć aktywizacyjnych - 30
		2.	organizowanie zajęć terapeutycznych	
		3.	realizacja działań animacyjnych	liczba realizowanych działań animacyjnych - 10
		4.	zapewnienie różnych form opieki	liczba realizowanych form opieki - 10
	Szacowana wartość i źródła finansowania		300 000,00 zł	środki finansowe zewnętrzne (RPO województwa dolnośląskiego na lata 2021-2027); środki własne gminy
Nazwa projektu 9:		Rozwój infrastruktury rowerowej		
	Cel projektu	Zwiększenie dostępu mieszkańców do infrastruktury rowerowej poprzez budowę nowych ścieżek rowerowych zwiększających potencjał gospodarczy gminy w obszarze turystyki, a także jakość życia mieszkańców, którzy będą mogli w większym stopniu podejmować aktywność sportową.		
	Działania podejmowane w ramach projektu		<u>Działanie</u>	<u>Wskaźnik</u>
		1.	modernizacja dróg szutrowych i dostosowanie do wymogów ścieżki rowerowej	długość wybudowanej ścieżek rowerowych - 4 km
		2.	budowa ścieżek rowerowych	
		3.	montaż infrastruktury niezbędnej dla rowerzystów	liczba zakupionej infrastruktury - 30

	Szacowana wartość i źródła finansowania		1 000 000,00 zł	środki finansowe zewnętrzne (ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej - perspektywa UE 2021-2027); środki własne gminy
Nazwa projektu 10:		Modernizacja i rozbudowa Gminnego Przedszkola Publicznego w Olszynie		
	Cel projektu	Zapewnienie dostępu do edukacji przedszkolnej dzieciom zamieszkującym gminę ze szczególnym uwzględnieniem możliwości aktywizacji kobiet w wieku produkcyjnym, które będą mogły podejmować aktywność zawodową.		
	Działania podejmowane w ramach projektu		<u>Działanie</u>	<u>Wskaźnik</u>
		1.	wymiana stolarki otworowej	liczba budynków poddanych modernizacji - 1
		2.	wymiana instalacji	
		3.	roboty budowlane	
		4.	dostosowanie obiektu do potrzeb dzieci oraz osób niepełnosprawnych	
	5.	zakup pomocy edukacyjnych		liczba zakupionej infrastruktury edukacyjnej - 20
	Szacowana wartość i źródła finansowania		2 000 000,00 zł	środki finansowe zewnętrzne (ZIT Aglomeracji Jeleniogórskiej - perspektywa UE 2021-2027); środki własne gminy
Nazwa projektu 11:		Powiększenie bazy turystyczno-rekreacyjnej nad Jeziorem Leśniańsko-Złotnickim		
	Cel projektu	wzrost jakości życia mieszkańców oraz rozwój gospodarczy gminy poprzez zapewnienie modernizacji potencjału turystyczno-rekreacyjnego nad Jeziorem Leśniańsko-Złotnickim		
	Działania podejmowane w ramach projektu		<u>Działanie</u>	<u>Wskaźnik</u>
		1.	budowa mostu nad jeziorem, łączącego miejscowość Bożkowice ze Stankowicami	obszar poddany działaniom modernizacyjnym - 3 ha; liczba wymienionej infrastruktury - 25
		2.	adaptacja i rekultywacja terenu nad jeziorem	
		3.	budowa parkingu	
		4.	utworzenie miejsc rekreacyjnych nad jeziorem	
		5.	przygotowanie ścieżek dojazdowych	długość ścieżek dojazdowych - 2 km
	6.	rozbudowa bazy noclegowej	liczba miejsc noclegowych - 10	
	Szacowana wartość i źródła finansowania		3 000 000,00 zł	środki finansowe zewnętrzne (RPO województwa dolnośląskiego na lata 2021-2027); środki własne gminy

Tab. 15.1.1. Wykaz celów strategicznych i operacyjnych Strategii Rozwoju Gminy Olszyna 2021-2025

15.2. Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych

Obowiązek opracowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olszyna wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje: „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Wypełniając zacytowany przepis Rada Miejska podjęła Uchwałę Nr VII/41/2019 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olszyna na lata 2019-2023. Przyjęcie strategii było poprzedzone holistyczną diagnozą sytuacji społeczno-ekonomicznej i gospodarczej

gminy, na podstawie danych statystycznych oraz analizy zjawisk socjologicznych i społecznych występujących w społeczności lokalnej. Aby sformułować strategię przeprowadzono również ankietę wśród osób odpowiedzialnych za kierunki rozwoju gminy. Efektem podjętych działań była analiza SWOT identyfikująca mocne i słabe strony gminy oraz szanse i zagrożenia w jej funkcjonowaniu i rozwoju. W wyniku przeprowadzonych działań przygotowawczych ustalono misję samorządu Gminy w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019-2023, która brzmi następująco: „Skuteczne aktywizowanie osób zagrożonych lub dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, podniesieniu jakości życia mieszkańców i stworzenie im warunków do rozwoju, wzmacnianie rodzin oraz integrowanie społeczności lokalnej”. Dla tak sformułowanej misji wyznaczono cele strategiczne, cele operacyjne oraz szczegółowe kierunki działań, zaprezentowane w Tab. 11.4.1. Dla tak zdefiniowanych celów określono szczegółowe kierunki działań (wręcz jednostkowe wytyczne), osoby lub instytucje odpowiedzialne za ich realizację, partnerów, którzy mogą wspomóc lub przyspieszyć osiągnięcie tych celów, jak też źródła finansowania Strategii.

Tab. 15.2.1.

Cel strategiczny 1:		Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania	
	cele operacyjne	1.	zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej
		2.	ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych
Cel strategiczny 2:		Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej	
	cele operacyjne	1.	udzielenie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie
		2.	zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia
Cel strategiczny 3:		Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stworzenie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju	
	cele operacyjne	1.	wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy
		2.	tworzenie w gminie nowych miejsc pracy
Cel strategiczny 4:		Wspieranie rodzin oraz zapewnianie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju	
	cele operacyjne	1.	pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji
		2.	zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju
Cel strategiczny 5:		Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego w gminie	
	cele operacyjne	1.	przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich
		2.	podejmowanie przedsięwzięć profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych poświęconych przestępczości
Cel strategiczny 5:		Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego	
	cele operacyjne	1.	doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie
		2.	rozwijanie i wspierania sektora pozarządowego oraz rozszerzenie współpracy z należącymi do niego organizacjami

Tab. 15.2.1. Cele strategiczne i operacyjne Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Istotnym elementem było również wskazanie prognozowanych zmian, które obniżą poziom zidentyfikowanych zagrożeń. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olszyna na lata 2019-2023 będzie realizowana w szczególności poprzez następujące programy:

- 1) Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
- 2) Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 3) Gminny program wspierania rodziny;
- 4) Program współpracy Gminy Olszyna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

W ramach strategii będą również realizowane projekty, których zasięg i liczba uzależnia się od ilości środków finansowych posiadanych i pozyskanych przez samorząd. Projekty będą realizowane w różnym horyzoncie czasowym od przedsięwzięć kilkumiesięcznych do kilkuletnich. Przykładowe projekty zaproponowane do realizacji są następujące: „My, Wy, Oni – to jedność”; „Paczka dla seniora”, jak również: ulepszenie i unowocześnienie placu zabaw w przedszkolu, czy też budowa stadionu lekkoatletycznego. Koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olszyna na lata 2019-2023 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie. Działania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w zależności od pozyskanych środków finansowych.

15.3. Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie

Na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Rada Miejska podjęła *Uchwałę Nr III/11/2018 z dnia 28 grudnia 2018 w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2024*, który był realizowany również w 2023 roku. Głównym celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez działania interwencyjne wobec osób stosujących przemoc. Cele są realizowane dzięki systematycznemu monitorowaniu i diagnozowaniu zjawiska w przemocy w rodzinach oraz poprzez edukację społeczeństwa w tym obszarze. Przyjęcie tej uchwały zostało poprzedzone identyfikacją i analizą problemów przemocy na podstawie danych pochodzących z Policji, Straży Miejskiej, szkół prowadzonych przez Gminę Olszyna oraz Ośrodek Pomocy Społecznej. Posiłowano się również opracowaniami ogólnopolskimi, wskazującymi na efekty działania różnych programów, w tym: „niebieskiej karty”. Z przeprowadzonej analizy wynika, że zanotowano nieznaczny spadek interwencji domowych na terenie gminy oraz zakładania „niebieskiej karty”. Do zadań gminy w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy:

- 1) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych;
- 2) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- 3) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez formy edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Powyższe zadania są realizowane przez instytucje lokalne, z których każda odpowiada za wydzielony obszar współdziałania, należą do nich: instytucja pomocy społecznej, Policja, instytucje ochrony zdrowia, jednostki oświaty wraz z zatrudnionymi w nich specjalistami, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interwencyjny i Grupa Robocza. Szczegółowe cele programu zostały określone w następujący sposób:

- 1) diagnozowanie zjawiska występowania przemocy w rodzinie w Gminie Olszyna;
- 2) zwiększanie skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Olszyna;
- 3) zapewnienie ochrony oraz udzielania wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy na terenie Gminy Olszyna;
- 4) podnoszenie świadomości społecznej oraz wrażliwości na zjawisko przemocy domowej na terenie Gminy Olszyna;
- 5) ciągłe edukowanie i podnoszenie wiedzy osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu poprawienia skuteczności tych działań na terenie Gminy.

Realizatorami programu są wszystkie instytucje wymienione wcześniej jako źródła danych do jego przygotowania. Źródłami finansowania zadań będą środki pochodzące z budżetu gminy oraz zgromadzone w ramach opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Miejskiej w Olszynie sprawozdanie z realizacji programu.

15.4. Plan usuwanie azbestu z terenu Gminy Olszyna

Opracowanie programu jest związane z realizacją zapisów zawartych w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032, przyjętym przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej Uchwałą Nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 roku (zmienionej Uchwałą nr 39/2010 z 15 marca 2010 r.), utrzymującego cele Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski. Na poziomie lokalnym zadania wynikające z Programu powinny być realizowane m. in. przez samorząd gminny, do zadań którego w szczególności należy przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Taki program został opracowany i przyjęty przez Państwa na podstawie *Uchwały Nr XII/49/2021 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 20 października 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Olszyna na lata 2021-2032”*. Główne cele tego programu obejmują:

- 1) bezpieczne usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest;
- 2) minimalizację negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju;
- 3) zachęcenie mieszkańców do udziału w przedsięwzięciu „usuwanie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa dolnośląskiego” finansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu;
- 4) likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Program obejmuje aktualną ocenę stanu oraz ilość wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Olszyna, uzyskana podczas inwentaryzacji w terenie przeprowadzonej w dniach 05-14 lipca 2021 r. W dokumencie przedstawiono harmonogram oraz szacunkowy koszt usunięcia wyrobów azbestowych, jak też wskazano możliwości pozyskania środków z różnych źródeł finansowania. Elementem opracowania jest również harmonogram najważniejszych zadań do realizacji w rozbiu na poszczególne lata. Program podzielono na trzy główne etapy (tzw. kamienie milowe):

- 1) inwentaryzacja terenowa oraz stworzenie bazy danych;
- 2) określenie kierunków i celów realizacji;
- 3) odpowiedzialność za wdrożenie i monitoring.

Przedstawiony w opracowaniu harmonogram przewiduje, że do końca 2023 r. zostaną zutylizowane wyroby zmagazynowane w ilości 80.100 kg, koszt tej operacji wyniesie 32.826,25 zł., w następnej kolejności będą sukcesywnie demontowane i utylizowane wyroby azbestowe o mniejszym stopniu pilności. To działanie przewidziane jest do końca roku 2032 r. w ilości 481.305 kg, a łączny koszt tej operacji wyniesie: 303.222,20 zł. Działaniami równoległymi jest demontaż i utylizacja wyrobów azbestowych będących w posiadaniu Gminy Olszyna w ilości 26.325 kg oraz demontaż i utylizacja wyrobów azbestowych w posiadaniu osób prawnych w ilości 61.710 kg. Zakończenie obu działań przewiduje się na koniec 2032 r. a szacunkowy koszt wyniesie: 55.567 zł.

Informacja ze stanowiska ds. ochrony środowiska, gospodarki komunalnej i planowania przestrzennego wskazuje, że w 2023 roku pozyskano środki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w wysokości 8.890,00 zł., co pozwoliło na odebranie i utylizację azbestu od 5 właścicieli nieruchomości, w ilości 12.700 tony. W zakresie tego programu wciąż poszukiwane są nowe źródła finansowania, jak również prowadzone są akcje informujące mieszkańców o możliwościach usunięcia i utylizacji tego produktu. Wykonywana jest również sprawozdawczość.

15.5. Gminny Program Ochrony Środowiska

Obowiązek opracowania przez gminy Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska, w szczególności: *art. 17.1. wskazujący, że organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych. Ponadto, z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.* Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Olszyna na lata 2023-2027 z perspektywą do 2030 roku* jest realizacja przez jednostkę samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych.

Istotnym celem *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Olszyna na lata 2023-2027 z perspektywą do 2030 roku* jest zapewnienie efektywnego i sprawnego wykorzystania środków finansowych na działania wskazane w Programie oraz umożliwienie i wspieranie pozyskiwania środków na realizację określonych zadań środowiskowych przez jednostkę samorządową. Realizacja postanowień Programu powinna doprowadzić do poprawy stanu środowiska

naturalnego oraz zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań prawa.

Program Ochrony Środowiska Gminy Olszyna na lata 2023-2027 z perspektywą do 2030 roku zawiera cele i zadania krótkookresowe do roku 2027 oraz cele długookresowe do roku 2030. Ocena i weryfikacja realizacji zadań Programu dokonywana będzie zgodnie z wymogami ww. ustawy - co 2 lata od przyjęcia dokumentu, stwarzając możliwości jego weryfikacji i aktualizacji.

Program Ochrony Środowiska Gminy Olszyna na lata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030 jest dokumentem strategicznym gminy dotyczącym ochrony środowiska, opracowanym zgodnie z dokumentami sektorowymi oraz dokumentami krajowymi. Dokument opisuje 10 obszarów interwencji, które odpowiadają poszczególnym komponentom środowiska lub obszarom mającym wpływ na stan środowiska. Opis każdego z obszarów składa się z opisu działań realizowanych w latach poprzednich, analizy stanu aktualnego środowiska, identyfikacji problemów jakie występują w danym obszarze, wyznaczeniu celów i działań zmierzających do poprawy stanu danego komponentu. Program zawiera również opis działań z zakresu monitorowania odpowiednich wskaźników środowiskowych, czyli wartości określających poprawę lub pogorszenie stanu środowiska.

W *Programie Ochrony Środowiska Gminy Olszyna na lata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030* przedstawiono cele, kierunki interwencji i zadania ochrony środowiska wraz z podaniem ich źródeł finansowania. Dokonano również opisu realizacji systemu programu ochrony środowiska poprzez zaplanowanie harmonogramu rzeczowo-finansowego realizacji zadań własnych wraz z finansowaniem zaplanowanych działań interwencji.

Dla obszarów wymagających interwencji na terenie gminy Olszyna wyznaczono cele, kierunki oraz zadania, które służyć mają poprawie stanu środowiska, co przedstawiono w poniższej tabeli. Oprócz tego wyznaczono zadania, które służyć mają ochronie i zachowaniu obecnego stanu pozostałych komponentów środowiska. Do każdego zadania przypisano jednostkę odpowiedzialną za wykonanie zadania, zaproponowano wskaźnik monitorowania oraz przypisano możliwe ryzyka, jakie wiążą się z realizacją danego zadania. Cele niniejszego programu zostały wyznaczone na podstawie:

- 1) zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych komponentów środowiska,
- 2) możliwości finansowych jednostki samorządu terytorialnego,
- 3) celów dokumentów wyższego szczebla (poziom powiatowy, wojewódzki i krajowy),
- 4) celów dokumentów lokalnych (funkcjonujących na terenie gminy).

Tab. 15.5.1.

Obszar I: Ochrona Klimatu i jakości powietrza		
Cel	Kierunek interwencji	Zadanie
Poprawa jakości powietrza	Poprawa efektywności energetycznej	1. Likwidacja konwencjonalnych źródeł ciepła lub wymiana na inne o mniejszej zawartości popiołu
		2. Wzrost inwestycji w OZE
		3. Termoizolacja budynków publicznych
		4. Wymiana oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne
	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych	1. Bieżący remont i modernizacja dróg gminnych
		2. Budowa obwodnicy w miejscowości Biedrzychowice

Obszar II: Zagrożenia hałasem		
<i>Cel</i>	<i>Kierunek interwencji</i>	<i>Zadanie</i>
Ochrona przed hałasem	Ograniczenie nadmiernego hałasem w miejscach strategicznych	1. Monitoring poziomu hałasem w wyznaczonych punktach pomiarowych
		2. Montaż ścian akustycznych
		3. Budowa nowych dróg oraz remonty bieżące i kapitalne w celu poprawy standardów technicznych
		4. Budowa ścieżek rowerowych
Obszar III: Pola elektromagnetyczne		
<i>Cel</i>	<i>Kierunek interwencji</i>	<i>Zadanie</i>
Wyeliminowanie negatywnych oddziaływań pól elektromagnetycznych	Ograniczenie oddziaływania pól elektromagnetycznych	1. Kontynuacja monitoring poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku
		2. Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów o ochronie przed polami elektromagnetycznymi (wyznaczenie stref technicznych bezpieczeństwa)
		3. Wprowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)
Obszar IV: Gospodarowanie wodami		
<i>Cel</i>	<i>Kierunek interwencji</i>	<i>Zadanie</i>
Poprawa jakości wód powierzchniowych i ochrona jakości i ilości wód podziemnych	Zapewnienie dobrej jakości wód podziemnych i powierzchniowych oraz ograniczenie ich zużycia	1. Monitoring jakości wód podziemnych i powierzchniowych
		2. Ograniczenie zużycia wody na 1 mieszkańca
		3. Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków odprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz poboru wód
		4. Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
	Zapewnienie bezpieczeństwa powodziowego	1. Utrzymanie budowli przeciwpowodziowych
		2. Projekt i budowa sieci obserwacji hydrologicznej na najbardziej niebezpiecznych ciekach wodnych na obszarze powiatu
Obszar V: Gospodarka wodno-ściekowa		
<i>Cel</i>	<i>Kierunek interwencji</i>	<i>Zadanie</i>
Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej	Rozwój i dostosowanie instalacji oraz urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu	1. Zwiększenie dostępności mieszkańców gminy do zbiorczego systemu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków oraz oczyszczalni ścieków
		2. Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę
		3. Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowania osadów ściekowych
		4. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, na terenach dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie
Obszar VI: Zasoby geologiczne		
<i>Cel</i>	<i>Kierunek interwencji</i>	<i>Zadanie</i>
Ochrona zasobów naturalnych	Ochrona zasobów kopalin	1. Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż objętych koncesją oraz eliminacja nielegalnego wydobycia

		2.	Monitoring zasobów naturalnych
Obszar VII: Gleby			
<i>Cel</i>	<i>Kierunek interwencji</i>	<i>Zadanie</i>	
Podniesienie jakości gleb	Zachowanie funkcji środowiskowych i gospodarczych gleb	1.	Kontrola poziomu zanieczyszczenia gleb
		2.	Rekultywacja gleb i obszarów zdegradowanych
		3.	Promocja rolnictwa ekologicznego
Obszar VIII: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			
<i>Cel</i>	<i>Kierunek interwencji</i>	<i>Zadanie</i>	
Racjonalna gospodarka odpadami	Doskonalenie systemu gospodarowania odpadami	1.	Działalność PSZOK
		2.	Wzrost ilości odpadów segregowanych
		3.	Spadek ilości odpadów niesegregowanych
		4.	Realizacja gminnego programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest
		5.	Wzrost wiedzy na temat racjonalnego gospodarowania odpadami
		6.	Eliminowanie dzikich wysypisk śmieci
Obszar IX: Zasoby przyrodnicze			
<i>Cel</i>	<i>Kierunek interwencji</i>	<i>Zadanie</i>	
Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej	Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazem	1.	Monitoring obszarów chronionych
		2.	Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną
		3.	Ochrona pomników przyrody
		4.	Ochrona użytków ekologicznych
		5.	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych
Obszar X: Zagrożenie poważnymi awariami			
<i>Cel</i>	<i>Kierunek interwencji</i>	<i>Zadanie</i>	
Minimalizowanie zagrożeń występowania poważnych awarii	Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	1.	Przeciwdziałanie wystąpieniu poważnych awarii (kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii) oraz uwzględnienie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach środowiskowych
		2.	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku
		3.	Szkolenia i ćwiczenia Zespołu Reagowania Kryzysowego

Tab. 15.5.1. Cele i zadania Programu Ochrony Środowiska w Gminie Olszyna

W celu przedstawienia stopnia realizacji Programu Ochrony Środowiska oraz zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie gminy Olszyna, należy posługiwać się wyznaczonymi wskaźnikami monitoringu. Wskaźniki te determinują wyznaczone zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie gminy. Kontrola realizacji Programu Ochrony Środowiska wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań, jak i terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami, a realizacją. Ocena realizacji programu polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- 1) zebranie danych liczbowych,
- 2) uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych,

- 3) przygotowanie raportu,
- 4) analiza porównawcza,
- 5) aktualizacja.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym Programie zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu raz na 2 lata w formie przygotowanego Sprawozdania z realizacji *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Olszyna na lata 2023-2027 z perspektywą do 2030 r.*

15.6. Gminny Program opieki nad zabytkami

Podstawę prawną przygotowania Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Olszyna na lata 2022 -2025 stanowi art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z tym przepisem, burmistrz sporządza na okres 4 lat gminny program opieki nad zabytkami, który przyjmuje rada gminy, po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków. Gminny program opieki nad zabytkami zostaje opracowany na podstawie gminnej ewidencji zabytków, sporządzanej przez burmistrza i prowadzonej w formie kart adresowych zabytków nieruchomości znajdujących się na terenie gminy, Taka ewidencja jest prowadzona w Gminie Olszyna, o czym była mowa w jednej z poprzednich części niniejszego opracowania.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Olszyna współgra z założeniami programowymi województwa dolnośląskiego oraz dokumentami krajowymi. Cele i kierunki działań oraz zadania w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, warunki i sposób finansowania planowanych działań oraz harmonogram ich realizacji zawiera Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004 – 2013, Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020. Strategiczne cele polityki państwa w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami zostały zawarte w dokumencie o nazwie Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013 przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 21 września 2004 r. oraz jego uszczegółowieniu „Uzupełnienie Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020”, przyjętym w 2005 r. Są to rządowe dokumenty tworzące ramy dla nowoczesnego mecenatu państwa w sferze kultury, a przede wszystkim dla nowocześnie pojmowanej polityki kulturalnej państwa, funkcjonującej w warunkach rynkowych, w połączeniu z perspektywami kolejnych okresów programowania Unii Europejskiej. W tym kontekście należy również przywołać Plan ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych gminy Olszyna, który został opracowany w 2005 r. zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 25 sierpnia 2004 r. w sprawie organizacji i sposobu ochrony zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych*. Ochrona zabytków na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych polega na planowaniu, przygotowaniu i realizacji przedsięwzięć zapobiegawczych, dokumentacyjnych, zabezpieczających, ratowniczych i konserwatorskich, mających na celu ich uratowanie przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem.

Gminny Program Opieki nad Zabytkami dla Gminy Olszyna określa sposób realizacji zadań, poprzez stosowne działania organizacyjne i finansowe oraz upowszechniające wiedzę o zabytkach. Gminny program opieki nad zabytkami ma również pomóc w aktywnym zarządzaniu zasobem stanowiącym dziedzictwo kulturowe gminy. Wskazane w programie działania ukierunkowane są na

poprawę stanu zabytków, ich rewaloryzację oraz zwiększenie dostępności do nich mieszkańców i turystów. Program między innymi poprzez działania edukacyjne, ma też budzić w lokalnej społeczności świadomość wspólnoty kulturowej, roli i znaczenia lokalnych wartości i wspólnych korzeni. Wspólna dbałość o Gminny Program Opieki Nad Zabytkami dla Gminy Olszyna na lata 2022-2025 wzmacnia poczucie tożsamości, wspiera identyfikację jednostki z tzw. małą ojczyzną oraz sprzyja zachowaniu wartości kulturowych. W ujęciu syntetycznym cele i zadania Programu zaprezentowano w Tab. 15.6.1

Tab. 15.6.1

Priorytet I:	
Rewaloryzacja dziedzictwa kulturowego jako element rozwoju społeczno-gospodarczego gminy Olszyna	
Kierunki działań	Zadania
Zahamowanie procesu degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania	1. Prowadzenie prac remontowo-konserwatorskich przy obiektach zabytkowych stanowiących własność gminy
	2. Opracowanie długofalowego, uwzględniającego kompleksowość działań planu remontów obiektów zabytkowych znajdujących się w zasobach komunalnych
	3. Podejmowanie starań o uzyskanie środków zewnętrznych na rewaloryzację zabytków będących własnością gminy
	4. Zmiana sposobu użytkowania lub adaptacja nieużytkowanych obiektów zabytkowych (będących własnością gminy) do nowych funkcji
	5. Rewaloryzacja zespołów zabytkowej zieleni (w tym gminnych parków, cmentarzy, obszarów nieczynnych cmentarzy)
	6. Dofinansowanie prac rewaloryzacyjnych przy obiektach niebędących własnością gminy w postaci stosownej uchwały dotyczącej dotacji na prace remontowo-konserwatorskie przy zabytkach ruchomych i nieruchomych
	7. Rewaloryzacja obszarów i obiektów zabytkowych przed pożarem, zniszczeniem i kradzieżą (montaż instalacji przeciwpożarowej i alarmowej, zabezpieczeń przeciw włamaniom, znakowanie i ewidencjonowanie zabytków ruchomych itp.)
	8. Opracowanie planu systematycznych kontroli stanu utrzymania i sposobu użytkowania obiektów zabytkowych, znajdujących się w zasobach komunalnych
Podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków na potrzeby społeczne, turystyczne i edukacyjne	1. Określenie zasad i konsekwentne ich wdrażanie w zakresie umieszczania szyldów i reklam na obiektach zabytkowych
	2. Prowadzenie bieżących prac porządkowych przy zabytkowych zespołach zieleni: gminnych parkach, cmentarzach, obszarach nieczynnych cmentarzy, dawnych parkach dworskich itp.
	3. Iluminacja najcenniejszych zabytków gminy
Podejmowanie działań umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami	1. Współpraca z urzędami pracy w zakresie prowadzenia bieżących prac pielęgnacyjnych, porządkowych i zabezpieczających na terenach objętych ochroną
	2. Szkolenie osób bezrobotnych w rzemiosłach związanych z tradycyjną sztuką budowlaną
	3. Wspieranie utrzymywania na rynku pracy zanikających rzemiosł i zawodów (np. poprzez realizację Hallandzkiego Modelu Konserwacji Zabytków, w myśl zasady „ratować zabytki, ratować pracę, ratować rzemiosło”)
	4. Wspieranie rozwoju gospodarstw agroturystycznych w zabytkowych obiektach budownictwa drewnianego oferujących wypoczynek i rozrywkę (regionalne potrawy, zwyczaje itp.) oparte na miejscowych tradycjach
Priorytet II:	
Ochrona i świadome kształtowanie krajobrazu kulturowego	
Kierunki działań	Zadania
Zintegrowana ochrona dziedzictwa kulturowego i	1. Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, szczególnie obszarów o dużym nasyceniu obiektami zabytkowymi (w tym weryfikacja obowiązujących w zakresie aktualizacji zagadnień związanych z

środowiska przyrodniczego		ochroną zabytków) oraz obszarów wskazanych do ochrony w studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy
	2.	Wdrażanie zapisów programów rewitalizacji, studiów widokowo-krajobrazowych, studiów historyczno-urbanistycznych, katalogów typów zabudowy regionalnej i detalu architektonicznego w realizacji zagospodarowania przestrzennego gminy (w tym w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego)
	3.	Konsekwentne egzekwowanie zapisów dotyczących działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (głównie w zakresie wysokości zabudowy, jej charakteru i funkcji)
	4.	Walka z samowolami budowlanymi
	5.	Ochrona panoram oraz przedpola widokowych wsi i miast o wartościach kulturowych
Rozszerzenie zasobu i ochrony dziedzictwa kulturowego gminy	1.	Powołanie parku kulturowego i sporządzenie planu jego ochrony oraz opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego tego obszaru
	2.	Wystąpienie do wojewódzkiego konserwatora zabytków z wnioskiem o wpisanie do rejestru zabytków cennych obszarów i obiektów zabytkowych (m.in. układów urbanistycznych i ruralistycznych)
Ochrona układów ruralistycznych na obszarach wiejskich	1.	Poprawa ładu przestrzennego wsi oraz zapobieganie rozpraszaniu osadnictwa poprzez:
	2.	Ochrona historycznie ukształtowanego układu dróg, historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych oraz relacji przestrzennych pomiędzy zespołami zabytkowej zabudowy,
	3.	Wypełnianie zabudową wolnych działek budowlanych w obszarach centrów wsi oraz historycznych siedlisk w zgodzie z historyczną kompozycją danego układu i gabarytami oraz formą architektoniczną tworzącej go zabudowy
	4.	Wyznaczanie w planach miejscowych nowych terenów pod zabudowę na zasadzie kontynuacji historycznych siedlisk
Priorytet III:		
Badanie i dokumentacja dziedzictwa kulturowego oraz promocja i edukacja służąca budowaniu tożsamości		
Kierunki działań	Zadania	
Szeroki dostęp do informacji o dziedzictwie kulturowym gminy	1.	Udostępnienie informacji o zabytkach gminy na stronie internetowej gminy
	2.	Utworzenie gminnego systemu informacji i promocji (bazy danych) środowiska kulturowego
	3.	Opracowanie mapy zabytków gminy, jako atrakcyjnej graficznie formy promocji ułatwiającej dotarcie do wszystkich elementów dziedzictwa kulturowego
Edukacja i popularyzacja wiedzy o regionalnym dziedzictwie kulturowym	1.	Organizowanie szkoleń związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego i udział w nich
	2.	Organizowanie i wspieranie realizacji konkursów, wystaw i innych działań edukacyjnych
	3.	Inicjowanie i organizowanie obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa w gminach
	4.	Wydawanie i wspieranie publikacji (w tym folderów promocyjnych, przewodników)
	5.	Popularyzacja dobrych realizacji konserwatorskich i budowlanych przy zabytkach, popularyzacja dobrych realizacji konserwatorskich i budowlanych przy zagospodarowaniu obszarów oraz terenów cennych kulturowo, przyrodniczo i krajobrazowo
	6.	Organizowanie konkursów na najlepszego użytkownika obiektu zabytkowego
	7.	Ustanowienie i przyznawanie nagrody za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury materialnej gminy (w tym prac magisterskich i dyplomowych)
	8.	Opracowanie cyklu szkoleń wraz z materiałem poglądowym, skierowanego do przedstawicieli wspólnot mieszkaniowych, mających na celu promowanie

		standardów w zakresie rewaloryzacji i remontowania obiektów zabytkowych oraz możliwości pozyskiwania funduszy na ten cel, a także sprawnego zarządzania nimi
	9.	Wprowadzenie i upowszechnienie tematyki ochrony dziedzictwa kulturowego do systemu edukacji przedszkolnej i szkolnej poprzez organizowanie i wspieranie zajęć
Specjalistyczne rozpoznawanie badawcze poszczególnych obiektów, zespołów oraz obszarów zabytkowych związane z przygotowywanym lub realizowanym procesem inwestycyjnym	1.	Prowadzenie monitoringu i weryfikacji obiektów uwzględnionych w gminnej ewidencji zabytków (z zastosowaniem komputerowej bazy danych)
	2.	Wykonywanie prac studialnych (studia historyczno-urbanistyczne, studia krajobrazowe, badania historyczno-architektoniczne, katalogi typów zabudowy regionalnej i detalu architektonicznego)
	3.	Finansowanie wykonania inwentaryzacji architektoniczno-konserwatorskiej zagrożonych obiektów zabytkowych
Promocja regionalnego dziedzictwa kulturowego służąca kreacji produktów turystyki kulturowej	1.	Opracowanie szlaków turystycznych (np. pieszych, rowerowych, konnych, samochodowych, wodnych) wykorzystujących walory dziedzictwa kulturowego
	2.	Utworzenie i modernizacja elementów infrastruktury służących funkcjonowaniu i rozwojowi turystyki kulturowej
	3.	Wprowadzenie zintegrowanego systemu informacji wizualnej (m.in. za pomocą tablic informacyjnych) obejmującego zasoby i wartości dziedzictwa kulturowego gminy

Tab. 15.6.1. Cele i zadania Gminnego Programu Opieki nad zabytkami

Zadania określone w Programie Opieki nad Zabytkami Gminy Olszyna będą wykonywane za pomocą następujących instrumentów:

- 1) Instrumentów prawnych – wynikających z przepisów ustawowych (np. uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, budowa parków kulturowych, wnioskowanie o wpis do rejestru zabytków obiektów będących własnością gminy, wykonywanie decyzji administracyjnych, np. wojewódzkiego konserwatora zabytków);
- 2) Instrumentów finansowych (m.in. finansowanie prac konserwatorskich i remontowych przy obiektach zabytkowych będących własnością gminy, korzystanie z programów uwzględniających finansowanie z funduszy europejskich oraz dotacje, subwencje, dofinansowania, nagrody, zachęty finansowe dla właścicieli i posiadaczy obiektów zabytkowych);
- 3) Instrumentów koordynacji (m.in. poprzez realizację projektów i programów dotyczących ochrony dziedzictwa kulturowego zapisanych w wojewódzkich, powiatowych i gminnych strategiach, planach rozwoju lokalnego itp., współpraca z ośrodkami naukowymi i akademickimi, współpraca z organizacjami wyznaniowymi w zakresie ochrony i opieki nad zabytkami);
- 4) Instrumentów społecznych (m.in. poprzez działania edukacyjne promocyjne, współdziałanie z organizacjami społecznymi, działania prowadzące do tworzenia miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami);
- 5) Instrumentów kontrolnych (m.in. aktualizacja gminnej ewidencji zabytków, monitoring stanu zagospodarowania przestrzennego oraz stanu zachowania dziedzictwa kulturowego).

Program Opieki nad Zabytkami Gminy Olszyna zgodnie z art. 87 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami został opracowany na okres czterech lat i

stanowi dokument uzupełniający w stosunku do innych dokumentów planistycznych i aktów prawa miejscowego. Burmistrz co dwa lata ma obowiązek przedstawić Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Gminnego Programów Opieki nad Zabytkami. Po 4 latach Program należy zaktualizować i ponownie przedłożyć Radzie Gminy.

15.7. Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Olszyna

Na podstawie art. 21 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego, została przyjęta *Uchwała Nr XII/65/2020 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Olszyna na lata 2021-2025”*. Przedmiotowy program stanowi formalną podstawę realizacji zadania własnego gminy w zakresie tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej Gminy Olszyna, przy wykorzystaniu zasobu mieszkaniowego gminy, w tym:

- 1) zapewnienia osobom zamieszkującym na terenie gminy lokali mieszkalnych, socjalnych i lokali zamiennych;
- 2) zaspokajania potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach.
- 3) Podstawowe założenia programu są związane z działaniami mającymi na celu utrzymanie zasobu na dobrym poziomie technicznym oraz:
- 4) nakreślanie kierunków dalszej sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność Gminy Olszyna, w celu racjonalnego gospodarowania zasobem mieszkaniowym, w tym również pozyskiwanie środków na rzecz mieszkalnictwa;
- 5) zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych wspólnoty, przede wszystkim w oparciu o istniejące zasoby mieszkaniowe;
- 6) prowadzenie inwestycji związanych z adaptacją budynków bądź lokali użytkowych na cele mieszkaniowe.

W programie zawarto prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w latach 2021-2025, z uwzględnieniem zakładanego poziomu sprzedaży (ok. 20 lokali w okresie 5 lat). Zasady sprzedaży lokali wynikają z *ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami* oraz z *Uchwały Nr I/5/2007 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 31 stycznia 2007 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami wchodzącymi w skład gminnego zasobu nieruchomości Gminy Olszyna (z późniejszymi zmianami)*. Przewiduje się, że w roku 2025 Gmina będzie właścicielem 107 lokali komunalnych, w tym 11 lokali socjalnych. W programie zamieszczono analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji, wynikający z oceny stanu technicznego budynków i lokali. Z powodu niewystarczających środków finansowych na ten cel, ustalono stopnie pilności realizacji zadań remontowych w oparciu o obiektywne kryteria. Planuje się, że koszty remontów w latach 2021-2025 będą oscylować wokół 60.000 zł w każdym roku, osiągając poziom 66.000 zł w roku 2025.

W omawianym programie ustalono również zasady polityki czynszowej, w tym warunki obniżania czynszu. Czynsz dla każdego lokalu mieszkalnego jest wyliczany indywidualnie, na podstawie jawnie określonych kryteriów, w tym stawki bazowej czynszu oraz czynników podwyższających lub obniżających stawkę bazową czynszu, uwzględniając w szczególności:

- 1) położenie budynku oraz usytuowanie lokalu w ramach budynku;

- 2) wyposażenie budynku i lokalu w urządzenia techniczne i instalacje sanitarne oraz ich stan;
- 3) ogólny stan techniczny budynku.

Określono czynniki podwyższające i obniżające stawkę bazową czynszu. Przewidziano możliwość stosowania obniżek w wysokości 10% stawki bazowej, ze względu na wysokość dochodu gospodarstwa domowego najemcy. W omawianym dokumencie określono również sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem Gminy w kolejnych latach. Celem zarządzania jest:

- 1) zapewnienie właściwej gospodarki ekonomiczno-finansowej;
- 2) zapewnienie bezpieczeństwa użytkowania i właściwej eksploatacji nieruchomości;
- 3) bieżące administrowanie nieruchomościami;
- 4) utrzymanie nieruchomości w stanie nie pogorszonym, zgodnie z ich przeznaczeniem;
- 5) unikanie nieuzasadnionego inwestowania w nieruchomości.

Zarządzanie gminnym zasobem mieszkaniowym jest realizowane przez jednostkę organizacyjną Gminy działającą w formie spółki prawa handlowego tj. Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. Źródłami finansowania gospodarki mieszkaniowej są:

- 1) wpływy z czynszu za najem lokali komunalnych i użytkowych;
- 2) odszkodowania za bezumowne korzystanie z lokali;
- 3) wpływy z dzierżawy powierzchni pod reklamy;
- 4) wpływy z dzierżawy ogródków przydomowych i terenów pod garażami;
- 5) inne środki finansowe.

W programie określono wysokość kosztów w kolejnych latach z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków stanowiących mieszkaniowy zasób gminy. Określono także koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jedynym właścicielem oraz koszty inwestycyjne. W tym kontekście zaplanowano podjęcie pewnych inwestycji w latach 2021-2025, a mianowicie:

- 1) zadań termoizolacyjnych, głównie dla budynków stanowiących 100% własność Gminy oraz dodatkowo – udział Gminy we wspólnotach;
- 2) budowę budynków komunalnych lub socjalnych;
- 3) realizację kompleksowych remontów z dotacji przyznanych przez Gminę.
- 4) Program przewiduje również podejmowanie innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy. Należą do nich między innymi:
- 5) urealnienie opłat czynszowych za lokale mieszkalne;
- 6) obniżenie kosztów zarządu z jednoczesnym podnoszeniem efektywności zarządzania;
- 7) zwiększenie poziomu sprzedaży lokali komunalnych;
- 8) efektywne zarządzanie zadłużeniem, w tym przenoszenie do innych lokali najemców nie regulujących zobowiązań.

Należy przypomnieć, że omawiany program był aktualizowany na podstawie *Uchwały Nr XIII/52/2022 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian w „Wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Olszyna na lata 2021*

– 2025”. W tym dokumencie urealniliście Państwo poszczególne pozycje przychodów i kosztów, dotyczące:

- 1) planowanych kosztów remontów ze środków czynszowych;
- 2) prognozy remontów dla budynków i lokali w latach 2021-2025 (finansowanie z czynszów);
- 3) propozycji wzrostu stawki bazowej czynszu w latach 2021-2025;
- 4) przewidywanego wzrostu czynszu z tytułu najmu lokali mieszkalnych w latach 2021-2025;
- 5) wysokości prognozowanych wydatków w latach 2021-2025.

15.8. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

W roku 2023 obowiązywał Program przyjęty na podstawie *Uchwały Nr XIV/60/2022 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 28 grudnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026*. Uchwalony Program opracowano zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia 2021 - 2025. Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały także wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Ponadto program uwzględnia założenia z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olszyna na lata 2019-2023.

W celu podjęcia tej uchwały została przeprowadzona Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych, w kontekście nadużywania alkoholu oraz narkotyków na terenie Gminy Olszyna. Głównym celem diagnozy było zbadanie zagrożeń społecznych w środowisku lokalnym, w szczególności obejmujących zagadnienia związane ze spożywaniem alkoholu, postawami wobec alkoholu oraz problematyką uzależnienia. Zagadnienia związane z używaniem substancji psychoaktywnych, takich jak narkotyki i dopalacze, zagadnienia związane z przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, jak też odnoszące się do uzależnień behawioralnych.

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, a także uzależnień behawioralnych, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Olszyna oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Cele szczegółowe oraz zadania zdefiniowane dla tych celów zaprezentowano w zestawieniu tabelarycznym (Tab. 15.8.1)

Tab. 15.8.1.

Cel I: zwiększenie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej	
1.	koncentrowanie i kompleksowość działań we wszystkich środowiskach
2.	doskonalenie i integrowanie programów profilaktycznych
3.	doskonalenie metod oddziaływań profilaktycznych
4.	monitorowanie działań profilaktycznych
Cel II: Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie programu	
1.	edukowanie i informowanie, edukacja publiczna
2.	promowanie zdrowego trybu życia
Cel III: Ograniczanie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych	
1.	realizacja programów profilaktyki uniwersalnej (dzieci i młodzież)

2.	działania służb w celu ograniczenia dostępu do alkoholu dla nieletnich
Cel IV: Pomoc dla rodzin z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami	
1.	prowadzenie specjalistycznego poradnictwa
2.	prowadzenie programów i konsultacji edukacyjnych
3.	monitorowanie sytuacji rodzin objętych pomocą oraz procedurą niebieskiej karty
4.	zapewnienie konsultacji specjalistycznych: psychoterapii, pomocy prawnej, itp.
Cel V: Poprawa współpracy z instytucjami zaangażowanymi w profilaktykę	
1.	udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom realizującym program
2.	współdziałanie z organizacjami w realizacji wspólnych przedsięwzięć
Cel VI: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych	
1.	finansowanie całorocznej działalności punktu konsultacyjnego
2.	prowadzenie grupy wsparcia pacjentów uzależnionych
3.	organizowanie i współorganizowanie konferencji, seminariów i wydarzeń
4.	wspieranie działania placówek leczenia odwykowego
5.	współpraca z instytucjami zajmującymi się pomocom osobom uzależnionym
Cel VII: Udzielanie rodzinom potrzebującym pomocy psychospołecznej i prawnej	
1.	wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2.	udzielanie wsparcia psychologicznego i prawnego potrzebującym
3.	pomoc ofiarom przemocy, w szczególności w rodzinie
4.	stała współpraca z Policją, OPS, kuratorami, pedagogami i innymi instytucjami
5.	monitorowanie sytuacji rodzin objętych pomocą oraz procedurą niebieskiej karty
6.	upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie
Cel VIII: Prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej	
1.	realizowanie (współfinansowanie) programów z zakresu profilaktyki uzależnień
2.	edukacja publiczna we współpracy w mediach
3.	organizowanie (dofinansowanie) pozalekcyjnych zajęć sportowych
4.	promocja zdrowego, bezpiecznego trybu życia
5.	organizowanie (dofinansowanie) aktywnych form wypoczynku letniego
6.	prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie promocji zdrowia
7.	prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców
8.	organizowanie (udział) w szkoleniach, konferencjach i seminariach w zakresie profilaktyki uzależnień
Cel IX: Wspomaganie działalności instytucji i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień	
1.	udzielanie pomocy organizacyjnej i merytorycznej instytucjom i osobom fizycznym
2.	współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi
3.	finansowanie i organizowanie szkoleń, warsztatów, kursów specjalistycznych, itd.
4.	współpraca z ruchami samopomocowymi
5.	współpraca z Policją, Strażą Miejską, OPS oraz innymi instytucjami
Cel X: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów	
1.	występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego
Cel XI: Wspieranie zatrudnienia socjalnego	
Cel XII: Tworzenie warunków do pracy GKRPA	
1.	finansowanie wynagrodzeń, dodatkowych szkoleń dla członków komisji
2.	pokrywanie kosztów bieżącej działalności

Tab. 15.8.1. Cele i zadania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki

Należy zaznaczyć, że większość celów będzie monitorowana za pomocą zdefiniowanych wskaźników, które przeważnie mają charakter kwantyfikowalny. Poziom ich osiągnięcia w kolejnych latach będzie przedmiotem sprawozdawczości Komisji. Adresatami Programu są

przede wszystkim mieszkańcy Gminy Olszyna w każdym przekroju wiekowym. Jednakże z uwagi na podatność oraz konsekwencje w przyszłości, najwięcej działań skierowanych jest do dzieci i młodzieży.

Przedmiotowy program jest realizowany poprzez zlecenie zadań wybranym podmiotom i nadzór nad ich realizacją oraz tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej, niezbędnej do wykonania zamierzeń. Skuteczna realizacja tego programu opiera się na współpracy z wieloma instytucjami i podmiotami działającymi na terenie Gminy Olszyna:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie;
- 2) Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin, poszerzony o poradnictwo psychologiczno-terapeutyczne, przemoc domową i o porady dla rodziców dzieci zażywających narkotyki;
- 3) Policją i kuratorami sądowymi;
- 4) Samorządem gminnym;
- 5) Organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi działającymi na terenie gminy Olszyna;
- 6) Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Olszynie;
- 7) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Źródłem finansowania Programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz środki pochodzące z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości napoju nieprzekraczającej 300 ml. Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości jest przeznaczony na realizację zadań, o których mowa w art. 41 ust 1 *ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* ujętych w budżecie gminy dział 851 „ochrona zdrowia”, w rozdziałach: 85154 – kwota 120.000 zł oraz 85153 – 15.000 zł. Środki niewykorzystane w danym roku budżetowym powinny być umieszczone w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego i są przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację Programu. Za realizację Gminnego programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii odpowiada Burmistrz Olszyny. Bezpośrednim wykonawcą Programu jest Urząd Miejski w Olszynie, koordynatorem działań jest Pełnomocnik Burmistrza ds. rozwiązywania problemów uzależnień.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH W 2023 ROKU

Obecnie należy przedstawić sprawozdanie z działań podejmowanych w roku 2023, które zostało przygotowane przez Pełnomocnika Burmistrza. Głównym celem działań profilaktycznych w 2023 roku było zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień, zmniejszanie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi. Na realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym okresie zaplanowano środki finansowe w wysokości: 218.886,05 złotych. Na realizację programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wydatkowano: 172.835,05 zł. Organizacjom pozarządowym na zadania wynikające z programu przekazano łącznie: 26.000,00 zł. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane były poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) działalność wychowawczą i informacyjną;

- 2) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie;
- 3) ograniczanie dostępności alkoholu;
- 4) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu;
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- 6) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane były przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, w szczególności przez:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną profilaktyczną;
- 2) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;
- 3) nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;
- 4) zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii.

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH w 2022 roku odbyła 24 posiedzenia. Łącznie do GKRPA wpłynęło – 26 wniosków o wszczęcie procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego. Wnioski trafiają do Zespołu ds. motywowania do podjęcia psychoterapii odwykowej osób zgłaszanych do Komisji w celu sądowego zobowiązania do podjęcia leczenia. Zespół odbył 12 spotkań, w trakcie których zmotywował i skierował do podjęcia psychoterapii odwykowej w placówce odwykowej 9 osób. Do biegłych sądowych skierowano 21 osób. Do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich w Lubaniu skierowano 18 wniosków. Na posiedzenia GKRPA byli zapraszani przedstawiciele szkół, GOPS-u, Policji, ZOZ-u, Punktu Konsultacyjnego, kuratorzy społeczni, asystent rodziny.

Komisja uczestniczyła w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Olszynie. W 2023 roku komisja występowała osiem razy przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, uczestniczyła 6 razy w postępowaniach zakładania niebieskiej karty w sytuacjach przemocy w rodzinie. Komisja na potrzeby Sądu przeprowadziła 18 wywiadów środowiskowych, cztery razy zleciła na potrzeby postępowania administracyjnego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, wykonanie badań psychologicznych i psychiatrycznych z wydaniem opinii przez biegłych sądowych. W ramach wykonywania swoich ustawowych obowiązków Komisja opiniowała 7 złożonych wniosków do Urzędu Miejskiego w Olszynie o wydanie decyzji na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych na terenie gminy Olszyna.

W 2023 roku GMINNY PUNKT INFORMACYJNO-KONSULTACYJNY DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH ORAZ DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE działał przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Olszynie. Punkt obsługiwały trzy osoby, dwóch terapeutów od uzależnień i psycholog. Punkt konsultacyjny był czynny przez 16 godzin w każdym miesiącu. Łącznie w roku sprawozdawczym przeprowadzono 251 konsultacji. W 72 przypadkach informowano rodziny o możliwościach podjęcia leczenia odwykowego i rozpoczęcia pracy nad zmianą w całej rodzinie oraz o procedurach powstrzymujących przemoc w rodzinie. W 12 przypadkach udzielono wsparcia w kierowaniu uzależnionych na komisję ds. uzależnień. 26 osób podjęło leczenie w placówkach odwykowych. 19

rodzin zdecydowało się na napisanie podań o przymusowe leczenie bliskich, a 32 osoby zostały umówione przez komisję do punktu celem dalszej diagnostyki i motywacji do leczenia.

GRUPA WSPARCIA PACJENTÓW UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU PO PODSTAWOWEJ TERAPII ODWYKOWEJ I DLA OSÓB UTRZYMUJĄCEJ SIĘ W ABSTYNENCJI w 2023 r. działała w Olszynie w każdy piątek miesiąca w godz. 18.00 do 20.00. Zorganizowano 49 spotkań. Zadaniem takiej grupy jest udzielenie wzajemnego wsparcia, pomoc w odbudowaniu relacji z bliskimi, dzielenie się doświadczeniami uczestników, wspólne rozwiązywanie problemów, poznawanie mechanizmu uzależnienia, budowanie siły i nadziei w walce o lepszą jakość życia, dzielenie się wsparciem emocjonalnym.

GRUPA WSPARCIA DLA OSÓB WSPÓLUZALEŻNIONYCH, U KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ PROBLEMY ALKOHOLOWE ORAZ PRZEMOC W RODZINIE. Grupa spotyka się jeden raz w miesiącu w sobotę. W 2023 roku odbyło się 12 spotkań. Spotkania odbywają się przy udziale terapeuty. Realizowany jest program terapeutyczny dla współuzależnionych. W 2023 roku w terapii uczestniczyło 25 rodzin. Oferta skierowana jest do osób będących w bliskich relacjach z osobami uzależnionymi. Celem pracy grupy jest rozpoznawanie sytuacji w jakiej znajdują się osoby współuzależnione. Grupa ściśle współpracuje z organizacjami, instytucjami oraz osobami bezpośrednio zaangażowanymi w pomaganiu rodzinom z problemem alkoholowym.

W ramach omawianego obszaru działała świetlica środowiskowa KREDENS, która jest formą wsparcia dziennego, mającą na celu pomoc dziecku i rodzinie, wsparcie rodziny w trudnych sytuacjach, jak również przeciwdziałanie powstawaniu sytuacji kryzysowych. W placówce dzieci i młodzież była otoczona opieką wychowawczą, udzielano pomoc w odrabianiu lekcji, prowadzono zajęcia świetlicowe, zajęcia profilaktyczne z profilaktyki uniwersalnej związanej z używaniem środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem alkoholu i narkotyków. Kształtowane właściwe postawy, uczono jak wyrażać uczucia, szczególnie jak sobie radzić ze złością i agresją. W tym roku przeznaczono kwotę dofinansowania w wysokości 45.000,00 zł.

W ramach wspomagania działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącemu rozwiązywaniu problemów alkoholowych, organizowaniu pozaszkolnych zajęć sportowych oraz wspieraniu jednostek pomocniczych w działalności służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- 1) W 2023 roku został ogłoszony konkurs na zajęcia sportowe z elementami terapii, na podstawie przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zadanie: „Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej z elementami profilaktyki uzależnień – wspieranie programu profilaktycznego promującego trzeźwy, bezpieczny sposób spędzania czasu wolnego poprzez organizację i prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych, treningów sportowych i udziału w zawodach sportowych dla dzieci i młodzieży. Wydatkowano na zadanie kwotę dofinansowania w wysokości 10.000,00 zł. Zadanie zostało zrealizowane przez: Olszyński Klub Sportowy „Olsza”, Bojan Boks Lubań Klub Sportowy.
- 2) Realizacja warsztatów dla rodziców wychowujących dzieci pn. „Prezencik czy różga – czyli o konsekwencjach, zasadach, karach i nagrodach w wychowaniu części III i IV”. Prelekcja trenera kontroli złości i umiejętności społecznych z Poradni Rodzinnej w Karpaczu Pani

Doroty Rzepczyńskiej. Warsztaty zorganizowane wspólnie z Parafialną Poradnią Rodzinną im. Świętej Rodziny w Olszynie.

- 3) Dofinansowano działalności Olszyńskiego Stowarzyszenia Abstynentów „Nowe Życie Olszyna: (podejmowanie zadań promujących popularyzację zdrowego i trzeźwego stylu życia) – Organizacja Festynu dla dzieci z okazji Dnia Dziecka „Wszystkie dzieci są nasze”; dofinansowanie „Spotkania opłatkowego”
- 4) Wspieranie programów i działań realizowanych przez Stowarzyszenie Abstynentów „Odnowa”. Dofinansowanie XXVIII Międzynarodowego Abstynenckiego Festiwalu Muzycznego oraz Zlotu Rodzin Abstynenckich w Karłowicach.
- 5) Zakupiono materiały edukacyjno-profilaktyczne (broszury, ulotki, plakaty) w ramach przygotowania i przeprowadzenia społecznej kampanii przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w zakresie promowania życia bez nałogów

W 2023 r. nie toczyło się żadne postępowanie administracyjne w związku z naruszeniem przepisów art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Realizując zadania związane z profilaktyką szkolną dla dzieci, młodzieży i rodziców (szkolenia, warsztaty, materiały edukacyjne, teatry profilaktyczne) przygotowano i przeprowadzono:

- 1) Warsztaty profilaktyczne o tematyce propagującej zdrowe odżywianie. Temat „Zdrowo żyć -sobą być” dla klas IV- VI – 54 dzieci. Realizator Progres – Instytut Rozwoju i Edukacji Oddz. w Rzeszowie;
- 2) Warsztaty profilaktyczne - MASKA z Krakowa: „Bezpieczeństwo w sieci” „Twoje życie to Twoje decyzje” – profilaktyka uzależnień (alkohol, narkotyki, dopalacze);
- 3) Dwa teatralne spektakle profilaktyczne (teatr Teatr Króla z Łodzi, Teatr im. Marka Kotańskiego);
- 4) Warsztaty profilaktyczne z zakresu profilaktyki uzależnień: „Jak budować własną przestrzeń życiową – bezpieczną i wolną od uzależnień? Jak rozpoznać uzależnienie i gdzie szukać pomocy? Asertywność, dobre relacje z osobami znaczącymi, zainteresowania i hobby – jako czynniki chroniące przed uzależnieniem. dla uczniów klas 7-8. Realizator Psychoterapeuta i Socjoterapeuta pani Cecylia Bieganowska – Psychoterapia i Rozwój;
- 5) Realizacja programu profilaktycznego dla dzieci pt. „Debata” zrealizowanego przez Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień z Płocka. Program rekomendowany przez PARPA, MEN. Celem ogólnym programu jest wzmocnienie postaw pro-abstynenckich u nastolatków stojących przed progiem inicjacji alkoholowej. Grupa docelowa - Dzieci i młodzież w wieku 12-15 lat oraz nauczyciele biorących udział w zajęciach;
- 6) MONAR - Jelenia Góra – warsztaty dla uczniów kl. VII-VIII - pt. „Warto wybierać;

W ramach pozostałych zadań realizowanych w ramach programu:

- 1) Zostały zakupione dla szkół w ramach wyposażenia bibliotek szkolnych podręczniki o tematyce profilaktyczno-edukacyjnej;
- 2) Zakupiono materiałów plastycznych na realizację przedszkolnych i szkolnych zajęć profilaktycznych (bloki, farby, kredki, bibuła, modelina);
- 3) Dofinansowanie VIII Międzynarodowego Turnieju w Tenisie Stołowym o Puchar Burmistrza Olszyny – 2023;

- 4) Zorganizowanie szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych przez Genesis Centrum Edukacyjno-Szkoleniowe z Krakowa;

15.9. Poprawa efektywności energetycznej

Wypełniając zapisy ustawy o samorządzie gminnym, która wskazuje, że do zadań własnych gminy należy między innymi planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy” podjęliście Państwo *Uchwałę Nr XV/65/2021 w/s przyjęcia „Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Olszyna*. Podstawą prawną przyjęcia uchwały i przygotowania opracowania jest art. 18 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *prawo energetyczne* oraz art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym*. Zgodnie z przywołaną ustawą, przedmiotowe opracowanie zostało wyłożone do publicznego wglądu, jak też zaopiniowane przez samorząd województwa Dolnośląskiego, w zakresie współpracy z innymi gminami oraz zgodności z polityką energetyczną Państwa. Celem opracowania jest analiza aktualnych potrzeb energetycznych i sposobu ich zaspokajania na terenie gminy, określenie przyszłego zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz wskazanie źródeł pokrycia zapotrzebowania na energię do roku 2035, z uwzględnieniem planowanego rozwoju gminy. Opracowanie jest zgodne z celami polityki energetycznej, gospodarczej i społecznej Państwa, jak też z przywołaną już ustawą *prawo energetyczne*, stąd też zawiera omówienie następujących obszarów:

- 1) ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- 2) przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
- 3) możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
- 4) możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej;
- 5) zakres współpracy z innymi gminami.

Przyjęcie „projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Olszyna” umożliwi ponadto:

- 1) poprawne zarządzanie gospodarką energetyczną gminy;
- 2) uzyskanie środków finansowych na realizację zadań w zakresie rozwoju infrastruktury energetycznej;
- 3) skuteczne oddziaływanie na zmniejszanie kosztów usług energetycznych;
- 4) osiąganie dobrych efektów w odniesieniu do stanu środowiska przyrodniczego.

Z opracowania wynika, że gospodarka cieplna na terenie Gminy Olszyna ma charakter zdecentralizowany. Podstawowymi źródłami zaopatrzenia gminy w energię cieplną są opalane paliwem stałym (węglem lub drewnem):

- 1) kotłownie indywidualne wybudowane na potrzeby budynków mieszkalnych lub użyteczności publicznej;
- 2) kotłownie wolnostojące, wykorzystywane na potrzeby przemysłu;

3) inne indywidualne sposoby ogrzewania (kotły i piece wielofunkcyjne).

Aktualne całkowite zapotrzebowanie na ciepło w mieszkalnictwie, budynkach użyteczności publicznej i zakładach przemysłowych oraz usługowych do celów grzewczych, jak też do przygotowania ciepłej wody użytkowej w Gminie Olszyna wyznaczono na 627.212,65 GJ. Zużycie ciepła na jednego mieszkańca wynosi 96,91 GJ. Priorytetem w zakresie obecnego i przyszłego zapotrzebowania na ciepło jest nie tylko utrzymanie istniejącego systemu zaopatrzenia w ciepło, ale również jego rozbudowa, połączona z systematycznie prowadzona wymianą istniejących źródeł ciepła oraz termoizolacją budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. Optymalny scenariusz zakłada realizację racjonalnych działań termoizolacyjnych, połączona w wymianę kotłów węglowych o niskiej klasie, co jest zgodne z wymaganiami ustawy o efektywności energetycznej, modernizacji źródeł ciepła oraz wdrażania odnawialnych źródeł energii, przy zachowaniu naturalnych trendów panujących w gminie. Wg wskazanego scenariusza zostanie ograniczone zapotrzebowanie na energię cieplną wskutek wymiany źródeł ciepła. Scenariusz zakłada również przeobrażenie istniejącej struktury nośników energii, przy założeniu że preferowane będą niskoemisyjne nośniki, takie jak drewno, pelet, gaz płynny oraz odnawialne źródła energii: panele i kolektory fotowoltaiczne.

W opracowaniu została przedstawiona analiza możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii elektrycznej i cieplnej na terenie Gminy. Odnotowano, że już obecnie wykorzystuje się w niemałym stopniu takie zasoby jak biomasa, czy energia słoneczna. Największy potencjał spostrzeżono w wykorzystaniu energii słonecznej w gospodarstwach domowych. Widoczna jest również perspektywa wybudowania elektrowni wodnej z uwagi na ukształtowanie terenu i istniejące ciekły wodne. W projekcie założeń określono przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie energii i paliw, w tym zapobieganie nadmiernemu zużyciu paliw i energii, poprzez wprowadzanie wysokosprawnych urządzeń i systemów grzewczych oraz działania termoizolacyjne. Określony został wpływ przedsięwzięć termoizolacyjnych na wzrost efektywności energetycznej w gminie, wskazane zostały zaplanowane inwestycje publiczne w tym zakresie, jak również plany gminy w celu wspierania tych działań wśród mieszkańców. Wskazano również chęć propagowania wzrostu wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych oraz możliwość wspierania mieszkańców w korzystaniu z kolektorów słonecznych. Stosując podejście kompleksowe, przywołano prawne i instytucjonalne możliwości wdrażania przedsięwzięć zwiększających efektywność energetyczną w gminie. Analizie poddano środki wdrażania pomocy wpływającej na efektywność energetyczną. Podjęto dialog z gminami ościennymi w zakresie kluczowych, z punktu widzenia Gminy Olszyna, wspólnych inwestycji energetycznych. Można zauważyć, że ta kwestia jest na razie na etapie panowania i szukania rozwiązań praktycznych umożliwiających wspólne działania. Z uwagi na fakt, że zarówno sieć przemysłowa, jak też rozdzielcza są zarządzane odpowiednio przez operatora systemu przesyłowego oraz dystrybucyjnego, wszelkie inwestycje związane z rozbudową sieci gazowych i energetycznych na terenie Gminy Olszyna oraz gmin sąsiadujących muszą być wynikiem współpracy gmin z operatorami systemów.

16. Programy roczne

Jednostka samorządu terytorialnego jest zobligowana do przygotowania w każdym roku planu działania, co najmniej w dwóch obszarach. Pierwszy z nich dotyczy strategii postępowania wobec

zjawiska uzależnienia mieszkańców Gminy Olszyna od alkoholu i narkotyków. Drugi ma charakter humanitarny i wskazuje na strategię postępowania wobec zwierząt porzuconych i bezdomnych.

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT

Program na rok 2023 został przyjęty na podstawie *Uchwały Nr VI/17/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 29 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Olszyna w roku 2023*. Podstawą prawną przyjęcia uchwały jest *art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt*, wskazujący że przedmiotowy program musi być podjęty przez Wysoką Radę corocznie do dnia 31 marca. Program wprowadzony uchwałą ma zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, w tym wolno żyjących oraz zwierząt gospodarskich. Większość działań określonych w programie dotyczyła psów ponieważ bezdomność tych zwierząt zdarza się najczęściej. Program obejmuje realizację następujących zadań:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
- 2) zapewnienie opieki na wolno żyjącymi kotami, w tym och dokarmianie;
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt;
- 4) obowiązkowa sterylizacja i kastracja zwierząt w schronisku dla zwierząt;
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
- 6) usypianie ślepych miotów;
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Jednostką utrzymywaną w celu zapewnienia miejsca pobytu bezdomnym zwierzętom jest Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w miejscowości Przyłasek 18, gmina Platerówka (schronisko jest współfinansowane przez naszą gminę w ramach wpłat na rzecz Związku Gmin Kwisa), przy współudziale Policji i Straży Miejskiej oraz organizacji społecznych, które zajmują się między innymi sprawowaniem opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianiem. Schronisko zajmuje się odławianiem zwierząt domowych i gospodarskich, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone (i nie jest możliwe ustalenie ich właściciela lub osoby, która opiekowała się takim zwierzęciem). Zwierzęta przyjęte do schroniska, które mimo podjętej akcji nie wróciły do właściciela, podlegają obowiązkowej sterylizacji lub kastracji wykonywanej przez lekarza weterynarii. Bezdomne zwierzęta gospodarskie umieszczane są w gospodarstwie rolnym w miejscowości Biedrzychowice 154. Całodobowa opieka weterynaryjna w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt jest realizowana przez Lecznicę Weterynaryjną w Leśnej, ul. Baworowo 22. Sterylizacja lub kastracja zwierząt domowych posiadających właścicieli jest dofinansowywana przez gminę do wysokości 50 % kosztów, nie więcej jednak niż 150 zł. W ramach programu finansowane jest elektroniczne znakowanie psów, zarówno bezdomnych, jak też posiadających właścicieli. W ramach programu finansowano działania opisane w poniższym zestawieniu tabelarycznym (Tab. 16.1)

Tab. 16.1

Lp.	Specyfikacja	planowana kwota
1.	zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku, odławianie bezdomnych zwierząt, obowiązkowa sterylizacja lub kastracja w schronisku, poszukiwanie nowych	51 136,00

	właścicieli dla bezdomnych zwierząt, usypianie ślepych miotów	
2.	zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt	10 800,00
3.	sprawowanie opieki nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie	500,00
4.	wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich	200,00
5.	obligatoryjna sterylizacja i kastracja zwierząt w schronisku	1 500,00
6.	znakowanie zwierząt	500,00
7.	rezerwa na wydatki nieprzewidziane	500,00
RAZEM		65 136,00

Tab. 16.1. Wydatki w ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi

Schronisko w Przylasku, ze względu na wciąż wzrastającą liczbę bezdomnych zwierząt jest na bieżąco modernizowane i rozbudowywane, w miarę możliwości. Obecnie placówkę prowadzi Spółka Komunalną IZERY, na podstawie przetargu, który corocznie jest ogłaszany przez Stowarzyszenie.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Obecnie obowiązujący program współpracy z organizacjami NGO ustalono podejmując *Uchwałę Nr XIII/51/2022 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie programu współpracy Gminy Olszyna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2023-2025*. Przedmiotowa uchwała była poprzedzona działaniami Burmistrza w formie *Zarządzenia Nr 90/2022 Burmistrza Olszyny z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu Programu współpracy gminy Olszyna z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2023-2025*. Cele współpracy to przede wszystkim: wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych, rozwijanie partnerstwa publiczno-społecznego oraz wspieranie inicjatyw, nowatorskich pomysłów i rozwiązań zwiększających świadomość społeczeństwa obywatelskiego. Cele szczegółowe tego programu obejmują:

- 1) poprawę jakości życia przez pełniejsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców całej Gminy;
- 2) wspieranie aktywności obywatelskiej mieszkańców Gminy Olszyna;
- 3) integrację podmiotów realizujących zadania publiczne;
- 4) prezentację dorobku sektora i promowanie jego osiągnięć;
- 5) wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych;
- 6) intensyfikację działań na rzecz dzieci, młodzieży i dorosłych.

Współpraca Gminy Olszyna z organizacjami oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest realizowana z poszanowaniem zasad: wzajemnego wspierania, uczciwej konkurencji, jawności. Współpraca odbywa się w formach określonych w art. 5 ust. 2 ustawy i może przybierać formy finansowe oraz poza finansowe. Formy finansowe to przede wszystkim powierzanie lub wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie albo dofinansowanie ich realizacji. Podstawowym trybem przekazywania środków finansowych organizacjom pozarządowym jest otwarty konkurs ofert chyba, że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia. Możliwe jest również zlecenie realizacji zadania publicznego o charakterze lokalnym lub regionalnym z pominięciem otwartego konkursu ofert, w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 19a ust. 1 ustawy. Współpraca

pozafinansowa to bezpłatne udostępnianie niektórych składników majątku gminnego, doradztwo, współdziałanie w pozyskiwaniu środków finansowych (w tym pozyskiwanie sponsorów), wspólne rozpoznawanie potrzeb społeczności lokalnej oraz wymiana informacji i działalność informacyjna. Zakres przedmiotowy współpracy obejmuje następujące obszary:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji rodzinnej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób oraz podejmowanie działań na rzecz osób samotnych, starszych i niepełnosprawnych;
- 2) ochrony i promocji zdrowia;
- 3) wypoczynek dzieci i młodzieży, w tym osób niepełnosprawnych;
- 4) wspieranie i upowszechnianie sportu, turystyki oraz krajoznawstwa wśród dzieci, młodzieży i dorosłych;
- 5) ochrony i opieki nad zwierzętami bezdomnymi;
- 6) wspieranie promocji regionu;
- 7) promocję i ochronę środowiska naturalnego;

Uchwałą ustaliliście Państwo priorytetowe zadania publiczne (na podstawie zdiagnozowanych potrzeb), które są spójne z innymi dokumentami o charakterze systemowym, przede wszystkim Strategią Rozwoju Gminy Olszyna. Należą do nich przedsięwzięcia z zakresu pomocy społecznej, sportu, kultury, profilaktyki zdrowotnej, działania na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych oraz na rzecz humanitarnego traktowania zwierząt. Przyjęto wskaźniki efektywności realizacji współpracy (zestaw informacji liczbowych i opisowych) oraz tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert. Podmiotami realizującymi współpracę są Rada Miejska, Burmistrz Olszyny oraz Urząd Miejski, który prowadzi bezpośrednią współpracę z organizacjami, która polega na:

- 1) przygotowaniu i prowadzeniu konkursów ofert dla organizacji na realizację zadań finansowanych z budżetu Gminy,
- 2) sporządzaniu sprawozdań z finansowej i poza finansowej współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- 3) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
- 4) udziale swoich przedstawicieli w spotkaniach i szkoleniach dla przedstawicieli organizacji pozarządowych dotyczących wzajemnej współpracy,
- 5) kontroli realizacji zlecanych zadań.

Na realizację programu Gmina Olszyna przeznacza kwotę zapisaną w uchwałach budżetowych na poszczególne lata w okresie programowania 2023-2025 z tym, że będzie to kwota nie mniejsza niż 50.000 zł rocznie.

Na podstawie omówionych założeń, w roku 2023 przeprowadzono jeden konkurs ofert. W tym celu podjęto *Zarządzenie Nr 15/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie powołania Komisji Konkursowej*. Dokumentem powołano pięcioosobową komisję, na czele której stanęła Sekretarz Gminy. Zadaniem Komisji, podobnie jak w roku ubiegłym było przeprowadzenie otwartego konkursu na realizację dwóch zadań:

- 1) powszechne zajęcia sportowe wraz z planowaną wysokością środków publicznych przewidzianych na wsparcie jego realizacji w 2023 roku;
- 2) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym – wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej z elementami profilaktyki uzależnień.

Postępowania konkursowe odbyły się w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o organizacjach pożytku publicznego i o wolontariacie. Zgodnie z ogłoszeniem Burmistrza pierwszy konkurs dotyczył zadania: „*POWSZECHNE ZAJĘCIA SPORTOWE DLA OSÓB ZAMELDOWANYCH LUB POBIERAJĄCYCH NAUKĘ NA TERENIE GMINY OLSZYNA*”. Celem zadania było krzewienie kultury fizycznej oraz alternatywne zagospodarowanie wolnego czasu, na jego realizację przeznaczono kwotę 100.000 zł. Termin składania ofert ustalono na dzień 24.02.2023 r. W ramach tych środków, na podstawie złożonych ofert i podpisanych umów przyznano dotację trzem klubom sportowym. Ponadto, w trybie uproszczonym tzw. małych zleceń przyznano dotację na profilaktykę chorób i ochronę zdrowia w kwocie 3.000,00 zł Stowarzyszeniu Kobiet z Problemem Onkologicznym „Amazonka”.

Drugi konkurs dotyczył zadania „*WSPIERANIE I UPOWSZECHNIANIE KULTURY FIZYCZNEJ Z ELEMENTAMI PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ – WSPIERANIE PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO PROMUJĄCEGO TRZEŻWY, BEZPIECZNY SPOSÓB SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO POPRZEC ORGANIZACJĘ I PROWADZENIE POZALEKCYJNYCH ZAJĘĆ SPORTOWO – REKREACYJNYCH, TRENINGÓW SPORTOWYCH I UDZIAŁU W ZAWODACH SPORTOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY*”. Ten program był finansowany w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r. W ramach środków przeznaczonych na ten cel, finansowane są przede wszystkim zajęcia sportowe oraz działalność jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie Gminy, ale również inne inicjatywy o charakterze kulturalno-sportowym przedstawione przez stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe. Na to zadanie zaplanowano 10.000 zł.

W zestawieniu tabelarycznym (Tab. 17.1.) przedstawiono sposób wydatkowania środków. W tabeli nie ujęto kwoty w wysokości 45.000 zł, którą przekazano dla Gminnego Ośrodka Kultury z przeznaczeniem na prowadzenie zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej „Kredens”.

Tab. 17.1.

Lp.	Nazwa organizacji	forma przekazania	cel przekazania	kwota w złotych
1.	OKS „OLSZA” w Olszynie – sekcja piłkarska	konkurs otwarty	zajęcia sportowe	40 000,00
			profilaktyka uzależnień	19 000,00
2.	OKS „OLSZA” w Olszynie – sekcja lekkoatletyczna	konkurs otwarty	zajęcia sportowe	45 000,00
3.	OSP w Olszynie	umowa	ochrona przeciwpożarowa	42 000,00
4.	OSP w Biedrzychowicach	konkurs otwarty	zajęcia sportowe	15 000,00
5.	BOJAN BOKS LUBAŃ Klub Sportowy	konkurs otwarty	zajęcia sportowe	1 584,00
			profilaktyka uzależnień	7 100,00
6.	Stowarzyszenie Kobiet w Problemem Onkologicznym „AMAZONKA”	tryb uproszczony	profilaktyka chorób i ochrona zdrowia	3 000,00
OGÓŁEM				132 000,00

Tab. 17.1. Wykaz udzielonych dotacji dla organizacji pozarządowych

17. Gospodarowanie odpadami komunalnymi

W 2023 roku konieczne było ponowne wyłonienie wykonawcy, który podejmie się odbioru odpadów komunalnych w Gminie Olszyna, gdyż poprzednio podpisana umowa uległa zakończeniu. W celu przeprowadzenia postępowania zostało podjęte *Zarządzenie Nr 41/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 05 czerwca 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: „Odbiór odpadów komunalnych z terenu Gminy Olszyna”*. Gmina ogłosiła postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego, oznaczone ZP.272.5.2023. Na realizację zadania zamawiający przeznaczył kwotę brutto 733.000 zł, zaplanował podpisanie umowy od dnia 31.07.2023 r. Realizacja przedmiotu zamówienia została ustalona na okres od 01.08.2023 r. do 30.06.2024 r.

Równolegle, na podstawie *Zarządzenia Nr 42/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 05 czerwca 2023 r. w sprawie powołania Komisji Przetargowej do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego: „Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych z PSZOK w Olszynie”*, powołana komisja wszczęła postępowanie w trybie ustawy prawo zamówień publicznych (tryb podstawowy bez negocjacji) oznaczając sprawę Nr ZP.272.4.2023 r. Na realizację zamówienia zamawiający przeznaczył kwotę: 367.000 złotych. Z wyłonionym wykonawcą podpisano umowę w dniu 26.07.2023 r., termin realizacji przedmiotu zamówienia ustalono na okres od 01.08.2023 r. do 30.06.2024 r.

Sprawy administracyjne związane z obsługą mieszkańców w tym obszarze są prowadzone przez pracownika Urzędu Miejskiego, zatrudnionego na stanowisku inspektora ds. gospodarki odpadami. Dane statystyczne związane z obsługą mieszkańców zaprezentowano w zestawieniu.

Tab. 18.1.

Lp.	Specyfikacja	LICZBA
1.	Osoby fizyczne zamieszkałe na terenie gminy (deklaracje)	ok. 2 000
2.	Osoby fizyczne niezamieszkałe na terenie Gminy (deklaracje)	35
3.	liczba budynków w zarządzie (deklaracje)	110
4.	liczba złożonych deklaracji o wysokości opłaty - nowi podatnicy	ok. 300
5.	liczba wydanych potwierdzeń PSZOK	ok. 600
6.	prorowadzenie bazy BDO (łączna liczba kart przekazania odpadów)	320

Tab. 18.1 Wybrane dane statystyczne dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi

W omawianym obszarze nadal obowiązuje *Uchwała Nr VI/29/2020 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Olszyna*. Regulamin, który został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Lubaniu, określa następujące szczegółowe kwestie:

- 1) wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości;
- 2) wymagania w zakresie prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) rodzaje i minimalną pojemność pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz na drogach publicznych, warunków rozmieszczania tych pojemników, ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym;

- 4) częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 5) wymagania dotyczące kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w przydomowych kompostownikach;
- 6) inne wymagania wynikające z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami;
- 7) obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, mające na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz zanieczyszczaniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku;
- 8) wymagania dotyczące utrzymania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej, w tym także zakaz ich utrzymywania na określonych obszarach lub w poszczególnych nieruchomościach;
- 9) obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji i terminy jej przeprowadzania.

Z uwagi na zmieniające się uwarunkowania prawne i faktyczne podjęto *Uchwałę Nr IX/39/2023 r. Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr VI/29/2020 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Olszyna*. Aktualizacja dotyczyła nieczystości ciekłych gromadzonych w osadnikach w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków. W związku z tym konieczne było podjęcie kolejnej w tym obszarze *Uchwały Nr X/42/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie uchylecia w części Uchwały Nr IX/39/2023 z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr VI/29/2020 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 maja 2020 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Olszyna*. Uchwałą uchylono załącznik do Uchwały Nr IX/39/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 21 czerwca 2023 r. gdyż jego treść stała się integralną częścią przedmiotowej uchwały.

W tym obszarze należy przywołać jeszcze jedną uchwałę tj. *Uchwałę Nr III/7/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu skargi Prokuratora Rejonowego w Lubaniu wraz z odpowiedzią na skargę*. Skarga dotyczyła Uchwały Nr XV/61/2021 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 29 grudnia 2021 roku w sprawie metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki opłaty na terenie Gminy Olszyna. Prokurator Rejonowy w Lubaniu w przedmiotowej skardze wniósł o stwierdzenie nieważności w całości Uchwały. W związku z brakiem zgody na stanowisko prokuratora Rada Miejska upoważniła Burmistrza Olszyny do przekazania skargi wraz z odpowiedzią na skargę do Wojewódzkiego Sadu Administracyjnego we Wrocławiu oraz reprezentowania Rady Miejskiej w Olszynie przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym we Wrocławiu z prawem do udzielenia pełnomocnictwa do reprezentowania Rady Miejskiej w Olszynie. Wyrokiem sygn. akt II SA/Wr 52/23 z dnia 11 maja 2023 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu oddalił w całości skargę Prokuratora Rejonowego w Lubaniu na Uchwałę Rady Miejskiej w Olszynie.

18. Podatki i opłaty lokalne

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, górne granice stawek kwotowych określone w art. 10 ust. 1 tej ustawy zmieniane są co roku w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi inflacji za pierwsze półrocze roku poprzedzającego zmianę.

Wskaźnik został ogłoszony w komunikacie Prezesa GUS z dnia 14 lipca 2023 r. wskazywał, że ceny towarów i usług w I półroczu 2023 roku w odniesieniu do analogicznego okresu 2022 roku wzrosły o 15,00 %, dlatego też zgodnie z ogłoszeniem Wysoka Rada podjęła decyzję o podniesieniu stawek podatkowych obowiązujących w 2023 r. dla wybranych grup podatków lokalnych. Górne granice stawek kwotowych ustalono na podstawie *Obwieszczenia Ministra Finansów z dnia 21 lipca 2023 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2024.*

Uchwała Nr XIII/70/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości i zarządzania jego poboru od osób fizycznych w drodze inkasa. Uchwałą wskazano stawki jednostkowe od 1 m² powierzchni dla gruntów (w zależności od przeznaczenia) oraz powierzchni użytkowych budynków i ich części oraz od budowli. Osobne stawki ustalono na gruntów i budynków przeznaczonych na prowadzenia działalności gospodarczej. Wydzielono w kwestii podatku grunty niezabudowane objęte obszarem rewitalizacji i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszkalnym, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, w a tym czasie nie zakończono budowy. W przypadku budynków, osobną stawkę ustalono dla związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Uchwałą wskazano inkasentów podatku w osobach sołtysów wsi, na terenie Olszyny podatki mogą być wpłacane w kasie Urzędu lub na rachunek bankowy. Ustalono również wynagrodzenia dla inkasentów oraz zasady rozliczania zebranych kwot (wynagrodzenie w wysokości 6,5% od wpłaconych kwot). Należy zaznaczyć, że podobnie jak w poprzednich latach istnieje możliwość udzielenia pomocy w regulowaniu zobowiązań podatkowych przez Burmistrza Olszyny podatnikom będącym w trudnej sytuacji oraz przedsiębiorcom w formie umorzenia, odroczenia lub rozłożenia na raty, na podstawie przepisów *ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa.* Z dniem 01 stycznia 2022 r. utraciła moc Uchwała Nr XIII/55/2022 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości i zarządzania jego poboru od osób fizycznych w drodze inkasa.

W przypadku stawek obowiązujących właścicieli pojazdów przyjęł Państwo *Uchwałę Nr XIII/71/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.* Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, górne granice stawek kwotowych określone w art. 10 ust. 1 ustawy zmieniane są co roku w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi inflacji za pierwsze półrocze roku poprzedzającego zmianę. Zgodnie z komunikatem Prezesa GUS z 16 lipca 2023 r., ceny towarów i usług w I półroczu 2023 r. w odniesieniu do analogicznego okresu 2022 r. wzrosły o 15,00 proc., stąd też o taki sam wskaźnik wzrastają w 2023 r. górne granice stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych. Górne granice stawek podatku od środków transportowych na rok 2024 zostały określone w Obwieszczeniu Ministra Finansów z dnia 21 lipca 2023 r. W projekcie uchwały w sprawie stawek podatku od środków transportowych na rok 2024 powiększono stawki podatkowe obowiązujące w 2022 roku o 15,00 %. Maksymalne stawki podatku wynoszą:

- 1) samochody ciężarowe powyżej 3,5 tony do 5,5 tony - 813,00 zł;
 - a) powyżej 5,5 tony do 9,0 ton włącznie - 1.144,00 zł;

- b) powyżej 9,0 ton - 1.414,00 zł;
- 2) ciągniki siodłowe i balastowe od 3,5 tony do 12 ton - 1.721,00 zł;
- 3) przyczepy i naczepy od 7 do 12 ton - 2.002,00 zł;
- 4) autobusy o liczbie miejsc mniej niż 22 - 1.395,00 zł;
- 5) autobusy o liczbie miejsc równej lub wyższej niż 22 – 2.802,00 zł.

Z dniem 1 stycznia 2024 utraciła moc Uchwała Nr XIII/56/2022 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.

19. Statuty jednostek pomocniczych Gminy Olszyna

Zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, organizację i zakres działania jednostki pomocniczej (sołectwa) określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. W celu wypełnienia zaleceń ustawowych została podjęta *Uchwała Nr VIII/27/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Olszyna*. Uchwałą Rada Miejska określiła szczegółowe wytyczne dotyczące sposobu, miejsca i terminów przeprowadzania konsultacji w sprawach szczególnie istotnych dla mieszkańców naszej gminy. Na podstawie tej uchwały oraz na podstawie *Zarządzenia Nr 54/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 30.06.2023 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami w sprawie uchwalenia statutów sołectw będących jednostkami pomocniczymi Gminy Olszyna*, w okresie od 01.07.2023 r. do 31.07.2023 r. zostały przeprowadzone przedmiotowe konsultacje. W formie pisemnej (trakcyjnie lub elektronicznie) każda osoba zainteresowana mogła złożyć w sekretariacie Urzędu Miejskiego własną opinię lub propozycje odnośnie treści statutu poszczególnych sołectw. Po zakończeniu konsultacji Rada Miejska podjęła następujące uchwały:

- 1) Uchwała Nr XI/54/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uchwalenia statutu sołectwa Biedrzychowice;
- 2) Uchwała Nr XI/55/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uchwalenia statutu sołectwa Bożkowice;
- 3) Uchwała Nr XI/56/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uchwalenia statutu sołectwa Grodnica;
- 4) Uchwała Nr XI/57/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uchwalenia statutu sołectwa Kałużna;
- 5) Uchwała Nr XI/58/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uchwalenia statutu sołectwa Karłowice;
- 6) Uchwała Nr XI/59/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uchwalenia statutu sołectwa Krzewie Małe;
- 7) Uchwała Nr XI/60/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uchwalenia statutu sołectwa Nowa Świdnica;
- 8) Uchwała Nr XI/61/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uchwalenia statutu sołectwa Olszyna Dolna;
- 9) Uchwała Nr XI/62/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uchwalenia statutu sołectwa Zapusta.

Zgodnie z przywołaną ustawą o samorządzie gminnym, wszystkie statuty jednostek pomocniczych gminy określiły w szczególności:

- 1) nazwę i obszar jednostki pomocniczej;
- 2) zasady i tryb wyborów organów jednostki pomocniczej;
- 3) organizację i zadania organów jednostki pomocniczej;
- 4) zakres zadań przekazywanych jednostce przez gminę oraz sposób ich realizacji;
- 5) zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej.

W tym obszarze należy przypomnieć, że na podstawie Zarządzenia Nr 17/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 9 marca 2023 r. w sprawie zarządzenia wyborów Sołtysa w sołectwie Nowa Świdnica, w związku ze śmiercią dotychczasowej Sołtys i wygaśnięciem jej mandatu, zarządzono wybory uzupełniające na zebraniu wiejskim w dniu 25 marca 2023 r. Konsekwencją tego zdarzenia było również podjęcie Uchwały Nr VIII/28/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XII/55/2022 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości i zarządzenia jego poboru od osób fizycznych w drodze inkasa oraz kolejna Uchwała Nr VIII/29/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr II/7/2019 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku rolnego i zarządzenia jego poboru od osób fizycznych w drodze inkasa.

20. Dotacje i pomoc finansowa udzielana z budżetu Gminy Olszyna

Należy przypomnieć, że w 2023 r. z budżetu Gminy Olszyna zostało udzielonych kilka pożyczek, dotacji dla organizacji niebędących jednostkami samorządowymi, jak również udzielono pomocy finansowej dla innych jednostek samorządowych, w szczególności dla Powiatu Lubańskiego. Na podstawie Zarządzenia Burmistrza Olszyny z dnia 02 czerwca 2023 r. w sprawie udzielenia długoterminowej pożyczki dla Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Spółka z o.o. w Olszynie przyznano długoterminową pożyczkę dla spółki gminnej w wysokości 300.000,00 zł z przeznaczeniem na finansowanie kosztów bieżącej działalności oraz zapewnieniem płynności finansowej, spłatą bieżących zobowiązań publiczno-prawnych i handlowych, jak też kosztów użytkowania infrastruktury i wydatków niezbędnych do zapewnienia ciągłości działania Spółki w obszarze zaspokojenia niezbędnych potrzeb społecznych mieszkańców naszej gminy. Pożyczka zostanie zwrócona ratalnie, do 31 grudnia 2026 roku.

Kolejna pożyczka została udzielona na podstawie Zarządzenia Nr 59/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 20 lipca 2023 r. w sprawie udzielenia pożyczki dla Sekcji Lekkoatletycznej Gminny Klub Sportowy "Olsza" Olszyna. Pożyczka w kwocie 51.088,25 zł (pięćdziesiąt jeden tysięcy osiemdziesiąt osiem złotych 25/100) została udzielona na realizację projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej pn.: „Budowa placu zabaw z elementami urządzeń gimnastycznych w miejscowości Olszyna, dz. Nr 133/16”. Pożyczka została zwrócona zgodnie umową, do dnia 28 grudnia 2023 r.

Na podobny cel tj. realizacji projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej została udzielona pożyczka usankcjonowana Zarządzeniem Nr 107/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 11 grudnia 2023 r. w sprawie udzielenia pożyczki dla Stowarzyszenia Bożkowice, 59-830 Olszyna

Bożkowice 34A. Pożyczka w kwocie 105.805,00 zł (sto pięć tysięcy osiemset pięć złotych) została przeznaczona na realizację projektu „Skwerek kulturalny”. Zgodnie z umową, po otrzymaniu refundacji przez pożyczkobiorcę, zobowiązanie zostanie spłacone do dnia 20 kwietnia 2024 r.

Decyzje w sprawie udzielenia pomocy w formie dotacji, zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, podejmowała również Wysoka Rada. W tym celu przygotowano następujące decyzje z formie Uchwał:

- 1) Uchwała Nr XIII/73/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Legnicka 20, 59-830 Olszyna;
- 2) Uchwała Nr XIII/74/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Wspólnoty Mieszkaniowej, ul. Legnicka 20, 59-830 Olszyna;

Obie dotacje zostały przyznane zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2023 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz zgodnie z *Uchwałą Nr IV/13/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 15 lutego 2023 r. w sprawie przyznania dotacji dla podmiotów uprawnionych do otrzymania dotacji, zadań podlegających dofinansowaniu oraz kwot dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, sposoby jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach Rządowego programu Odbudowy Zabytków*. Na obie nieruchomości będące zabytkami gmina Olszyna otrzymała promesy na udzielenie dotacji w ramach rządowego programu Polski Ład, stąd też celowy było przyznanie pożyczek:

- 1) w kwocie: 333.041,22 zł (trzysta trzydzieści trzy tysiące czterdzieści jeden złotych 22/100) z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn.: „Remont elewacji i wykonanie izolacji przeciwwilgociowej zabytku w Olszynie przy ul. Legnickiej Nr 20”, z tego dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w wysokości 98% dotacji raz 2% udziału własnego Gminy Olszyna, w kwocie 6.600,82 zł
- 2) w kwocie: 237.353,98 zł (dwieście trzydzieści siedem tysięcy trzysta pięćdziesiąt trzy złote 98/100) na dofinansowanie zadania pn.: „Remont elewacji wraz z izolacją ścian fundamentowych i wykonaniem dokumentacji projektowej zabytku w Olszynie przy ul. Legnickiej 12”, z tego dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w wysokości 98% dotacji raz 2% udziału własnego Gminy Olszyna, w kwocie 4.747,08 zł.

Kilkukrotnie Rada Miejska podejmowała decyzje w sprawie udzielenia pomocy innym jednostkom samorządu terytorialnego. Na podstawie *Uchwały Nr VII/22/2023 rady Miejskiej w Olszynie z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lubańskiemu* wyraźną zgodę na dzielenie dotacji celowej w kwocie 20.000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) na zadanie „Budowa kładki pieszo-rowerowej nad Jeziorem Leśniańskim stanowiącej łącznik pomiędzy Gminą Leśna i Gminą Olszyna wraz z budową drogi dla pieszych i rowerów”. Pomoc finansowa, o której mowa, została udzielona z budżetu Gminy Olszyna w roku 2023 w ramach klasyfikacji budżetowej – Rozdział 63003, paragraf 6300. Podjęcie tej decyzji było związane z chęcią podniesienia walorów turystycznych naszej gminy. Kolejnej pomocy tej samej jednostce udzielono na podstawie *Uchwały Nr XIV/83/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lubańskiemu*. Uchwała dotyczyła pomocy w kwocie 22.150,00 zł (słownie: dwadzieścia dwa tysiące sto pięćdziesiąt złotych 00/100) w ramach klasyfikacji budżetowej – Rozdział 60004, paragraf 2710 z przeznaczeniem na realizację

zadania publicznego transportu zbiorowego na terenie powiatu lubańskiego w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. na liniach autobusowych:

- 1) Lubań – Gryfów Śląski – Karłowice - Świeradów Zdrój),
- 2) Lubań – Biedrzychowice – Bożkowice – Lubań,
- 3) Lubań – Bożkowice – Biedrzychowice – Lubań.

Szczegółowe warunki udzielenia pomocy finansowej wynikającej z omawianej uchwały, w szczególności przeznaczenie i zasady rozliczenia środków zostały określone w stosownej umowie, do zawarcia której został upoważniony Burmistrz Olszyny.

Kolejna *Uchwała Nr XIII/78/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lubańskiemu na realizację zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa Systemu Ostrzegawczego Przeciwpowodziowego „KWISA”* przewidywała udzielenie przedmiotowej pomocy z budżetu gminy na rok 2023, w kwocie: 5,40 zł (pięć złotych 40/100) w ramach klasyfikacji budżetowej w rozdziale 75421, paragraf 2719 oraz w kwocie 15.728,91 zł (piętnaście tysięcy siedemset dwadzieścia osiem złotych 91/100) w ramach klasyfikacji budżetowej w rozdziale 75421, paragraf 6309. Przedsięwzięcie jest Państwu znane, pierwsze decyzje w tym zakresie podejmowaliście 2019 r. Dalekosiężnym celem inwestycji jest zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego mieszkańcom naszej gminy.

21. Gospodarowanie nieruchomościami

Należy zaznaczyć, że w tym obszarze podjęto *Uchwałę Nr XII/66/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 25 października 2023 r. w sprawie zasad przeznaczania do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczególnych wytycznych sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych*. Podjęcie tej uchwały było związane z wejściem w życie ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o społecznych formach rozwoju mieszkalnictwa, ustawy o gospodarce nieruchomościami, ustawy o podatku od czynności cywilno-prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023, poz. 1463), jak również na mocy art. 32 ust. 1b ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Przywołane przepisy obligowały Radę Miejską do podjęcia uchwały określającej zasady przeznaczania do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowych wytycznych sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych. W uchwale określono przesłanki kwalifikowania nieruchomości do sprzedaży, mając na uwadze potrzeby społeczności lokalnej, szeroko pojęty interes publiczny oraz potrzebę zabezpieczenia rezerwy terenów na realizację celów publicznych i pod budownictwo mieszkankowe wielorodzinne.

Kolejna to *Uchwała Nr IX/40/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na bezpłatne oddanie do użytkowania gruntu stanowiącego własność Gminy Olszyna na okres 5 lat w drodze bezprzetargowej*. Decyzja dotyczyła działki Nr 265/3 pow. 1,1764 ha obręb Olszyna Dolna z przeznaczeniem do korzystania na cele użyteczności publicznej.

Na podstawie § 2 ust. 9 *Uchwały Nr I/5/2007 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 31 stycznia 2007 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami wchodzącymi w skład gminnego zasobu nieruchomości Gminy Olszyna (ze zmianami)*, Burmistrz Olszyny, na podstawie zarządzeń

przeznaczył do sprzedaży nieruchomości, w tym nieruchomości zabudowane stanowiące własność Gminy Olszyna, których wykaz przedstawiono w zestawieniu tabelarycznym:

Tab. 22.1.

Lp.	Podstawa formalna	określenie nieruchomości	tryb sprzedaży	Uwagi
1.	ZB Nr 14a/2023 z dnia 27.02.2023 r.	samodzielny lokal mieszkalny, ul. Wolności 24/10, działka 774/1 o pow. 38,90 m ² obr. 0001-Olszyna	bezprzetargowy	sprzedaż dla dotychczasowego najemcy
2.	ZB Nr 14b/2023 z dnia 27.02.2023 r.	samodzielny lokal mieszkalny, ul. Fryderyka Chopina 2/1, działka 510/1 o pow. 50,70 m ² obr. 0001-Olszyna	bezprzetargowy	sprzedaż dla dotychczasowego najemcy
3.	ZB NR 14c/2023 z dnia 27.02.2023 r.	nieruchomość gruntowa, działki 30/2, 34/3, 34/4, 34/5, o pow. 56 600 m ² obręb 0001 - Olszyna	przetarg nieograniczony	---
4.	ZB NR 14d/2023 z dnia 27.02.2023 r.	nieruchomość gruntowa niezabudowana, działka 257/6, o pow. 2 000 m ² , obręb Zapusta	przetarg nieograniczony	---
5.	ZB NR 24a/2023 z dnia 31.03.2023	nieruchomość gruntowa niezabudowana, ul. A. Mickiewicza, działka 961/3, o pow. 286 m ² , obręb 0001 - Olszyna	przetarg ograniczony	dla właścicieli przyległych nieruchomości
		nieruchomość gruntowa częściowo zabudowana, ul. F. Chopina, działka 280/6, o pow. 800 m ² , obręb 0001-Olszyna		
		nieruchomość gruntowa niezabudowana, ul. Parkowa, działka 710/61, o pow. 105 m ² , obręb geodezyjny 0001-Olszyna		
6.	ZB NR 25/2023 z dnia 03.04.2023 r.	nieruchomość gruntowa, ul. H. Sienkiewicza, działka 1195/7, o pow. 1.181 m ² , obręb 0001-Olszyna	bezprzetargowy	poprawa warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej
7.	ZB NR 25b/2023 z dnia 11.04.2023 r.	nieruchomość gruntowa zabudowana, działka 429/2, o pow. 193 m ² , oraz udział 71/10000 w działce 427/95, Bożkowice	bezprzetargowy	dla następcy prawnego domku letniskowego
8.	ZB nr 31b/2023 z dnia 21.05.2023 r.	samodzielny lokal mieszkalny, ul. 1 Maja 6a/5, działka 1378/7 o pow. 78,20 m ²	bezprzetargowy	sprzedaż dla dotychczasowego najemcy
9.	ZB nr 68/2023 z dnia 17.08.2023 r.	samodzielny lokal mieszkalny, ul. Kolejowa 14a/6, działka 823/17 o pow. 40,34 m ²	bezprzetargowy	sprzedaż dla dotychczasowego najemcy
10.	ZB nr 73a/2023 z dnia 29.08.2023 r.	nieruchomość gruntowa zabudowana budynkiem mieszkalnym, Bożkowice 51 o pow. 2 600 m ² , obręb 0002 - Bożkowice	---	---
11.	ZB nr 75a/2023 z dnia 07.09.2023 r.	nieruchomość gruntowa zabudowana (część wiatrołapu), działka 1310/2280/6 o pow. 800 m ² , obręb 0001 - Olszyna	bezprzetargowy	poprawa warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej
12.	ZB nr 76/2023 z dnia 14.09.2023 r.	samodzielny lokal mieszkalny, Krzewie Małe 32/3, działka 86/2 o pow. 60,84 m ²	bezprzetargowy	sprzedaż dla dotychczasowego najemcy
13.	ZB nr 78/2023 z dnia 18.09.2023 r.	samodzielny lokal mieszkalny, ul. Wolności 37/3, działka 452/3 o pow. 49,91 m ² obręb Olszyna	bezprzetargowy	sprzedaż dla dotychczasowego najemcy
14.	ZB nr 86/2023 z dnia 11.10.2023 r.	samodzielny lokal mieszkalny, ul. Legnicka 24/15, działka 831/4 o pow. 47,13 m ² obręb Olszyna	bezprzetargowy	sprzedaż dla dotychczasowego najemcy
		nieruchomość gruntowa niezabudowana,	bezprzetargowy	poprawa warunków

		działka 795/5 o pow. 135 m ² , obręb 0001-Olszyna		zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej
15.	ZB nr 86a/2023 z dnia 11.10.2023 r.	nieruchomość gruntowa zabudowana budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 1C, działka 137/12 o pow. 1 274 m ² , obręb 0001-Olszyna	przetarg ustny nieograniczony	
16.	ZB nr 88/2023 z dnia 19.10.2023 r.	samodzielny lokal mieszkalny, Nowa Świdnica 13/1, działka 29/1 o pow. 46,24 m ²	bezprzetargowy	sprzedaż dla dotychczasowego najemcy
17.	ZB nr 89/2023 z dnia 24.10.2023 r.	samodzielny lokal mieszkalny, ul. Mickiewicza 3B-3C/2, działka 966 o pow. 21,86 m ²	bezprzetargowy	sprzedaż dla dotychczasowego najemcy
18.	ZB nr 90/2023 z dnia 26.10.2023 r.	nieruchomość gruntowa niezabudowana, działka 366/2 w Olszynie o pow. 512 m ² , obręb 0001-Biedrzychowice	przetarg ustny ograniczony do właścicieli nieruchomości przyległych	nieruchomość obciążona umową dzierżawy na czas nieokreślony
19.	ZB nr 90a/2023 z dnia 29.10.2023 r.	nieruchomość gruntowa zabudowana, działka 819/20 o pow. 232 m ² , obręb 0001 - Olszyna	bezprzetargowy	sprzedaż na rzecz użytkowników wieczystych
		nieruchomość gruntowa zabudowana, działka 227/1 o pow. 900 m ² , obręb 0001 - Olszyna	bezprzetargowy	sprzedaż na rzecz użytkowników wieczystych
20.	ZB nr 93/2023 z dnia 09.11.2022 r.	samodzielny lokal mieszkalny, Biedrzychowice 41/1, działka 73/1 o pow. 62,75 m ²	bezprzetargowy	sprzedaż dla dotychczasowego najemcy
21.	ZB NR 104a/2023 z dnia 29.11.2023 r.	nieruchomość gruntowa niezabudowana, działka 1195/9, o pow. 804 m ² , obręb 0001 - Olszyna	przetarg ustny nieograniczony	---
22.	ZB NR 108a z dnia 18.12.2023 r.	nieruchomość gruntowa niezabudowana, działka 108/1, o pow 131 m ² , obręb Zapusta	bezprzetargowy	w celu poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej składającej się z działki ewidencyjnej 109 w Zapuście stanowiącą własność nabywcy.
		nieruchomość gruntowa niezabudowana, działka 287/4, o pow. 1.178 m ² , obręb Zapusta	przetarg ustny nieograniczony	---

Tab. 22.1. Wykaz nieruchomości gminnych przeznaczonych do sprzedaży w roku 2023

W obszarze obrotu nieruchomościami należy przywołać *Uchwałę Nr X/43/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na przeniesienie własności nieruchomości w trybie art. 231 Kodeksu Cywilnego*. Podjęta przez Wysoką Radę decyzja dotyczyła nieruchomości położonej w miejscowości Bożkowice, obręb 0002- Bożkowice oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka 428/2 o pow. 193 m² zabudowanej domkiem letniskowym o pow. Absydowy 34 m² wraz z udziałem w wysokości 71/10000 w działce Nr 427/95 obręb Bożkowice.

Podjęto również *Uchwałę Nr XIV/85/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na podpisanie umowy dzierżawy nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Olszyna na okres 10 lat w drodze bezprzetargowej z przeznaczeniem*

do prowadzenia działalności rybacko-wędkarskiej. Decyzja Rady wynikała z faktu, że zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 08 marca 1960 roku o samorządzie gminnym, do wyłącznej kompetencji Rady Gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony. Kolejna w tym obszarze to *Uchwała Nr VII/23/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie wyrażenia zgody na przedłużenie umów dzierżawy gruntów stanowiących własność Gminy Olszyna na okres 5 lat w drodze bezprzetargowej*. Uchwała wydana na podstawie art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami dotyczyła części nieruchomości: Nr 785/23 obręb Olszyna, 868/2 obręb Olszyna oraz gruntów rolnych oznaczonych numerem dz. 40 pow. 1,49 ha, dz. 42 pow. 0,93 ha i dz. 44/1 pow. 1,25 ha obręb geodezyjny Olszyna Dolna.

W obszarze gospodarki nieruchomościami decyzje, w ramach swoich kompetencji podejmował Burmistrz. Decyzją o charakterze ogólnym było *Zarządzenie Nr 73/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 28 sierpnia 2023 r. w sprawie ustalenia składu Komisji Przetargowej prowadzącej przetargi i rokowania na sprzedaż, oddanie w użytkowanie wieczyste, dzierżawę lub użyczenie nieruchomości komunalnych*. Zadaniem komisji jest przede wszystkim prowadzenie postępowań przetargowych i rokowań w związku ze zbyciem nieruchomości gminnych zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami. Ponadto w tym obszarze Burmistrz wydał następujące zarządzenia:

- 1) Zarządzenie Nr 45/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 19 czerwca 2023 r. w sprawie nieodpłatnego nabycia od Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa na rzecz Gminy Olszyna, nieruchomości niezabudowanej położonej w granicach działki nr 113/117 pozostającej w obrębie geodezyjnym Olszyna (nieruchomość niezabudowana w granicach działki Nr 133/117 o pow. 0,0285 ha, obręb Olszyna);
- 2) Zarządzenie Nr 64/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 31 lipca 2023 r. s sprawie przeznaczenia do dzierżawy gruntów stanowiących własność Gminy Olszyna (dz. Nr 353/1 pow. 400 m² obręb Biedrzychowice, dz. Nr 990/2 pow. 3.500 m² obręb Olszyna, dz. Nr 1217/7 pow. 1.007 m² obręb Olszyna);
- 3) Zarządzenie Nr 72/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie nieodpłatnego przejęcia nieruchomości gruntowej stanowiącej własność osoby fizycznej (dz. Nr 436/5 pow. 0,03 ha obręb Olszyna);
- 4) Zarządzenie Nr 75C/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 11 września 2023 r. w sprawie przeznaczenia do dzierżawy nieruchomości stanowiących własność Gminy Olszyna (dwie części działki Nr 785/23 – każda po 18 m² na okres 3 lat);
- 5) Zarządzenie Nr 99A/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 16 listopada 2023 r. w sprawie oddania w dzierżawę gruntów stanowiących własność Gminy Olszyna;
- 6) Zarządzenie Nr 102/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 27 listopada 2023 r. w sprawie przeznaczenia do dzierżawy gruntu stanowiącego własność Gminy Olszyna (dz. Nr 1195/9 pow. 804 m² obręb Olszyna);
- 7) Zarządzenie Nr 91/2023 Burmistrza Olszyny z dnia 07 listopada 2023 r. w sprawie nabycia ułamkowego udziału w nieruchomości lokalnej na rzecz Gminy Olszyna (udział w wysokości

1/3 w prawie własności lokalu mieszkalnego ul. Kolejowa 13/2 wraz z udziałem 1/3 w pomieszczeniach przynależnych oraz udziałem 229/10000 w częściach wspólnych);

22. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Zagospodarowanie przestrzenne Gminy Olszyna stanowi chyba najistotniejszy obszar z punktu widzenia rozwoju gospodarczego naszej gminy, jak też z punktu widzenia warunków życia mieszkańców i prowadzenia działalności rolniczej i pozarolniczej. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy jest dokumentem planistycznym opracowanym dla obszaru w granicach administracyjnych gminy, określającym politykę zagospodarowania przestrzennego Gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. W dokumencie studium formułuje się zasady polityki przestrzennej, integruje dokumenty programowe i ustalenia związane z rozwojem urbanistycznym, gospodarczym i społecznym, określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego oraz strategii rozwoju Gminy. Studium określa zapisy ustalone i uzgodnione jako uwarunkowania i kierunki zagospodarowania przestrzennego, stanowiące podstawę do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Plany miejscowe muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olszyna przeszedł wymaganą procedurę formalno-prawną, zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dlatego też Wysoka Rada podjęła stosowną uchwałę.

ZMIANY W MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W tej części opracowania należy przypomnieć, że kilkakrotnie Rada Miejska zmieniała miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, w celu ich dostosowania do zmieniających się potrzeb mieszkańców (jak też podmiotów inwestujących) oraz dostosowania do aktualnych przepisów prawnych w tym obszarze. Na sesji w dniu 27 września 2023 r. podjęto dwie decyzje w formie *Uchwały Nr XI/63/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wsi Kałużna i Zapusta* oraz *Uchwały Nr XI/64/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie uchwalenia zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego*. Zasadność opracowania planów wynikała z potrzeby wprowadzenia zmian w zakresie zabudowy i zagospodarowania terenów w celu umożliwienia realizacji inwestycji, zgodnie ze zgłoszonymi wnioskami inwestorów o zmianę planu obowiązującego oraz przy uwzględnieniu polityki przestrzennej miasta ustalonej w zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olszyna przyjętej Uchwałą Nr XIV/77/2019 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 30 grudnia 2019 r., zmienionej Uchwałą Nr II/7/2022 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 23 lutego 2022 r. Przedmiotowa zmiana dotyczyła głównie umożliwienia lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW – elektrowni fotowoltaicznych w południowo-zachodnim obszarze gminy.

Uchwała Nr XII/67/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 25 października 2023 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Biedrzychowice została podjęta w związku ze zmianą części tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części wsi Biedrzychowice, zatwierdzonego Uchwałą Nr IX/56/2003 Rady Gminy w Olszynie z dnia 10.12.2003 r. Zmiana polega na wprowadzeniu korekt w przedmiocie doprecyzowania ustaleń w §23 dla terenów MN – zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej poprzez określenie nowej funkcji dopuszczalnej – „teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej”. Dla tego typu zabudowy określono nowe warunki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

Kolejnym działaniem było podjęcie *Uchwały Nr XIII/81/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Olszyna*. Zmiana polega na wprowadzeniu korekt w przedmiocie doprecyzowania ustaleń zapisów w części tekstowej planu i będzie obejmować teren oznaczony na rysunku planu symbolem US - tereny sportu i rekreacji - obejmujące działki Nr 683, 684/1, 684/2, 710/31, 710/33, 710/34 obręb Olszyna. Wprowadzane zmiany związane są między innymi z planowaną modernizacją stadionu sportowego w Olszynie i są zgodne z zapisami aktualnego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Olszyna przyjętego Uchwałą Nr II/7/2022 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 23 lutego 2022 r.

23. Współpraca w kościołami

W związku z faktem, że jednym z najistotniejszych zabytków w naszej gminie jest Kościół Parafialny p.w. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie, to Rada Miejska od wielu już lat dofinansowuje prace konserwatorskie w tym obiekcie. Kościół jest dawną świątynią ewangelicką, wzniesioną w latach 1895-1897 w stylu neogotyckim. Poświęcono ją w dniu 23 września 1897 roku. Od lipca 1946 roku pełni funkcję rzymskokatolickiej świątyni parafialnej. Kościół posiada zabytkowe ołtarze wykonane w XVII i XIX wieku oraz organy wykonane przez świdnicką firmę Schlag & Söhne, posiadające 24 tony (głosy), 2 manualne napędy, jeden pedał i 49 piszczałek. Oprócz tego zachowały się trzy dzwony, poświęcone w 1924 roku i wykonane w zakładzie metalurgicznym w Torgau oraz dwa świeczniki wykonane z żelaza odkuwanego znajdujące się przy ławkach na emporach bocznych.

W związku z pojawiającymi się możliwościami otrzymania dofinansowania zewnętrznego podjęto decyzję w formie *Uchwały Nr XI/50/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 27 września 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej p. w. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie*. Na mocy uchwały, na podstawie wstępnej promesy dofinansowania inwestycji z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków Nr RPOZ/2022/10241/PolskiLad przyznaliście Państwo dotację w wysokości do kwoty 97.467,19 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie zadania pn.: „Kompleksowa konserwacja i restauracja ołtarza bocznego Matki Boskiej w kościoła parafialnego pw. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie”. Na podstawie kolejnej promesy RPOZ/2022/10529/PolskiLad Wysoka Rada przyznała kolejną dotację w wysokości 265.082,38 zł na realizację zadania pn.: „Pełna konserwacja techniczna i statyczna barokowego ołtarza głównego pw. Męki Pańskiej w kościele pomocniczym pw. Podwyższenia Krzyża świętego w Olszynie” na podstawie *Uchwały Nr XI/51/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia*

27 września 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej p. w. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie.

Po uruchomieniu Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, w celu spełnienia wszystkich jego wymagań konieczne było podjęcie trzech kolejnych uchwał:

- 1) Uchwały Nr XIII/75/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie
- 2) Uchwały Nr XIII/76/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie dzielenia dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie
- 3) Uchwały Nr XIII/77/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 17 listopada 2023 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie.

Zgodnie z pierwszą uchwałą udzielono dotacji na zadanie „Pełna konserwacja techniczna i statyczna barokowego ołtarza głównego pw. Męki Pańskiej w kościele pomocniczym pw. Podwyższenia Krzyża świętego w Olszynie” w kwocie: 270.492,22 zł, czego dofinansowanie rządowe wyniosło 265.082,38 zł, a udział własny Gminy: 5.409,84 zł

Kolejna uchwała dotyczyła zadania pn.: „Remont elewacji budynku kościoła parafialnego pw. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie, na które przyznano dotację celową w łącznej kwocie: 337.971,68 zł, składającą się z dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków w kwocie: 331.212,24 zł oraz udziału własnego gminy w kwocie: 6.759,44 zł

Trzecia z podjętych uchwał objęła dotację celową w wysokości łącznej: 99.416,54 zł na realizację zadania pn.: „Kompleksowa konserwacja i restauracja ołtarza bocznego Matki Boskiej w kościoła parafialnego pw. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie”. Z tego 97.467,19 zł do dofinansowanie z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, a kwota: 1.949,35 zł to udział własny gminy.

Podjęcie tych uchwał wynikało z faktu, że zgodnie z § 4.1.1 Uchwały Nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, dofinansowanie wyżej wymienionych inwestycji wynosi 98 % dotacji i 2% udziału własnego wnioskodawcy stanowiącego różnicę między wartością dotacji a wysokością dofinansowania.

24. Inne podejmowane uchwały

Na wstępie należy zaznaczyć, że w 2023 roku, łącznie odbyło się 16 sesji Rady Miejskiej w Olszynie, oznaczonych numerami: od XLIV do LXXVIX. W sumie Rada podjęła 92 uchwały (w tym uchwały dotyczące zmian w budżecie gminy oraz wieloletniej prognozie finansowej). Wszystkie podjęte uchwały zostały zrealizowane przez Burmistrza Olszyny oraz Urząd Miejski w Olszynie, stanowiący aparat pomocniczy Burmistrza. Sposób realizacji większości uchwał podjętych w roku 2023 został już omówiony. Warto przypomnieć, że posiedzenia Rady Miejskiej (lub ich retransmisję) można oglądać na specjalnie do tego przygotowanej stronie internetowej www.rada.olszyna.pl. Na stronie znajdują się również wszystkie projekty procedowanych uchwał, wraz z uzasadnieniami i podstawami prawnymi oraz inne dokumenty, które pozostają w gestii

Rady Miejskiej. Ponadto na wspomnianej stronie można znaleźć wykaz radnych obecnej kadencji, skład komisji merytorycznych rady, wykaz głosowań, wykaz interpelacji i zapytań oraz kalendarz posiedzeń. System Rada (www.rada.olszyna.pl) jest w pełni przystosowany dla osób niepełnosprawnych niesłyszących (transkrypcja nagrań wideo napisy dla niesłyszących) i niedowidzących (odpowiednia grafika). Obecnie należy się pochylić nad uchwałami, których nie powiązano z żadnym z dotychczas omówionych obszarów.

PLAN PRACY RADY NA 2023 ROK

Przedmiotowy plan został przyjęty *Uchwałą Nr III/4/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 25 stycznia 2023 r. w sprawie przyjęcia planu pracy Rady Miejskiej w Olszynie na 2023 rok*. Wykaz zaplanowanych zadań ujęto w zestawieniu tabelarycznym (Tab. 18.1).

Tab. 25.1.

Treść	Termin realizacji
<ol style="list-style-type: none"> 1) Przyjęcie planu pracy Rady Miejskiej na 2023 rok. 2) Przedstawienie i rozpatrzenie raportów kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Olszyna za temat rzeczowej i finansowej realizacji zadań jednostki za 2022 rok oraz planów na 2023 rok 3) Raport Pełnomocnika Burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych z wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów ich realizacji za 2022 rok. 4) Informacja w sprawie funkcjonowania monitoringu i planów jego rozbudowy. 5) Informacja Prezesa PUK w Olszynie na temat stanu technicznego oczyszczalni w Olszynie i planów w zakresie modernizacji. 6) Informacja o realizacji zadania nałożonego na gminę w zakresie dystrybucji węgla i planów zaopatrzenia na sezon 2023-2024. 	I kwartał
<ol style="list-style-type: none"> 1) Analiza stanu bezpieczeństwa za 2022 rok na terenie gminy Olszyna złożona przez kierownika Posterunku Policji, komendanta Straży Miejskiej, komendanta gminnego OSP w Olszynie. 2) Sprawozdanie Burmistrza Olszyny z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji projektów oraz uwag, wniosków i propozycji wpływających ze współpracy za 2022 rok. 3) Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszynie za 2022 rok. 4) Informacja Burmistrza o realizacji zadań związanych z rozbudową Gminnego Przedszkola Publicznego oraz stopniem realizacji planu zbycia obiektów po byłym Urzędzie Miejskim 5) Rozpatrzenie sprawozdania z wykonania budżetu gminy Olszyna za 2022 rok oraz podjęcie uchwały w/s udzielenia absolutorium dla Burmistrza Olszyny. 	II kwartał
<ol style="list-style-type: none"> 1) Rozpatrzenie „Informacji Burmistrza Olszyny z wykonania budżetu gminy za I-sze półrocze 2023 roku.” 2) Informacja na temat gospodarki odpadami komunalnymi, skuteczności ściągania odpłatności oraz plan na 2024 r. 3) Plan zaopatrzenia mieszkańców w węgiel na sezon 2023-2024. 	III kwartał
<ol style="list-style-type: none"> 1) Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2023/2023. 2) Przyjęcie planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej na 2024 rok. 3) Uchwalenie stawek podatkowych na 2024 rok. 4) Plany w zakresie odnawialnych źródeł energii. 5) Rozpatrzenie i uchwalenie budżetu Gminy Olszyna na 2023 rok. 	IV kwartał

Tab. 25.1. Plan pracy Rady Miejskiej w Olszynie na rok 2023

PLAN ADAPTACJI AGLOMERACJI JELENIOGÓRSKIEJ

W 2023 roku Rada Miejska zajmowała się Państwem zmianami klimatycznymi w obszarze Aglomeracji Jeleniogórskiej przyjmując *Uchwałę Nr X/47/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 30 sierpnia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Planu Adaptacji do Zmian Klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej”*. Przedmiotowy plan, to dokument o charakterze strategicznym, stanowiący podstawę do podejmowania decyzji uwzględniających ryzyko związane z zagrożeniami klimatycznymi oraz wzmocnieniem odporności miast, gmin i powiatów z obszaru Aglomeracji Jeleniogórskiej na skutki obserwowanych i prognozowanych zmian klimatu. Plan Adaptacji został opracowany w ramach projektu pn. „Żyj, mieszkać, pracuj w Jeleniej Górze!” finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014 - 2021.

Rada Miejska w Olszynie Uchwałę Nr XIV/59/2021 z dnia 7 grudnia 2021 r. wyraziła wolę przystąpienia do opracowania „Planu Adaptacji do Zmian Klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej”. W oparciu o ww. Uchwałę w dniu 28 grudnia 2021 r. podpisano Umowę partnerstwa krajowego na rzecz realizacji Przedsięwzięcia pn. „Opracowanie Planu Adaptacji do Zmian Klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej”. Stronami Umowy są: Lider - Miasto Jelenia Góra - oraz Partnerzy, Miasta, Gminy i Powiaty z obszaru Aglomeracji Jeleniogórskiej. W ramach prac nad Planem Adaptacji przeprowadzono konsultacje społeczne, w tym cztery stacjonarne spotkania konsultacyjne. Projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko uzyskał pozytywne opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu. Dokument zawiera część diagnostyczną, w której opisano stopień ekspozycji na czynniki klimatyczne oraz ocenę podatności na zagrożenia będące skutkiem zmian klimatu dla poszczególnych gmin i powiatów Aglomeracji Jeleniogórskiej. W odpowiedzi na zidentyfikowane w dokumencie ryzyka określono działania adaptacyjne niezbędne do realizacji w celu zwiększenia odporności na występujące aktualnie i przewidywane w przyszłości zjawiska, a także zasady wdrożenia tych działań (podmioty odpowiedzialne, ramy finansowania, wskaźniki monitoringu, założenia dla ewaluacji dokumentu). Plan Adaptacji może zostać wykorzystany do ubiegania się o krajowe i zagraniczne środki finansowe dla inwestycji związanych z adaptacją do zmian klimatu wskazanych w dokumencie.

POMNIK PRZYRODY

W 2023 roku podjęliście Państwo *Uchwałę Nr XIV/82/2023 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody*. Na mocy tej decyzji ustanowiono pomnikiem przyrody zwartą grupę trzech drzew, gatunku dęb szypułkowy znajdujących się na terenie nieruchomości w granicach działki oznaczonej Nr 727 obręb ewidencyjny Olszyna, stanowiącej własność Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Józefa Oblubieńca NMP w Olszynie. Ustanowiony pomnik otrzymał nazwę „Dęby Kościuszki”.

25. Bezpieczeństwo publiczne

Na zakończenie omawiania stanu Gminy Olszyna w roku 2023, zostaną pokrótce przedstawione zagadnienia związane z bezpieczeństwem i szeroko pojętą obronnością (w tym obroną cywilną). Za

spokój i bezpieczeństwo naszych mieszkańców odpowiadają właściwe organy i służby, w tym Policja, Straż Miejska, Straż Pożarna oraz właściwe służby Urzędu Miejskiego odpowiedzialne za obronność, zarządzanie kryzysowe i obronę cywilną. Burmistrz Olszyny *Zarządzeniem Nr 10/2023 z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie zasad przeprowadzenia kontroli wykonywania zadań obronnych w Gminie Olszyna w roku 2023* powołał dwuosobowy Zespół oraz ustalił roczny plan kontroli wykonywania zadań obronnych w Gminie Olszyna na rok 2022, który przewidywał:

- 1) ocenę realizacji planowania operacyjnego – opracowania planu operacyjnego funkcjonowania Gminy Olszyna: zgodności oraz terminowości opracowania planu operacyjnego funkcjonowania administracji publicznej, w tym kart realizacji zadań operacyjnych z wypisem z planu nadrzędnego oraz Normami Obronnymi;
- 2) przygotowania systemu kierowania obroną państwa – realizacji zadań obronnych wynikających z przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym.

W 2023 roku sporządzono coroczne obowiązkowe sprawozdania, w szczególności z realizacji zadań akcji kurierskiej, ankietę Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych, jak też wykonano zestawienie świadczeń osobistych i rzeczowych przewidzianych do realizacji na terenie gminy Olszyna. Sporządzono również bilans personelu medycznego Gminy Olszyna wg stanu na 31.12.2023 r.

OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA

Zgodnie z zapisami w Krajowym Rejestrze Sądowym w gminie Olszyna jako stowarzyszenia funkcjonują 3 jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Olszynie, Biedrzychowicach i Bożkowicach. Jednostka w Olszynie jest włączona w strukturę Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Przy OSP w Olszynie nadal działa Młodzieżowa Drużyna Pożarnicza w Olszynie. Nadzór nad OSP jest prowadzony na stanowisku ds. obronnych, oc, p-poż i informatyki. W celu zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom podpisano umowę z OSP na realizację zadań własnych gminy z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Na ten cel w 2023 roku Gmina wydatkowała kwotę 53.855,02 zł. Ponadto wyznaczony pracownik Urzędu podejmował następujące działania dotyczące gminnych jednostek OSP:

- 1) nadzorowano wyposażenie jednostek w sprzęt w celu zapewnienia gotowości bojowej jednostki;
- 2) organizowano szkolenia druhow, jak też kierowano ich na badania lekarskie okresowe i specjalistyczne;
- 3) dbano o ubezpieczenie strażaków i samochodów pożarniczych;

W 2023 roku na finansowanie jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu naszej gminy wydatkowano łącznie kwotę: 76.345,02 zł, w tym wspomniana wcześniej dotacja 53.855,02 zł na realizację zadań z zakresu bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz kwota, 22.490,00 zł. przeznaczona na wypłatę diet za udział w akcjach ratowniczych.

Rada Miejska podjęła *Uchwałę Nr XIV/84/2023 z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu gminy Olszyna*. Nowe stawki ustalono w wysokości 25,00 zł za każdą rozpoczętą godzinę

w działaniu ratowniczym lub akcji ratowniczej oraz 13,00 zł za każdą rozpoczętą godzinę udziału w szkoleniu lub ćwiczeniu.

STRAŻ MIEJSKA

Służbą gminną przeznaczoną do bieżącego utrzymania porządku i bezpieczeństwa jest Straż Miejska, funkcjonująca w strukturze Urzędu Miejskiego, zatrudniająca obecnie 2 pracowników, którzy są wyposażeni w jeden pojazd służbowy oraz środki przymusu bezpośredniego, stosownie do potrzeb. Formacja została powołana na podstawie Uchwały Nr IX/46/2008 Rady Miejskiej w Olszynie z dnia 29 października 2008 r. w celu realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych. Wydatki bieżące na tę służbę wyniosły w roku 2023 to nieco ponad 200.000,00 zł. W ramach służby funkcjonariusze Straży Miejskiej byli zaangażowani w wykrycie i eliminację wykroczeń wyszczególnionych w zestawieniu tabelarycznym. W wyniku podjętych interwencji wystawiono 12 mandatów oraz udzielono 195 pouczenia, pięć postępowań przekazano do rozstrzygnięcia przez Sąd rejonowy w Lubaniu. Formacja obsługuje również monitoring wizyjny zainstalowany w Olszynie.

Tab. 26.1.

Lp.	Określenie wykroczenia					
		2019	2020	2021	2022	2023
1.	przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	15	16	15	17	10
2.	przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	51	48	50	51	47
3.	przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	25	22	22	20	23
4.	przeciwko zdrowiu	6	4	0	3	2
5.	przeciwko obyczajności publicznej	12	15	11	12	11
6.	przeciwko urządzeniom pożytku publicznego	20	18	24	25	23
7.	ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	36	33	42	46	48
8.	ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu	19	18	21	22	0
9.	ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	7	15	9	20	21
10.	ustawa o ochronie zwierząt	9	14	15	17	15
11.	ustawa o odpadach	15	10	17	18	12
RAZEM Lp. 1-11		215	213	226	251	212

Tab. 26.1. Wykaz udokumentowanych wykroczeń na terenie Gminy w 2022 roku

Na bieżąco organizowano patrole o charakterze prewencyjnym, w celu monitorowania miejsc narażonych na wystąpienie czynów społecznie uciążliwych, jak zakłócanie porządku publicznego i spokoju, akty wandalizmu, łamanie prawa ochrony środowiska i gospodarki odpadami oraz ochrony zwierząt, zagrożenia w ruchu drogowym i inne. W przypadku ujawnienia popełnienia ww. czynów dokumentowano je i przekazywano do dalszego postępowania Policji i ubezpieczycielowi. Kontrolowano również stan oznakowania gminnego, sporządzano projekty organizacji ruchu dla dróg gminnych. Funkcjonariusz Straży Miejskiej dodatkowo pełnił funkcję kuratora osób nieobecnych w postępowaniu o wymeldowanie ich z pobytu stałego. Uczestniczono w pracach komisji dotyczących zabezpieczenia mienia osoby odbywającej karę pozbawienia wolności, jak też w pracach komisji sprawdzającej uprawnienie do wyplaty zasiłku węglowego.

W kontekście pracy Straży Miejskiej należy zwrócić uwagę na sprawy trudne, z jakimi Gmina Olszyna borykała się w 2023 r. Niestety, nadal odnotowuje się na terenie gminy naruszenia przepisów dotyczących utrzymania czystości i porządku oraz ochrony środowiska. Po pierwsze, należy zwrócić uwagę na nieodpowiedzialne zachowania właścicieli psów, którzy mimo regulaminów i zakazów wyprowadzają czworonogi w miejscach niedozwolonych - w szczególności są to place zabaw - w których zwierzęta załatwiają swoje potrzeby fizjologiczne. Ten stan uległ pewnej poprawie po zainstalowaniu i uruchomieniu monitoringu wizyjnego na terenie miasta Olszyna. Kolejny problem, to niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców i związany z tym problem nielegalnych śmietnisk w przydrożnych rowach i obrzeżach lasów. Nadal problemem są także miejsca przy pojemnikach na śmieci, tzw. dzwonach, które służą do składowania posegregowanych odpadów komunalnych..

Stosownie do potrzeb udzielano asyst pracownikom Urzędu Miejskiego w Olszynie, a także pracownikom Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – podczas wykonywania oględzin terenu, czy wywiadów środowiskowych, w trakcie których (ze względu na specyfikę wykonywanych czynności służbowych) mogło być zagrożone bezpieczeństwo osób je wykonujących. W ramach swoich zadań Straż Miejska współpracuje z innymi podmiotami na poziomie gminy i powiatu, przede wszystkim z Urzędem Gminy Olszyna, Powiatowym Inspektoratem Weterynarii i Policją. Wspólnie z lokalną Policją, której Posterunek znajduje się w Olszynie, funkcjonariusze Straży Miejskiej w 2022 roku odbyli 27 patroli, podczas których zwracano uwagę na wykroczenia społecznie uciążliwe oraz patrolowano miejsca, w których gromadzą się osoby spożywające alkohol. Patrolowano główne ciągi komunikacyjne ruchu pieszych oraz teren wokół szkół. W ramach „Akcji Znicz”, w związku ze zmianą organizacji ruchu na DK-30 w Olszynie, wspólnie zabezpieczano teren wokół cmentarza w Olszynie. Zabezpieczano imprezy organizowane przez Urząd Miejski w Olszynie oraz Gminny Ośrodek Kultury, a także trasy przemarszów i procesji, które odbywały się na terenie Gminy Olszyna.

Na bieżąco podejmowano współpracę z inspektorami z Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Lubaniu, a także pracownikami Schroniska w Przylasku, w kwestii dotyczącej opieki nad zwierzętami bezdomnymi i tymi, które posiadały właścicieli natomiast przebywały w nieodpowiednich warunkach. Przeprowadzono kontrole miejsc, w których nadzór właścicieli zwierząt budził wątpliwość zgodności z przepisami prawa. Pouczano o obowiązku właściwego nadzoru, a także zwracano uwagę na potrzebę poprawy warunków w jakich zwierzęta były trzymane. Celem wspólnych w omawianym zakresie była realizacja dyspozycji, o których mowa w artykułach ustawy o ochronie zwierząt, a przede wszystkim poprawa warunków bytowania zwierząt. Straż Miejska podejmowała także współpracę z zarządcami dróg, które znajdują się na terenie Gminy Olszyna, których informowano o sytuacjach stanowiących zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu i od których wymagano także wykonania odpowiednich zabezpieczeń. W sprawach dotyczących porządku oraz egzekwowania prawidłowych form gospodarki ściekowej, na bieżąco współpracowano z pracownikiem ds. ochrony środowiska UM w Olszynie oraz Kierownikiem Robót Interwencyjnych, a także z pracownikami Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych w Olszynie. Podczas realizacji zadań często konsultowano sprawy z Radnymi i Sołtysami, którzy każdorazowo udzielali funkcjonariuszom niezbędnej pomocy.

POLICJA

Przed przejściem do omówienia merytorycznych aspektów działania Policji na terenie naszej gminy warto przypomnieć, że w roku 2021 Posterunek Policji w Olszynie otrzymał nową siedzibę przy ul. Wolności 20. Na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie Gminy Olszyna wpływa przede wszystkim poziom zagrożenia przestępczością, w tym przestępczością pospolitą, zagrożenia wykroczeniami, głównie przeciwko mieniu oraz porządkowi i spokojowi publicznemu, zagrożenia przestępstwami i wykroczeniami w ruchu drogowym, a także zakres występowania różnego rodzaju patologii społecznej

Posterunek Policji w Olszynie jest jednostką podlegającą pod Komendę Powiatową Policji w Lubaniu. Stan etatowy jednostki wynosi 5 funkcjonariuszy (kierownik posterunku, dzielnicowy miejski, dzielnicowy pozamiejski oraz dwóch funkcjonariuszy patrolowo-interwencyjnych). Od dnia 15 marca 2023 r. na stanowisko kierownika Posterunku Policji w Olszynie został mianowany młodszy aspirant Adrian Rudziński.

Popularnym narzędziem dokonywania zgłoszeń jest Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa, która pozwala na rzetelne i czytelne identyfikowanie skali i rodzaju zagrożeń. Narzędzie to sprawdziło się jako dobry komunikator pomiędzy społeczeństwem i Policją, W 2023 r. odnotowano za pośrednictwem Krajowej mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa (KMZB) 54 zgłoszenia (w porównaniu do 29 zgłoszeń w roku poprzednim), szczegóły zaprezentowano w Tab. 26.2.

Tab. 26.2.

Określenie zdarzenia	liczba zgłoszeń
nieprawidłowe parkowanie	3
przekroczenie dozwolonej prędkości	8
dzikie wysypiska śmieci	11
spożywanie alkoholu w miejscu niedozwolonym	3
zła organizacja ruchu	3
akty wandalizmu	1
niebezpieczna działalność rozrywkowa	1
niesprawna infrastruktura drogowa	4
znęcanie się nad zwierzętami	8
używanie środków odurzających	6
bezdome psy	4
osoba bezdomna	1
grupowanie się małoletnich zagrożonych demoralizacją	1

Tab. 26.2. liczba i rodzaj zgłoszeń do Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa

Moja komenda

Jest to narzędzie, która umożliwia każdemu użytkownikowi szybki dostęp do informacji o adresach i numerach telefonów obiektów policyjnych oraz kontakt ze wszystkimi dzielnicowymi na terenie kraju. Aplikacja mobilna została przygotowana w ramach programu: „Dzielnicowy bliżej nas”, z myślą o osobach, które kontaktują się z Policją w sytuacjach innych, niż te zagrażające życiu lub zdrowiu. Dzielnicowy bliżej nas to jeden z programów realizowany w celu zbudowania zaufania pomiędzy służbami, a obywatelami. Dzielnicowy jest bardzo ważnym ogniwem łączącym Policję ze społeczeństwem, są to tzw. policjanci pierwszego kontaktu. Ich zadaniem jest podejmowanie

wszelkich działań z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa w swoim regionie. Dzielnicowy to funkcjonariusz, do którego każdy może zwrócić się o pomoc, poradę prawną, uzyskać lub przekazać informacje dotyczące bezpieczeństwa.

W 2023 roku w ramach działań profilaktycznych dzielnicowi odbyli 20 spotkań ze społeczeństwem (w ubiegłym roku 6) w ramach prowadzonych akcji „bezpieczny senior”, „bezpieczny junior”, „bezpieczne ferie/wakacje”. Na bieżąco odbywają spotkania indywidualne z seniorami uświadamiając ich o czyhających na nich niebezpieczeństwach, tym bardziej iż działanie „na policjanta” czy „na wnuczka” są bardzo często stosowane przez sprawców przestępstw. Na temat bezpieczeństwa osób starszych policjanci rozmawiają także z ich dziećmi i wnukami. Podczas trwania programu do grona współpracowników włączono między innymi placówki bankowe z terenu powiatu lubańskiego, organizacje pozarządowe, jak też poszczególne parafie. Zachęcają również do spotkań organizowanych w formie on-line przez Komendę Powiatową Policji w Lubaniu. Ponadto, policjanci wielokrotnie kontrolowali kąpieliska znajdujące się na podległym terenie, promując akcję „kręci mnie bezpieczeństwo nad wodą”, w tym dokonywali sprawdzenia pod kątem przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych wśród osób wypoczywających. W ramach codziennej służby funkcjonariusze Posterunku Policji w Olszynie zrealizowali 10 doprowadzeń na poleceni innych organów/instytucji. Wykonali 581 pomocy prawnych, dostarczyli 69 wezwań oraz wykonali 4 asysty dla innych organów. Ponadto funkcjonariusze dokonywali wielokrotnych kontroli autokarów na prośbę organizatorów wycieczek i wyjazdów (przede wszystkim szkół i przedszkola gminnego), a także zabezpieczali liczne wydarzenia religijne i społeczne, w tym brali udział w festynach miejskich i charytatywnych.

Efektywność służby prewencyjnej

Policjanci z posterunku policji w Olszynie wykonywali służby patrolowo-obchodowe w patrolach pieszych oraz z wykorzystaniem pojazdów służbowych. Codzienne działania wspierają funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Lubaniu oraz Samodzielnego Pododdziału Prewencji policji w Legnicy. Realizując zadania ukierunkowane na zapewnienie bezpieczeństwa podczas protestów, zgromadzeń publicznych i sytuacji kryzysowych oraz wydarzeń religijnych, planowanie każdej imprezy oporządzone było rozpoznaniem i realna kalkulacją sił niezbędnych do zabezpieczenia. Na terenie miasta i gminy w 2023 roku nie odnotowano zbiorowych zakłóceń porządku publicznego, ani też działalności zorganizowanych grup przestępczych. Efektywność pracy Policji na terenie Gminy Olszyna zaprezentowano w Tab. 26.3.

Tab. 26.3.

Efektywność pracy Policji	2021	2022	2023
liczba interwencji	1 451	1 103	819
liczba legitymowań	1 827	1 359	1 156
zatrzymani na gorącym uczynku	48	33	38
liczba doprowadzonych do wytrzeźwienia	5	3	1
liczba zatrzymanych osób poszukiwanych	33	21	26
liczba nałożonych mandatów	143	72	45
liczba zastosowanych środków oddziaływania wychowawczego (pouczeń)	186	66	49
liczba notatek o ukaranie do SR w Lubaniu	34	25	17

liczba niebieskich kart	21	17	21
liczba osób zatrzymanych do niebieskich kart	7	11	7

Tab. 26.3. Efektywność pracy policji na terenie Gminy Olszyna

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym

W celu poprawy bezpieczeństwa na drogach, poza kontrolami stanu trzeźwości funkcjonariusze organizują liczne inne działania, w tym między innymi akcje skierowane na niechronionych uczestników ruchu drogowego, czy też działania na głównych szlakach komunikacyjnych. W dalszym ciągu będą prowadzone wzmożone działania prewencyjne, a także programy informacyjne i edukacyjne ukierunkowane na podwyższenie świadomości kierujących o konsekwencjach prawnych wynikających z nieprzestrzegania przepisów ruchu drogowego. Informacje statystyczne dotyczące zdarzeń drogowych na terenie Gminy Olszyna zostały zaprezentowane w Tab. 26.4.

Tab. 26.4.

Zdarzenie drogowe	2019	2020	2021	2022	2023
Wypadki	2	2	3	1	0
Zabici	0	0	1	0	0
Ranni	3	3	2	1	0
Kolizje	64	74	75	49	65
Nietrzeźwi kierujący	bd	bd	8	13	11

Tab. 26.4. Zdarzenia drogowe na terenie Gminy Olszyna w 2023 roku

Analiza zdarzeń kryminalnych

Na terenie Gminy Olszyna w 2023 roku doszło do 211 zdarzeń kryminalnych, w tym do 50 przestępstw z podstawowych 7 kategorii. Szczegóły zaprezentowano w Tab. 26.5.

Tab. 26.5.

Kategoria przestępstw	2019	2020	2021	2022	2023
kradzież rzeczy z wyłączeniem pojazdów	15	8	33	33	21
kradzież pojazdu	0	3	1	1	2
kradzież z włamaniem	8	13	25	18	14
rozbój	0	2	2	1	0
uszczerbek na zdrowiu	0	2	4	1	1
bójka i pobicie	0	0	0	0	2
uszkodzenie mienia	3	5	11	8	10
Razem 7 kategorii	26	33	76	76	50

Tab. 26.5. Przestępstwa wybrane z tzw. 7 kategorii

Analizując dane zamieszczone w Tab. 26.5. można zauważyć spadek liczby zdarzeń kryminalnych, w tym spadek liczby przestępstw z tzw. 7 kategorii. Taki stan rzeczy potwierdza skuteczność prowadzonych działań prewencyjnych. W celu zwiększenia poziomu eliminacji zdarzeń kryminalnych istotne jest większe uświadamianie społeczeństwa w zakresie ochrony danych osobowych, w tym przemyślane wykonywanie przelewów bankowych, rozważne działanie w sieci Internet oraz aplikacjach, poprzez unikanie nieznanych lub podejrzanych linków i nie przekazywanie swoich danych osobowych do niepotwierdzonych odbiorców. Szczególnej ochronie powinny podlegać identyfikatory i hasła służące do logowania do banków, portali rządowych, czy innych instytucji publicznych.

Kierunki pracy Policji w Olszynie wynikają z analizy przedstawionych wyników osiągniętych w ubiegłym roku oraz rozpoznania bieżących i przyszłych zagrożeń. Pod uwagę będą brane również prośby, uwagi oraz wnioski przedstawionych przez mieszkańców, przedstawicieli samorządu, uczestników debat społecznych i inne osoby. Istotnym źródłem informacji pozostaje Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Zgodnie z głównym celem wynikający z ustawy o policji, formacja ta jest przeznaczona do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego. Główne kierunki pracy Policji to ograniczanie zagrożeń, aby ludzie nie stali się ofiarami przestępstw lub wykroczeń. W celu zapewnienia bezpieczeństwa, podstawowym elementem jest wzorowa współpraca z samorządem, instytucjami i lokalną społecznością, uświadamiająca zagrożenia i niebezpieczeństwa narażające na przestępstwa i wykroczenia.

26. Zakończenie

Otrzymałicie Państwo dość obszerną informację o stanie Gminy Olszyna w roku 2023. W opracowaniu zawarto wszystkie informacje wynikające z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Omówiono sposób realizacji wszystkich uchwał podjętych przez Radę Miejską, realizowane programy i strategie wieloletnie oraz programy roczne, których opracowanie wynika z obowiązujących przepisów prawnych. Pomimo, że z oczywistych względów w raporcie nie ujęto wszystkich zdarzeń, które miały miejsce w poprzednim roku na terenie naszej gminy, niniejszy raport obejmuje również podsumowanie działalności Burmistrza Olszyny w roku ubiegłym.